

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
HUMANITARINIS FAKULTETAS
LIETUVIŲ KALBOTYROS IR KOMUNIKACIJOS KATEDRA

INDRĖ GYRIENĖ

Lietuvių kalbotyros magistro studijų programos

II kurso studentė

LIETUVIŲ KALBOS SAMPRATA *DELFI.lt* INTERNETINIUOSE KOMENTARUOSE

Magistro darbas

Darbo vadovas
prof. dr. Skirmantas Valentas

Šiauliai, 2013

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
HUMANITARINIS FAKULTETAS
LIETUVIŲ KALBOTYROS IR KOMUNIKACIJOS KATEDRA

TVIRTINU

Katedros vedėja

lekt. dr. Ona Laima Gudzinevičiūtė

..... 2013-.....-.....

(Parašas)

(data)

LIETUVIŲ KALBOS SAMPRATA *DELFI.lt* INTERNETINIUOSE KOMENTARUOSE

Magistro darbas

Darbo autorius

Indrė Gyrienė

Patvirtinu, kad šis darbas yra savarankiškas

..... 2013--.....

(Parašas)

(data)

Katedros administratorė

Irma Jurgaitytė

..... 2013-.....-.....

(Parašas)

(data)

Šiauliai, 2013

TURINYS

ĮVADAS	4
I. LIETUVIŲ KALBOS SAMPRATA.....	6
1.1. Dabartinės lietuvių kalbos svarba	6
1.2. Lietuvių tarmės.....	8
II. DELFI.lt TINKLALAPIO KOMENTATORIŲ NUOMONIŲ APIE LIETUVIŲ KALBĄ ANALIZĖ	10
2.1. Aktualiausias su lietuvių kalba susijusios komentatorių komentuotos temos	10
2.2. Internautų nuomonė apie lietuvių kalbos norminimą	11
2.3. Švepla ar nešvepla lietuvių kalba elektroninėje erdvėje.....	20
2.4. Tarmių svarba lietuviams	26
2.5. Lietuvių kalba už Lietuvos ribų	30
IŠVADOS	35
LITERATŪRA	38
MAGISTRO DARBO SANTRAUKA	42
SANTRAUKA	42
SUMMARY.....	43
PRIEDAI.....	44

IVADAS

Lietuvių kalbos žodyne rašoma, kad kalba yra „žodinio minčių reiškimo sistema. Kalba yra svarbiausia žmonių bendravimo priemonė. Kalba yra priemonė, įrankis, kuriuo žmonės bendrauja vienas su kitu, keičiasi mintimis ir pasiekia savitarpio supratimą. Kalbos gramatinė sandara ir jos pagrindinis žodyninis fondas sudaro kalbos pagrindą, jos specifikos esmę. Žodyninė sudėtis atspindi kalbos būklės vaizdą: kuo turtingesnė ir visapusiškesnė yra žodyninė sudėtis, tuo turtingesnė ir labiau išsivysčiusi yra kalba“ (LKŽe 2012).

Lietuvių kalba gyvuoja ne tik kaip sakytinė, ja rašomos knygos, laikraščiai, sraipsniai, šia kalba žmonės bendrauja internetu Lietuvoje, Kanadoje, Australijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Vokietijoje ir kitose pasaulio šalyse. Lietuvių kalbai žalą daro vartojami semantizmai, barbarizmai, elektroninės erdvės rašytinėje kalboje vis rečiau rašomi diakritiniai ženklai. Magistro darbe tiriama, kokia yra *Delfi.lt* internautų nuomonė apie lietuvių kalbą. Norima sužinoti, kokią lietuvių kalbą norėtų vartoti *Delfi.lt* portalo straipsnių komentatoriai, taip pat siekiama iširti, ar lietuvių kalba vis dar vertinama vismuomenėje.

Delfi.lt – vienas iš populiariausių internetinių tinklalapių Lietuvoje, jis labai šiuolaikiškas: dizainas ir pateikiama informacija yra idomūs, aktualūs. Tinklalapis nuolat užima pirmąją poziciją Lietuvos internetinių portalų reitinguose. „DELFI – tai vardas, atstovaujantis didžiausiai interneto portalų kompanijai Baltijos šalyse. Tai – interneto vartai, savo kokybe bei apimtimi pranokstantys daugelį kitų Lietuvoje veikiančių interneto vartų“ (*Delfi.lt* 2011).

Apie 60 procentų *Delfi.lt* tinklalapio skaitytojų auditorijos sudaro vyresni nei 24 metų žmonės. Kaip teigia aptariama interneto svetainė, tai daugiausia išsilavinę, didesnes nei vidutinės pajamas turintys skaitytojai. *Delfi.lt* yra pirmasis naujienų portalas Lietuvoje, suteikęs galimybę skaitytojams necenzūrojamais ir be išankstinės registracijos reikalavimo išsakyti savo nuomonę, poziciją.

Straipsnių komentaruose yra įvairių nuomonių apie lietuvių kalbą, rašydami komentarus, žmonės išreiškia savo supratimą apie lietuvių kalbą, kam ji yra reikalinga, ar reikėtų lietuvių kalbą puoselėti, ar visai jos atsisakyti. Šie įvairūs komentatorių požiūriai analizuojami magistro darbe.

Magistro darbo **objektas** – *Delfi.lt* internetinio tinklalapio internautų komentarai apie lietuvių kalbą.

Tikslas – išsiaiškinti, koks *Delfi.lt* portalo internautų požiūris į lietuvių kalbą.

Uždaviniai:

- Išsiaiškinti, koks internautų požiūris į kalbininkų taisymus.
- Išanalizuoti *Delfi.lt* internautų požiūrį į lietuvių tarmes.
- Iširti, koks internautų požiūris į rašytinę lietuvių kalbą elektroninėje erdvėje.
- Nustatyti, ar lietuvių kalbą vartoja iš Lietuvos išvykę gyventojai.
- **Metodai:** aprašomasis, analizės ir skaičiavimo.

Darbo naujumas ir aktualumas – nuomonė apie lietuvių kalbą buvo analizuojama Ritos Miliūnaitės straipsnių ir pokalbių rinkinyje *Apie kalbą ir mus*. Kalbininkė tyrė internautų nuomonę apie lietuvių kalbos norminimą, apie kalbininkų darbus. Kalbos politikos vertinimą internetiniuose komentaruose analizavo Laima Nevinskaitė leidinyje *Kalbos kultūra 81*. Šiame magistro darbe plačiau analizuojama lietuvių kalbos samprata, kaip *Delfi.lt* komentatoriai supranta kalbos reikšmę šiandieninėje Lietuvoje. Analizuojama tema aktuali, nes keičiantis žmonių požiūriui, didėjant emigracijai kyla siekis išsiaiškinti, ar lietuvių kalba yra vertinama Lietuvoje ir už jos ribų.

Darbe išsikelti uždaviniai lėmė magistro darbo **struktūrą**. Įvade apibrėžiama tema, pateikiamas jos aktualumas, išskiriamas objektas, tikslas ir pagrindiniai uždaviniai, nurodomi tyrimo metodai. Darbą sudaro dvi dalys. Tyrimas baigiamas išvadomis, kuriose išdėstomi pagrindiniai teiginiai. Nurodoma naudota literatūra, pridedami priedai.

I. LIETUVIŲ KALBOS SAMPRATA

1.1. Dabartinės lietuvių kalbos svarba

Labai svarbu ne tik gerai mokėti gimtąją kalbą – kirčiuoti, laikytis gramatikos taisyklių, bet ir atkurti kūrybišką santykį su ja. Etnografai teigia, kad lietuviškojo kaimo žmogus turėjo savitą kalbą, buvo ne tik kalbos vartotojas, bet ir nuolatinis jos kūrėjas. Šitai esame beveik praradę, ir ne vien todėl, kad gęsta kaimas ir žmonės emigruoja į miestus. Kalbos kūrimo funkciją dabar perėmė kalbininkai, bet daugeliui kalbos vartotojų jų kūriami naujadarai yra nepriimtini (Patackas 2011).

Remiantis 2013 metų nacionalinio diktanto duomenimis, galima teigti, kad retas lietuvis gerai moka lietuvių kalbą. „Tarp maždaug 3000 diktanto rašytojų neatsirado nė vieno, kuris Vytauto V. Landsbergio tekstą „Senelio laiškas“ būtų parašęs be klaidų“ (Jackevičius 2013). Jaunoji karta vartoja žodžius, kurie ateina iš kitų kalbų, bet vengia vartoti kalbininkų siūlomų naujadarų, įvairiose internetinėse diskusijose, kurios yra susijusios su lietuvių kalba, pašiepia naujus lietuviškus žodžius ir kalbininkų siekį norminti kalbą.

Ankščiau žmonės kovojo, kad galėtų vartoti savo gimtąją kalbą, o dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje viskas vyksta atvirkščiai: vartojami kitų kalbų priešodžiai, sutrumpinimai. Universitetuose plečiamas mokymas užsienio kalba, norima labiau priartėti prie užsienio aukštųjų mokyklų, parodyti aukštą mūsų universitetų lygį. Skatinama kursinius, diplominius darbus ar disertacijas rengti anglų kalba. Tai kartais mėginama paaiškinti lietuviškų terminų stygiu. Verslo įstaigose dirbantys žmonės dažnai nemoka rašyti taisyklinga lietuvių kalba, tenka pastebėti, kad daug klaidų yra daroma reklaminiuose lankstinukuose, Seimo ar savivaldybių rinkimų skrajutėse, kuriose reklamuojami Lietuvai vadovausiantys žmonės, tokius informacinius leidinius skaito didelė visuomenės dalis ir taip yra perteikiama klaidinga kalbos informacija. Tokiu būdu lietuvių kalba po truputį stumiami į nuošalę.

Vis rečiau vartojant taisyklingą lietuvių kalbą, greitu metu ji gali atsidurti tarp nykstančių: labai daug žmonių išvyksta iš Lietuvos, išsiveža vaikus. Šie emigrantai vis rečiau kalba

lietuviškai, tiesa, kad ir čia likę Lietuvos gyventojai nepuoselėja savo kalbos. Lietuviai pasiduoda kitų kalbų įtakai, stengiasi prisiderinti prie Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų gyventojų, konors paklaustas rusiškai ar angliškai, lietuvis dažniausiai stengsis atsakyti kitakalbio kalba, bet pats, vykdamas į kitą valstybę stengiasi išmokti tos šalies kalbą

Kalba, kuri moksle, politikoje, gali išnykti iš vartojimo sferos. Tačiau Lietuvoje to lyg nenorima matyti ir neretai valdininkai, politikos veikėjai elgiasi taip, „tartum jie, būtų kažkieno kitų tamai bei tarnaitės, svetimųjų valios vykdytojai, tartum Lietuva būtų kurios nors kitos valstybės provincija, o ne savarankiška nepriklausoma valstybė“ (Mokslotyros institutas 2004: 7). Toks valdininkų požiūris daro neigiamą įtaką, be lietuvių kalbos negali išlikti lietuvių tauta, valstybė, negali būti ugdoma pilietinė ir tautinė savimonė, sunkiai vystosi visavertė asmenybė.

Besiklostanti padėtis prieštarauja Lietuvos Vyriausybės konstitucijai, Lietuvos politiniams ir strateginiams veiksams, kartu bendrajai Europos Sąjungos kultūros ir mokslo politikai, pabrėžiančiai daugiakultūrinę Europos Sąjungos sudėtį, tautinių tradicijų, kalbų apsaugą (Mokslotyros institutas 2004: 10). Kai kurios moterys tekėdamos renkasi pavardes be priesagos, tik su galūne – è, pvz, Budrè, Bunkè. Tai nesuprantama, nes lietuvių kalba tuo ir išsiskiria, kad turi pavardes su priesagomis, bet norima priartėti prie Vakarų valstybių ir suvienodėti, nustumti archajiškumą ir tradicijas į šoną.

Kalba yra viena iš didžiausių vertybių žmogui, mokėdamas šalies kalbą gali būti pilnavertis tos valstybės pilietis. Auklėjant ir šviečiant žmogų labai svarbu parodyti, kokia gali būti kalba.

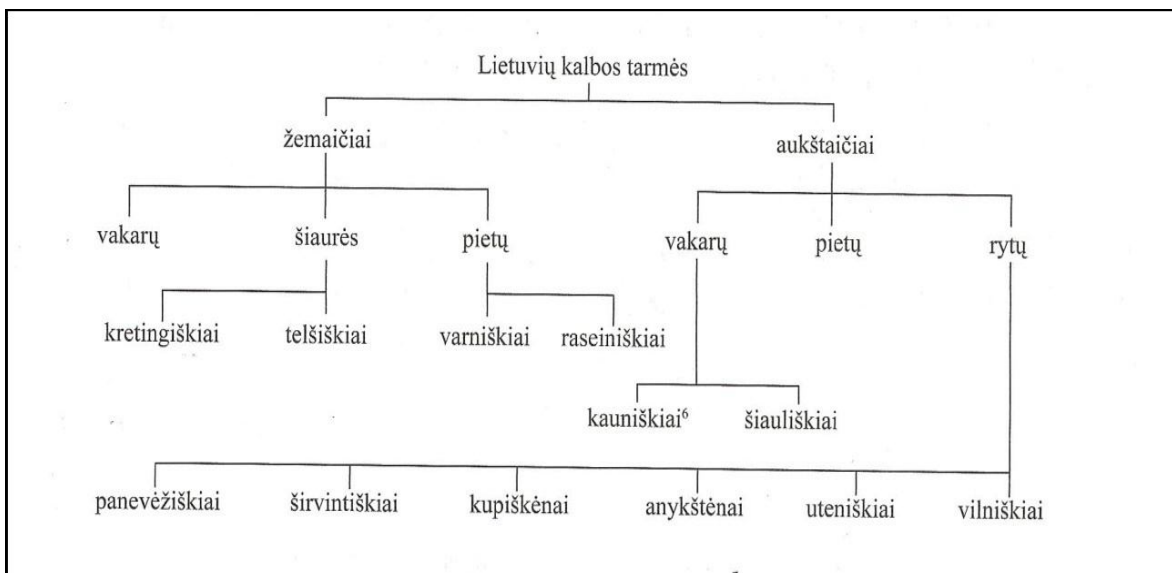
Dar nuo XIX amžiaus pradžios, kai buvo sukurta lyginamoji kalbotyra ir išgarsintas lietuvių kalbos panašumas į sanskritą, ja imta didžiulis kaip seniausia gyvąja indoeuropiečių kalba. Šiandien lietuvis suvokia savo tautybę gana lingvistiškai. Lietuvoje vertinama XIX amžiuje įsisąmoninta vertybė – senesnė kalba yra geresnė. Lingvistas pasakytų, kad lietuvių kalba turi daug mažai pakitusių indoeuropiečių prokalbės morfologijos bruožų. Paprasčiau tariant, lietuvių gramatika yra senoviška. Lietuvių kalba nuolat kinta, tai visuotinai pripažinta tiesa. (Zinkevičius 2006: 9).

Zigmas Zinkevičius teigia, kad dabartinis lietuvių kalbos vartojimas yra pakitęs, dabar joje vartojama anglizmų, germanizmų, bet lietuvių kalbos pagrindas yra likęs toks pats. Lietuviai didžiuojasi, kad kalba yra viena seniausių kalbų pasaulyje, kalbos tvarkytojai stengiasi ją puoselėti, kalbą kaip vertybę laiko ir dalis Lietuvos gyventojų, bet daugumai atrodo, kad vartoti dabartinę lietuvių kalbą yra per sudėtinga .

1.2. Lietuvių tarmės

Žmogus – socialinė būtybė, todėl jam būtina kokia nors forma komunikuoti su kitais sociumo nariais. Pagrindinė komunikavimo forma yra kalba. Įprasta, kad žmogus vienaip bendrauja su sau artimais žmonėmis, kitokią bendravimo formą jis renkasi oficialioje aplinkoje. Kiekvienu atveju vyksta įvairiapusė sąveika: kalba veikia žmogų, žmogus – kalbą (Barvydytė, Kačiuškienė 2006). Kai kalbame mums paprastai svarbu ne kalba, o informacija, kurią norime pasakyti. Pats kalbėjimas dažnai būna automatizuotas. Hansas Georgas Gadameris teigia, kad gyvai kalbėdamas žmogus nesuvokia savo kalbėjimo, kalbos struktūros, gramatikos ir sintaksės (Župerka 2012:11). Nėra svarbu kokia kalba kalbame, svarbiausia, kad būtume suprasti. Daugelis pasaulio kalbų turi ne tik bendinę kalbą, bet ir tarmes, neišimtis yra Lietuva.

Lietuvoje plačiai paplitusios tarmės, kurių skiriamos dvi – aukštaičių ir žemaičių. Smulkiau tarmės yra skirstomos į patarmes (Žr.1 pav).

1 pav. Lietuvių kalbos tarmių schema (Bukantis, Leskauskaitė, Salienė 2006: 23)

Tarmėmis rimčiau domimasi nuo XIX a., atkreiptas dėmesys į indoeuropiečių prokalbę ir jos istoriją. „Atsiradus lyginamajai kalbotyrai mokslininkai į lietuvių kalbą, kaip į išlaikiusią daugiau už kitas gyvasias kalbas indoeuropiečių senovės liekanų, ėmė kreipti daugiau dėmesio“ (Zinkevičius 2006:19).

Garsėjant kalboms apie tarmių nykimą lituanistė Vanda Zaborskaitė pateikia kitokį požiūrį: „tarmės nenyksta. Tarmės keičiasi – tai parodė ir patys naujausi tyrimai, kuriuos atliko didžiulis būrys kalbininkų. Yra vykdomas didelis projektas, skirtas geolingvistiniams tarmių tyrimams. Jam vadovauja Lietuvių kalbos institutas, bet yra įtraukti visi Lietuvos dialektologai. Tyrimas jau rodo, kad tarmės ne nyksta, o keičiasi. Kai kurios tarmės yra stipresnės, jų plotai plečiasi ir jos šiek tiek pastumia arba niveliuoja kitas tarmes“ (Izinius.lt 2013).

Tarmės yra svarbios mūsų istorijai, jos siejamos su Lietuvos praeitimi. Anksčiau žmogus priskirdavo save kuriai nors tarminei grupei, dabar dažnas lietuvis save pristato tik kaip lietuviu, nebesitatpina su tarmine grupe. Visuomenė tolsta nuo gyvosios kalbos šaltinių, kalbos vartoseną nebeturi natūralumo (Kniūkšta 2001).

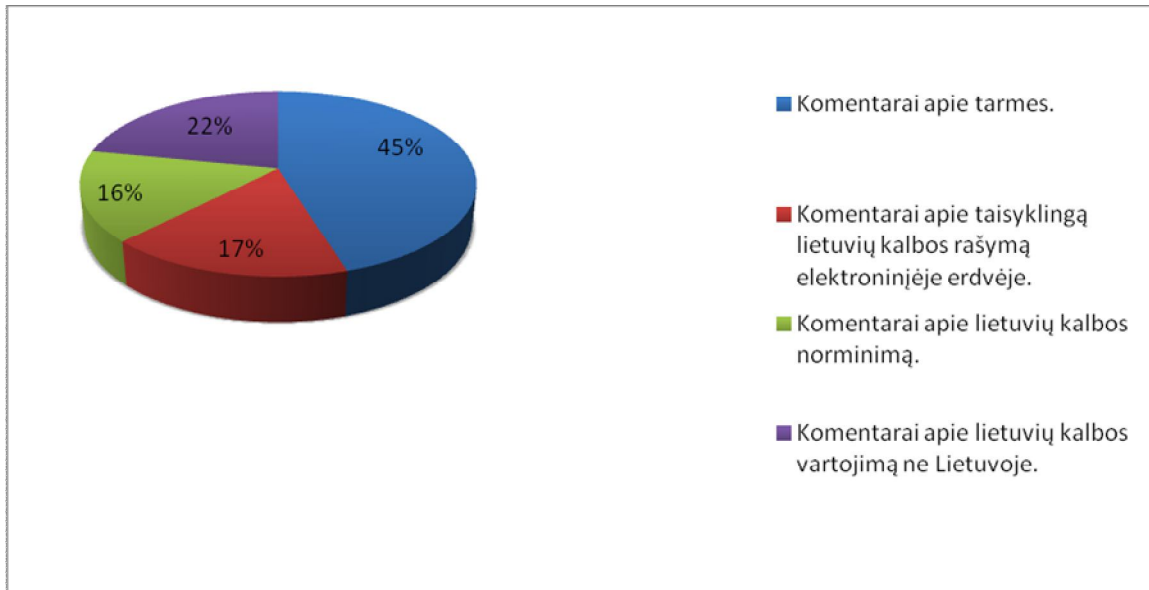
Naujausiais laikais susiformavo dvejopas požiūris į tarmių svarbą. Viena visuomenės dalis nepasiduoda masinei kultūrai ir visuotiniam supanašėjimui, tuo tarpu kiti šiems modernios visuomenės dėsniams paklūsta ir vengia kalbėti tarmiškai.

Tarmės puoselėjimas ir skleidimas yra puoselėjamas ypatingai šiais metais – 2013 metai paskelbti tarmių metais. Tarmės garsina Lietuvos valstybę. Jos yra neatsiejamos nuo Lietuvos, iš kitų šalių atvykę žmonės domisi, (kablelis) kaip kalbama Lietuvos miesteliuose ir kaimuose.

Pasak P. Joniko, tarmė ir bendrinė kalba yra daugiau ar mažiau savarankiškos kalbos lytys, viena su kita susijusios, tam tikrais atvejais viena nuo kitos priklausančios. Anot autoriaus, bendrinė kalba turi kitą paskirtį ir reiškiasi kitomis sąlygomis negu tarmės (Tumėnas 2007:142). Tarmės yra skirtos bendrauti neoficialioje aplinkoje, šeimoje, kalbant tarmiškai perduodamos ne tik kalbos tradicijos, bet ir gyvenimo kultūra.

II. DELFI.lt TINKLALAPIO KOMENTATORIŲ NUOMONIŲ APIE LIETUVIŲ KALBĄ ANALIZĖ

2.1. Aktualiausios su lietuvių kalba susijusios komentatorių komentOTOS temOS

2 pav. *Delfi.lt* komentatorių komentarai apie lietuvių kalbą

Pastaraisiais metais lietuviškuose internetiniuose puslapiuose gausu diskusijų įvairiais kalbos klausimais. Dažniausia priežastis joms kilti yra spausdinami straipsniai ir juos lydintys skaitytojų komentarai. Straipsniai dažnai atspindi kalbos vartosenos aktualijas, dažnai straipsnius rašo ne kalbos specialistai, kurie stengiasi atkreipti visuomenės dėmesį į jiems rūpimus su kalba susijusius klausimus. Nors pripažįstama, kad anoniminių komentautojų internetinių diskusijų lygis dažnai yra žemas, vis dėlto skelbiami straipsniai bei jų komentarai yra skaitomi ir tų, kurie nesikiša į diskusijas, tad galima manyti, kad skelbiamų minčių visuma atskleidžia bent dalies lietuviškai kalbančios visuomenės nuostatas apie lietuvių kalbą (Miliūnaitė 2006: 70).

Internetiniame puslapyje *Delfi.lt* visuomenės susidomėjimą įvairiais kalbos klausimais rodo didelis komentarų skaičius. Žurnalistės Aistės Jasinskaitės straipsnis „Lietuvių kalba –

neįveikiama užduotis emigrantų vaikams?“ sulaukė 205 komentarų, taip pat žurnalistės Absolutos Andželikos Lukaitės straipsnis „Tarmiška kalba nebelaikoma prastuoliškumo ženklu“ – 365 komentarų, mažiau buvo komentuojami žurnalistės Jurgitos Kapočiūtės-Dzikiėnės straipsnis „Ar išliks lietuvių kalba elektroninėje erdvėje?“ – 72 komentarai, bei „Piliečio“ skiltyje straipsnius rašančios Veronikos Butkevičiūtės straipsnis „Neleiskime mūsų kalbai išnykti“ – 53 komentarai.

Magistro darbo analizei buvo surinkti 292 komentarai apie lietuvių kalbą ir suskirstyti į 4 grupes: komentarai apie tarmes, apie lietuvių kalbos norminimą, apie lietuvių kalbos išlikimą internetinėje erdvėje, apie lietuvių kalbos vartojimą ne Lietuvoje (žr. 2 pav.). Renkant komentarus pastebėta, kad praėjus po straipsnio parašymo kelioms dienoms, komentatoriai komentuoja ne tik patį straipsnį, bet ir kitų komentatorių komentarus, taip pritardami arba prieštaraudami kito komentatoriaus mintims.

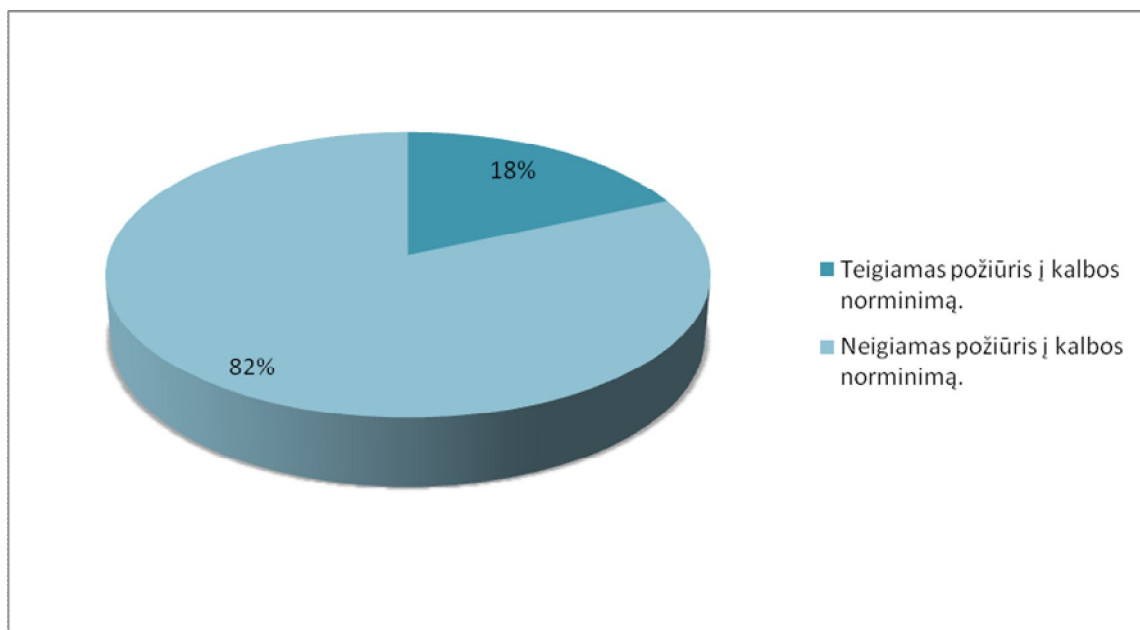
2.2. Internautų nuomonė apie lietuvių kalbos norminimą

Bendrinė lietuvių kalba tvirtai įsigalėjo 1918 m., atgavus Lietuvos nepriklausomybę, tada kalba įgavo valstybinę vertę – buvo teisiškai įforminta, kad lietuvių kalba yra valstybinė kalba. Šeštame ir septintame dešimtmečiuose dar labiau sustiprėjo bendrinės kalbos poveikis, ji tapo bendravimo, mąstymo, darbo priemone (Pupkis 2005: 332).

Dabar taisyklingą bendrinę kalbą vartoja nedidelė grupė Lietuvos gyventojų: tai rašytojai, mokslininkai, aktoriai, lituanistai, kalbos tvarkytojai ir antroji skirstymo dalis, tai tie, kurie bendrinę kalbą vartoja liberaliai: tie, kuriems bendrinės kalbos reikia darbo įstaigose, oficialiuose susitikimuose, bendrinę kalbą vartoja reikalui esant.

Bendrinės lietuvių kalbos norminimas šiandien yra daugelio diskusijų objektas, svarstoma, ar lietuvių kalba turėtų būti norminama –ar Lietuvos piliečiai turėtų šnekėti pagal kalbininkų parengtą kalbos modelį, ar lietuvių kalba turėtų vystytis savaime ir žmonės turėtų kalbėti, kaip jiems patogiau – nesilaikydami kalbos taisyklių.

Apie norminimą ir kalbininkų darbą analizei buvo surinkti 46 *Delfi.lt* komentarai. Komentatorių nuomonės pasiskirstė nelygiai, (žr. 3 pav). Komentuotojai išsako įvairias savo mintis, kurios susijusios su kalbos politikos klausimais.

3 pav. *Delfi.lt* komentatorių nuomonė apie lietuvių kalbos norminimą

Plečiantis globalizacijai, tautinę kalbą ir kultūrą būtina aktyviai ginti ir propaguoti. Daugelis pasaulio ir ypač Europos valstybių stengiasi, kad viešajame gyvenime būtų vartojama švari tautinė kalba. Šalys saugo tautinį ir kultūrinį paveldą, yra daroma viskas, kas galima, kad jis neišnyktų iš realaus gyvenimo. Kai kuriose valstybėse imamas drastiškų priemonių. Pavyzdžiui, Vokietijoje ir Baltarusijoje didesnę muzikinių radijo programų dalį privalo sudaryti kūriniai nacionaline kalba (Šarkanas 2007). Lietuvoje bendrine kalba privaloma kalbėti per televiziją, radiją transliuojamų žinių metu, mokyklose, viešuose susitikimuose, įstaigose. Valstybė, kalbos tvarkytojai, ir visa Lietuvos bendruomenė turi stengtis, kad kalba neskurstų.

Europoje yra šalis kuri neskiria didelio dėmesio kalbos politikos klausimams. Italija – tai valstybė, kurios konstitucijoje nerašoma, kokia kalba yra valstybinė. Šalyje buvo diskutuojama kalbos klausimais, bet samprotavimai apie italų kalbos statusą, norminimą likdavo kalbininkų ginčų objektu. Kalba pradėjo skursti, prarasti prestižą Europos ir viso pasaulio mastu. Valstybė

ėmėsi rūpintis savo kalbos situacija tik tada, kai buvo priimtas Europos Sąjungos nutarimas aktų ir raštų kalbomis laikyti anglų, vokiečių ir prancūzų kalbas. Italija įsteigė Vyriausiąją italų kalbos tarybą, bet jos funkcija yra tik patarti, o ne būti vyriausybės kontroliuojama institucija. Tokia situacija klostosi todėl, kad šalis nevertina savo kalbos, valstybėje yra siūloma italų ir įvairių tautybių imigrantų kalbas laikyti lygiavertėmis (Lanza 2006: 112-116).

Italijos kalbos politikos modelis parodo, kad italams kalba nėra nacionalinė vertybė, todėl laikui bėgant jų kalba gali išnykti. Lietuvai tokia politika nepriimtina ir kalbai skiriamas labai didelis dėmesys, bet tai ne visiems priimtina.

Internautai teigia, kad dabartinė bendrinė lietuvių kalba turi daug trūkumų: ją sunku išmokti ir taisyklingai vartoti, rašant reikia pagalvoti, kuriuose linksniuose turi būti rašoma nosinė raidė, kaip teisingai sukirčiuoti žodžius. Žmonės ima abejoti dėl paprasčiausių, pamatinių kalbos vartojimo dalykų, taip pat bijo būti pajuokti viešoje erdvėje ką nors ne taip pasakę ar parašę. Tokia situacija klostosi todėl, kad trūkinėjant visuomenėje per ilgą laiką susiklosčiusiems tradiciniams ir socialiniams ryšiams, nebelieka kalbinės bendruomenės sėslumo, kuris būtinas, kad iš kartos į kartą būtų perduodamos bendrinės kalbos normos (Miliūnaitė 2008:152). Dabar bendrinės kalbos pamatais dažniausiai tampa mokyklose mokoma ir girdima kalba.

Lietuvių kalbos puoselėjimu užsiima ne tik kalbos tvarkytojai, mokytojai, bet ir asmenys, besistengiantys kalbėti bei rašyti taisyklingai. Nedidelė dalis *Delfi.lt* tinklalapio straipsnių komentatorių (žr. 3 pav). pasisako už bendrinės kalbos vartojimą ir skatina kitus viešose erdvėse rašyti bei kalbėti taisyklingai. „*Kad kalba neišnyktų turime gerbti ją visi Lietuvos piliečiai, o ne vien tie kurie šią kalbą laiko gimtąja. Nykiai skamba replikos iš kitakalbių kai jie teigia kad mūsų kalba sugalvota tik dvidešimto amžiaus pradžioje, kad tokių lietuvių apskritai anksčiau niekad nebuvo. Kol eis tokios spekuliacijos, tol tauta bus murkdoma ir naikinama. Ir dar tautos garbingumą reiktų atskirti nuo politikos. Labai prastai atrodo demaršai atsisakinėti pilietybės nes kažkam sumažėjo pensija, kažkas nenori kasos aparato ir panašiai*“¹ (I-32). Kalba yra susijusi tiek su politiniu, tiek su ekonominiu visuomenės gyvenimu: jei valstybė stipri, ji sugebės išsaugoti savo kalbą.

Neigiamai prieš kalbą nusiteikę internautai vieną iš priežasčių, kodėl kalbą reikia prastinti arba apskritai panaikinti, įvardija kaip politinę. Gyventojai yra nusiteikę prieš valstybės

¹ Visų *Delfi.lt* komentarų kalba ir skyryba netaisyta. Komentarai pateikiami prieduose, po analizuojamo komentaro skliausteliuose žymimas priedo numeris romėniškais skaičiais, komentaro – arabiškais.

valdančiuosius, jie jaučiasi nuskriausti, todėl kartais kaip tautos niekinimo ženklą išreiškia į savo kalbą įvedamais žodžiais, atėjusiais iš kitų kalbų, kai kurie piliečiai dėl blogų gyvenimo sąlygų Lietuvoje yra linkę visiškai atsisakyti savo gimtosios kalbos. Jausdami panieką valstybei, komentatoriai žada nemokyti savo vaikų lietuviškai, neleisti jų į lietuviškas mokyklas. Toks žmonių požiūris yra žalingas, nes lietuvių kalba kalbančių žmonių nėra labai daug, juolab kad jauni žmonės, kalboje vartoja žargoną, vertalus.

Komentatoriai stebisi, kodėl Valstybinė lietuvių kalbos komisija leidžia iš kitų šalių įvežtas prekes pardavinėti be lietuviškos instrukcijos. Pastebima, kad daugelis Lietuvos viešbučių, kavinių yra pavadinti nelietuviškais pavadinimais, nors tai nėra tarptautinės įmonės. Nemažai muzikinių grupių arba pseudonimais pasivadinusių atlikėjų renkasi anglų kalbos žodžius, pvz., *Amberlife* išvertus į lietuvių kalbą reikštų *Gintaro gyvenimas* pavadinimas būtų ilgesnis, bet skambėtų taip pat gražiai. Angliški pavadinimai dažnai pasirenkami dėl to, kad atlikėjai nori integruotis į pasaulio rinką, bet įvairūs kitų kalbų žodžių pavadinimai tik doko lietuvių kalbą. Į kalbą ateina ne tik žodžiai, bet ir raidės *x*, *w*, kurias galima pamatyti reklaminiuose stenduose ar maisto prekių parduotuvių pavadinimuose.

Pasak Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės Irenos Andriukaitienės visa Europa turi saugoti mūsų kalbą kaip vis dar gyvą kultūros pamatą – juk Europos Sąjungos kalbų politika ir skatina išlaikyti Europos kalbų įvairovę, kuri yra laikoma viena didžiausių Europos vertybių. Šalia kryždirbystės ir kryžių simbolikos Lietuvoje, šalia Dainų švenčių tradicijų ir jų simbolikos, šalia lietuviškų polifoninių dainų – sutartinių turėtų būti į UNESCO Nematerialaus kultūrinio paveldo sąrašą įtraukta ir unikali lietuvių kalba (Andriukaitienė 2013).

Viena internetė teigia, kad išvykusi gyventi į kitą šalį šeimoje stengiasi kalbėti lietuviškai, jai kelia nuostabą, kad kitų šalių gyventojai labai mažai žino apie Lietuvą ir mano, jog jos valstybinė kalba yra rusų: „*Lietuvių kalbą ypač pradėjau vertinti, kai išvažiavau į užsienį, kai mokykloje negalėjau reikšti laisvų minčių savo gimtąja kalba, kai visi klausia: "Ar jūs ten Lietuvoj rusiškai šnekat?" Dabar aš stengiuosi visus žmones "apšviesti", kad Lietuva turi savo nuosavą kalbą. Tiesą sakant, man sunku suprasti, kaip gali būti tokia didelė dalis Lietuvos piliečių, kurie taip negerbia savo šalies, savo kalbos, istorijos, papročių“ (I-33).*

Komentatoriai mano, kad su į Lietuvą atvažiuusiais gyventi žmonėmis reikėtų kalbėti lietuvių kalba, šitaip kitataučiai supras, kad lietuviai yra savo kalbos patriotai, juk nuvažiavus į kitas šalis – Rusiją, Angliją, Norvegiją, Prancūziją – ten gyvenantys žmonės nekalba su Lietuvos

piliečiais lietuviškai, lietuviai turi stengtis išmokti kitas kalbas, prisitaikyti, todėl atvykstantiems į Lietuvą reikėtų išmokti lietuvių kalbą, šitaip žmonės daugiau sužinotų apie Lietuvos kraštą, tradicijas. Kai moki šalies, į kurią važiuoji kalbą, jautiesi saugesnis, Lietuvos gyventojai, išgirde užsienietį kalbantį lietuviškai, į jį žiūri su pagarba.

Lietuvių kalbos puoselėjimas yra reikšmingas tautai, istorijai, kultūrai, per kalbą yra perduodamas supratimas apie visą valsybę, tad taisyklingos kalbos vartojimas yra būtinybė. Ar kalbėti taisyklingai – kiekvieno žmogaus pasirinkimas, bet, kaip rašo *Delfi.lt* komentatoriai, žmogus, kuris vartoja taisyklingą kalbą, gerbia save ir kitus.

Pastaruosiu metu vyksta daug nesutarimų dėl žodžių, kurie yra atėję į lietuvių kalbą iš kitų kalbų – slavų, germanų. Internautai svarsto, kad iš kitų kalbų atėjusius žodžius, jei yra galimybė, reikėtų pakeisti lietuviškais: „*Nėra jokio pagrindo užsieninio žodžio, ypač dažnai vartojamo bendroje kalboje, nepakeisti geresniu – lietuvišku, jeigu tikrai geresnis. <...> Net stebėtis tenka, kiek tokių priviso atgavus nepriklausomybę, kuomet okupanto akivaizdoje Dauguma lietuvių jautė pareigą išsaugoti savigarbą*“ (I-19).

Komentatoriaus požiūris į lietuvių kalbos puoselėjimą ir saugojimą yra teigiamas, internautas rašo, kad kalbą reikia puoselėti visada, ne tik tada, kai į ją yra kėsiamasi. Iš komentaro galima spręsti, kad žmogus yra išsilavinęs, jis žino Lietuvos istoriją, kokia yra buvusi kalbos padėtis. Kalba buvo draudžiama, prireikė daug pastangų, kad ji išliktų.

Ne tik šis internautas, bet ir kiti, komentuodami lietuvių kalbos padėtį, išreiškia savo nuomonę ir apie tautiečius, ir apie patį tautiškumą, patriotiškumą (I-21, 26). Komentatoriai gerbia Lietuvą ir jos kalbą, jie pritaria minčiai, kad reikia puoselėti ir saugoti savo gimtąją kalbą, nes tik šitaip galima išsaugoti tautiškumą. Komentatoriai džiaugiasi, kad lietuvių kalba yra viena iš seniausių Europoje, todėl verta saugoti taisyklingą lietuvių kalbą.

Kalbininkai stengiasi kurti tinkamus lietuvių kalbos naujadarus, bet greitėjant gyvenimo tempui kartais negalima apsieiti be žodžių, kurių nėra lietuvių kalboje arba jiems yra sunku surasti atitikmenis, tad kai kuriuos žodžius reikia skolintis iš kitų kalbų ir jie sėkmingai prigyja lietuvių kalboje. „*Jeigu žodis jau paplitęs lietuvių kalboje, jeigu žmonės jį vartoja, tai, ponai kalbininkai, palikite jį ramybėje, užuot išsigalvoję visokiausius lietuviškus variantus. Ne kalbininkai, o tauta kuria savo kalbą. Jeigu žmonės sako „mobilusis telefonas“, tai taip ir turi būti, o ne kalbininkų išmąstytas „judrusis“*“ (I-28). Komentaro autorius teigia, kad nereikia stengtis visus daiktus pavadinti lietuviškais vardais. Jei daiktas jau turi tinkamą pavadinimą, kuris atėjo iš kitos

kalbos ir yra pamėgtas žmonių, naujas lietuviškas pavadinimas gali būti per sudėtingas ir nevertotinas. Be to, žmonės patys koreguoja kalbą, nebūtina tik kalbininkams kurti naujus žodžius, kartais daiktų pavadinimai atsiranda savaime ir tampa plačiai vartojami.

Kiti internautai su humoru žiūri į kuriamus naujadarus, žmonės sugalvoja jiems priimtinesnius variantus, nei siūlo Valstybinė lietuvių kalbos komisija, tokius kaip: „*Nei „judrusis“, nei „mobilusis“*. *Nešiojamas telefonas (kaip kompas); anoniminis alkoholikas paslaptingas girtuoklis“* (I-29; 28). Internautai siūlo lengvai įsimenamus pavadinimus. „*Paslaptingas girtuoklis*“ – tai žodžių junginys, kuris galėtų būti priimtinas ir vartojamas visuomenėje, juolab kad *anoniminis alkoholikas* yra sulietuvintas anglizmas *anonymic alcoholic*, o junginys *paslaptingas girtuoklis* sudarytas iš lietuviškų žodžių. Komentatoriai pasisako už lietuvių kalbos paprastinimą, jie mano, kad nereikia įmantrių žodžių daiktams pavadinti. Analizuoto komentaro autorius linksmi žvelgia į žodžių reikšmes, galima teigti, kad tai žmogus, kuriam priimtinos naujovės, bet jos turi būti paprastos, nereikalaujančios sudėtingos terminologijos ir sunkių taisyklių laikymosi.

Komentatoriai daug diskutuoja apie naujus žodžius – apie vartotinus žodžius ir tuos žodžius, kurie neturėtų būti vartojami lietuvių kalboje. Kyla diskusijų apie naujas taisykles ir tuos, kurie jas sudarinėja, todėl kalbant apie bendrinę kalbą negalima nematyti tų, kurie kalba ta kalba, kurie vienaip ar kitaip reaguoja į normintojų veiksmus. Kalbos specialistai turi ne tik nustatyti bendrinės kalbos normas, rūpintis, kaip tas normas diegti, bet turi domėtis ir stengtis suprasti, kaip kalbos pakeitimus priima visuomenė (Miliūnaitė 2006: 36). Žmonės dažnu atveju yra nusiteikę priešiški, dauguma *Delfi.lt* komentatorių mano, kad taisyklės yra keičiamos per daug dažnai. Sunku suspėti prisitaikyti prie pakeitimų, internautai rašo, kad ne kalbininkai turėtų tvarkyti kalbą, bet tauta turi rinktis, kokia kalba jai kalbėti.

Visuomenė ir kalbininkai yra susiskirstę į dvi atšakas, nors, kaip teigia Rita Miliūtė, yra buvę kalbininkų, kurie norėjo trinti ribą tarp jų ir visuomenės (Miliūnaitė 2006: 36), nes kalbininkai yra ta pati visuomenė, bet nesutarimai dėl kalbos normų juos dalija į atskiras stovyklas.

Internautai rašo, kad lietuvių kalba yra per daug sudėtinga paprastam žmogui. „*Kalba turi tarnauti žmogui, o ne žmogus kalbai. kalbininkai jau tiek visokiu suvaržymu, taisykliu sugalvojo, kad galvoj netelpa, nori nenori neiseina lietuviskai taisyklingai kalbeti. Paziurekit I angliu k. Kalba laikosi prie mogaus, ji gyva, todėl ir kalba ja visas pasaulis ir ateityje kalbes“* (I-3, 9.)

Komentatorius yra nusiteikęs prieš lietuvių kalbos norminimą, žmogus mano, kad kalba per daug sudėtinga šiandieniniam jos vartotojui. Internautui atrodo, kad kalboje yra per daug taisyklių, jos per dažnai kuriamos, todėl negalima visko greitai išmokti ir atsiminti. Komentatorius teigia, kad kitos kalbos yra paprastesnės, jos kinta, taikosi prie žmogaus, pvz., anglų kalba. Internautui atrodo, kad ta kalba bus kalbama visame pasaulyje, panašiai mąstantys kiti komentatoriai taip pat mano, kad lietuvių kalba yra bevertė, ja kalbama tik Lietuvoje, lietuviškai nesusikalbėsi išvykęs į kitas šalis, todėl neverta stengtis jos mokytis.

Nors straipsnius komentuojantys asmenys teigia, kad lietuvių kalba yra per daug sustabarėjusi ir nenori keistis, vis dėlto kalba yra gyva kaip ir kitos plačiai paplitusios kalbos, nes šia kalba kalba žmonės gyvenantys ne tik Lietuvoje, jos mokosi atvykstantys į Lietuvą turistai ar čia gyventi norintys asmenys.

Dar vienas internautas teigia, kad kalbos gyvumą stabdo taisyklės, sunku prisiminti, kokiuose linkniuose yra rašomos nosinės raidės, bet kiekviena kalba turi išskirtinumą, lietuvių kalba ir išsiskiria iš kitų kalbų tuo, kad ji yra sunkiai išmokstama, bet kuo sunkesnė yra sava kalba, tuo lengviau galima išmokti kitas, nors dauguma internautų mano kitaip.

„LT kalba nyksta dėl gan paprastos priežasties - jos gramatika yra per sudėtinga. jei ir toliau taip laikysitės isikibe senu taisykliu, tai tik laiko klausimas kol ta kalba taps nebereikalinga.cia panasiai kaip automobilis su automatine greiciu deze visada atsiras entuziast u, kuriems mechanke yra mielesne, bet didzioji dalis rinksis automatus nes taip yra paprasciau“ (I-4). Lietuvių kalba negali išnyti, kol ja kalba žmonės. Ne visi priešinasi įvedamoms taisyklėms, kiti yra pripratę kalbėti ir rašyti taisyklinga lietuvių kalba. Komentatorius rašo, kad paprastesni dalykai yra priimtinesni, bet žmogui, kuris yra išsilavinęs, taisyklingas kalbos mokėjimas būtinas. Jei lietuvių kalba bus rašoma be nosinių, ilgųjų balsių, žodžiai bus kirčiuojami bet kaip, kalboje bus vartojamas tik buitinis stilius, kalba praras bendrines normas, ji taps hibridu, nebe lietuvių kalba.

Viena iš aktualių internautų diskutuojamų temų yra viešas kalbėjimas per įvairias medijų sritis. „Viešoji erdvė yra viešų diskusijų laukas, socialinė, politinė ir komunikacinė arena. Joje kuriama viešoji nuomonė, kuria grindžiami politiniai demokratinės visuomenės sprendimai. Pagrindiniai viešos erdvės puoselėtojai yra politikai ir žurnalistai (Tamaševičius 2009)“ Šie asmenys yra dažnai rodomi per televiziją, bet vis rečiau galima išgirsti taisyklingai kalbančius laidų vedėjus, į laidas pakviestus svečius, Lietuvai viešai atsovaujančius žmones.

„Vien TV įsijungus po namus pasklinda "ta prasme", iš tiesų", "...tokie, kaip..." ir kitokie žodžių kratiniai. O nuo anglišku išsireiškimų net ausys kaista. <...> (I-31). Netaisyklingą kalbą vartoja ir Lietuvos politikai, jų patarėjai bei atstovai spaudai – šių asmenų kalba turėtų būti elitinė, nes jie yra pavyzdys valstybei, bet dažnai šių asmenų kalboje tenka išgirsti vulgarybes ir žargoną. Tai rodo žmonių kalbinės kompensacijos stoką, nors tarp aukštesniųjų sluoksnių ir bendrinės kalbos bei žemųjų sluoksnių ir žargono turėtų būti skiriamoji riba. (Miliūnaitė 2005: 48)

Kalbininkai seka kalbančių asmenų kalbą, o už pažeidimus yra skiriamos piniginės baudos nuo 300 iki 1500 litų. Laidų vedėjų kalboje dažnai galima išgirsti barbarizmą, anglizmą arba žargoną. Laidų vedėjai dažnai pamiršta, kad kalba tiesioginiame eteryje, tad jų kalba būna išdarkyta. Publicistinio stiliaus laidose yra atsisakoma mokyto kalbėjimo ir užleidžiama vieta neformaliai privačiai sričiai būdingam bendravimui (Fairclough 1992: 204) Tai galima pastebėti tokiose laidose kaip „Srovės“, „Abipus sienos“.

Laidose, kurios yra publicistinio stiliaus ir turi didelius reitingus, nes žmonės tokias laidas žiūri daugiausia, vedėjai būna išmokę tekstus, tad kalbos kultūros klaidų pasitaiko mažiau, bet vedantys koncertus, oro pranešimus skaitantys vedėjai klaidų daro daug ir tai sukelia žiūrovų nepasitenkinimą. Netaisyklingos kalbos daug girdime iš aplinkinių, tad internautai norėtų, kad viešai kalbantys asmenys per televiziją kalbėtų kuo taisyklingesne kalba. Kalbininkai negali nubausti visų pažeidėjų, bet deda pastangas, kad kalba tiesioginiame eteryje būtų kuo sklandesnė.

Dauguma kalbos tvarkytojų puikiai išmano savo darbą: normina ir puoselėja kalbą, bet skaitant internautų komentarus, galima manyti, kad komentuojantys asmenys nori, jog kalba būtų paprastesnė, būtų galima atsisakyti lietuvių kalbos taisyklių. Kai kurie komentatoriai teigia, kad supaprastinus lietuvių kalbą, bus galima lengviau mokytis kitų kalbų.

Didžioji dauguma surinktų komentarų autorių – 82 procentai – rašo, kad lietuvių kalbos norminti nereikia. Galima teigti, kad tokias mąstymo tendencijas lemia interesų nebuvimas, neoficialiems pokalbiams dažnai užtenka buitinės kalbos, jei žmonės nedirba įstaigose, kuriose privaloma rašyti ir kalbėti taisyklinga lietuvių kalba, jie po truputį taisyklingą kalbą nustumia į nuošalę – žinoma, taisyklingos kalbos kitimą lemia ir globalizacijos augimas, bet išsaugoti taisyklingą gimtąją kalbą yra svarbu. Stengimasis kalbėti taisyklingai žmogui padeda siekti geresnio išsilavinimo, geresnių galimybių gyvenime. Kalba parodo, koks yra žmogaus mąstymas, kuo jis domisi, koks kaip asmenybė jis yra. Zaborskaitė teigia: „Žmogaus kalba yra jo vizitinė

kortelė. Tai yra žmogaus socialinio vaidmens išraiška, viena vertus. Kita vertus, jo – kaip asmenybės – raiška. Pradėjęs kalbėti su žmogumi labai greitai gali pasakyti apie jo išsilavinimą, socialinį statusą. Tekstai su klaidomis verčia į žmogų pasižiūrėti truputėlį kitaip. Kalba apie žmogų pasako daugiau negu jo drabužiai arba elgesys“ (Jakubonytė 2011).

18 procentų surinktų komentarų autorių mano, kad kalbą reikia norminti, kurti lietuviškus atitikmenis žodžiams. Kalba padeda formuoti asmenybei, jos reikia visose gyvenimo srityse. Gerai savo gimtąją kalbą mokantis žmogus yra vertinamas kitų, jis sugeba aiškiai dėstyti mintis, tokio asmens kalba nėra skurdi, jis gali būti įdomus pašnekovas. Jei žmogus moka keletą kalbų, jo akiratis plečiasi, atsiranda didesnės galimybės kažką pasiekti gyvenime.

Pasaulyje viena iš labiausiai paplitusių yra anglų kalba. Lietuvių kalba neturi daug panašumų su anglų kalba, svetimšaliui mokytis lietuvių kalbos bus daug paprasčiau, jei jis mokės lotynų, graikų kalbas, bet ne dabartines anglų, ispanų, italų, prancūzų ar vokiečių kalbas (Subačius 2013). Didžioji dalis komentatorių būtų linkę atsisakyti lietuvių kalbos, nes ji atrodo per sudėtinga, geriau mokytusi kitų šalių kalbų, kurios neturi sudėtingos gramatikos.

Priešingai renkasi kitų šalių atsovai, „pasak G. Subačiaus, lietuvių kalbos mokosi daug indų, kinų, taip pat čekai. Jam teko dėstyti ir asirams iš Irako. Pasitaiko, kad kursą renkasi ir JAV gyvenantys lietuviai. Būna, kad lietuvių kalbos mokytis ateina su lietuviais tuoktis ketinantys studentai“ (Jackevičius 2012).

2.3. Švepla ar nešvepla lietuvių kalba elektroninėje erdvėje

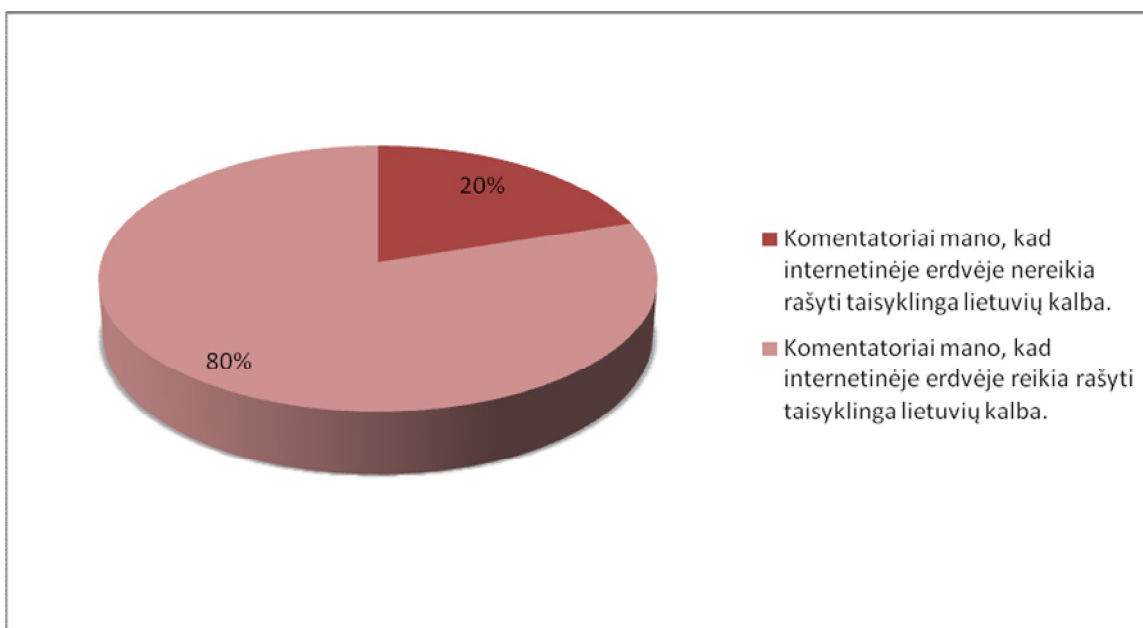
Pastaruoju metu naujosios informacinės ir komunikacinės technologijos negrįžtamai keičia žmonių įpročius, poreikius, vertybes. Dėl technologijų kinta ir informacijos pateikimo forma. Spausdintiniai leidiniai, radijo ar televizijos transliacijos transformuojasi į vientiso formato skaitmeninį srautą (Gudinavičius 2012:113).

Tam tikra prasme 2008 m. rugsėjo 25-oji yra svarbiausia diena lietuviškai raštijai nuo spaudos atgavimo 1904 m. Tą dieną lietuvių kalba buvo įtraukta į vieno populiariausių automatinių interneto tekstų vertimo sistemų „Google Translate“ verčiamų kalbų sąrašą. Lietuvių kalba parašyti tekstai tapo suprantami pasauliui. (Bernardinai.lt 2009) Tik ne visa pateikiama informacija yra išverčiama teisingai.

Informacija, kuri pateikiama elektroninėje erdvėje, dažnai yra paviršutiniška, nes didėjant informacijos srautui sunku pateikti kokybiškai apdorotą informaciją, kuri ne tik turiniu, bet ir pateikimo forma dažnai neatitinka skaitytojo lūkesčių. Pasak Ritos Miliūnaitės, interneto naujienų skaitytojai yra nepatenkinti, matydami prastą kalbą parengtus rašinius. Interneto žiniasklaida, skirtingai nei laikraštinė, yra gerokai arčiau žmonių, todėl turėtų pajusti, kad žmonėms reikia švarios ir nesujauktos lietuvių kalbos (Bernardinai.lt 2011).

Taisyklingas lietuvių kalbos vartojimas elektroninėje erdvėje kelia didelių problemų: skaitomuose straipsniuose randama daug skyrybos ir rašybos klaidų, anglų kalbos žodžiai dažnai neverčiami, tik pridedamos lietuviškos galūnės (straipsniai apie madą). Interneto skaitytojai, matydami prastą kalbą, patys ima internetinėje erdvėje rašyti netaisyklingai, žinoma tai priklauso nuo žmogaus požiūrio, koks kalbos vartojimas jam yra priimtinas. Netaisyklingos kalbos vartojimą lemia ir šiuolaikinėse elektroninėse priemonėse neįdiegta lietuvių kalba.

Apie taisyklingą ir netaisyklingą kalbą elektroninėje erdvėje diskutuoja *Delfi.lt* internautai, dauguma komentatorių pasisako už lietuviškų rašmenų vartojimą elektroninėje erdvėje (žr. 4 pav.), bet daugelis pritaria, kad į Lietuvą atkeliaujantys nauji elektroniniai išradimai nėra pritaikyti lietuvių kalbos vartojimui.

4 pav. *Delfi.lt* komentatorių nuomonė apie taisyklingą lietuvių kalbos vartojimą elektroninėje erdvėje

Tokiai minčiai pritaria ir „Tildė IT“ direktorė Renata Špukienė, anot specialistės, lietuvių kalba nėra integruota daugelyje technologijų, tik dalis programinės įrangos yra lietuviška, tačiau to nepakanka. Kompiuteriuose ir mobiliuosiuose prietaisuose lietuvių kalbos turėtų būti daugiau.

Tokios šalys kaip Prancūzija, Italija, Ispanija, Vokietija turi nuostatą, kad bet kuri programinė įranga, atsirandanti rinkoje, turėtų būti pateikta vietine kalba. Lietuva neturi panašaus įstatymo. Apie tokio įstatymo išleidimą kalbama daug metų, tačiau jis neatsiranda: Jei šis įstatymas būtų priimtas, žmonėms būtų patogiau gyventi, išlaikytume lietuviškumą (Urbaitytė 2012).

Internetinėje erdvėje esančios elektroninės programos tai pat nėra paruoštos lietuvių kalbos vartojimui, internautai pastebi, kad kai kurie elektroniniai laišakai išdanko taisyklingą kalbą: „Prieš kažkiek laiko parašiau laišką vienai rimtai privačiai įmonei (neminėsiu). Tai gavau atsakymą, kad jie negali perskaityti mano laiško - kažkokius ne tokius šriftus ar dar kažką ne tą naudoju... Tai tada supykęs jiems parašiau vėl, bet jau šveplai valio, viskas gerai, perskaitė... Tai paskum ir pradėdi galvoti - gal tikrai esi dinozauras, tiktai dar nenumiręs ir vis dar mokantis lietuviškai rašyti“ (II-14). Lietuviškus rašmenis norinčiam vartoti asmeniui lietuviškų diakritinių

ženklų nebuvimas sukelia daug nepatogumų. Žmogus, naudodamasis technologijomis, turėtų jaustis patogiai. Išrandamos naujos technologijos turėtų taikytis prie žmogaus, o ne atvirkščiai.

Dabar kompiuteriai dažniau iškeičiami į mobiliuosius įrenginius – išmaniuosius telefonus, planšetinius kompiuterius. Taigi lietuvių kalbos diegimas ir tuose įrenginiuose yra itin svarbus. Neįvedus lietuviškų raidžių daroma žala lietuvių raštingumui. Žmonės rašo puskalbe, kuri, kaip teigia interneto kalbą tyrinėjanti mokslininkė Crystal, nutolusi nuo įprastos rašytinės kalbos ir yra artimesnė sakytinei kalbai. Toks tekstas yra užrašomas, tad interneto naudotojai šią kalbą vertina kaip rašytinę. Tai yra atskira kalbos atmaina, kuri skiriasi nuo rašytinės ir sakytinės kalbos (Crystal 2006:52).

Internautai teigia, kad pripranta nenaudoti lietuviškų rašmenų, todėl kartais nebežino kaip teisingai parašyti žodžius, be to, kai kuriuose telekomunikacijų tinkluose trumpasias žinutes mobiliuoju telefonu lietuviškais rašmenimis parašyti kainuoja brangiau, todėl daugelis nevartoja lietuviškos abėcėlės: *„Neseniai sužinojau, kad naudodamasi Tele2 paslaugomis negaliu rašyti lietuviškais rašmenimis. Rašant lietuviškais rašmenimis už vieną išsiųstą žinutę minėtas operatorius ima trigubą arba keturgubą mokesį. Absurdų absurdas.“*(II2); *„modernizmas susijęs su taupymu, nuo žodžiu trumpumo priklauso kaina už pokalbį. Ka pasirinksit ilga taisyklinga lietuviška tiradą ar trumpute žinute?“* (II-50); *„na aš stengiuosi žinutes rašyti su lietuviškais skaitmenimis, tačiau kartais tai neįmanoma: ne visi mobiliųjų telefonų gamintojai įdiegia tokią galimybę (kad ir HTC)2 rašant lietuviškomis raidėmis žinutė daugiau užima (sąskaita bus didesnė) skubant - automatiškai atsiranda trumpiniai“* (II-27). Komentatoriai teigia, kad rašyti lietuviškais rašmenimis kainuoja brangiau, nes vartojant diakritinius ženklus padidėja žinučių skaičius. Parašius kelis diakritinius ženklus tekste viena žinutė tampa keliomis, todėl tokie nepatogumai verčia internautus rašyti švepla lietuvių kalba.

Yra internautų, kurie teigia, kad galima rasti išeitį iš padėties, jei tikrai nori rašyti su diakritiniais ženklais: *„Neseniai poilsiauvau Ispanijos teritorijoje, kur viešieji kompiuteriai neturi lietuviškos klaviatūros pasirinkimo galimybės, nei jokios kitos išskyrus ispanišką, bet vis tik įsigudrinau ir iš ten rašyti lietuviškai, nors ir reikėjo atlikti daugiau veiksmų“* (II-10). Lietuvių kalbos patriotai rašo, kad galima pasirinkti elektroninius paštus, kurie leidžia perduoti neiškraipytą kalbą, taip pat rinktis tokias technologijas, kuriose yra įdiegta lietuvių kalba, tik rašantis asmuo negali būti tikras, kad lietuviškai parašytą jo tekstą gaus neiškraipytą kitas asmuo.

Vieni internautai skatina vartoti taisyklingą lietuvių kalbą visose sferose, kiti mano, kad lietuviškos abėcėlės rašymas yra bevertis, tad jiems lietuviškos raidės nėra būtinos. Internautai teigia, kad jie tekstus supranta be diakritinių ženklų, todėl ir patys internetinėje erdvėje jų nevartoja.

Lingvistai pastebi, kad elektroninėje erdvėje kalba yra darkoma įvairiais būdais: vartojami anglų, rusų kalbų sutrumpinimai (pvz. *krc*, *dv*, *ok*, *kt.*). Lietuviškos raidės keičiamos kitų kalbų raidėmis, iškraipoma dvibalsių rašyba, nerašomos nosinės raidės.

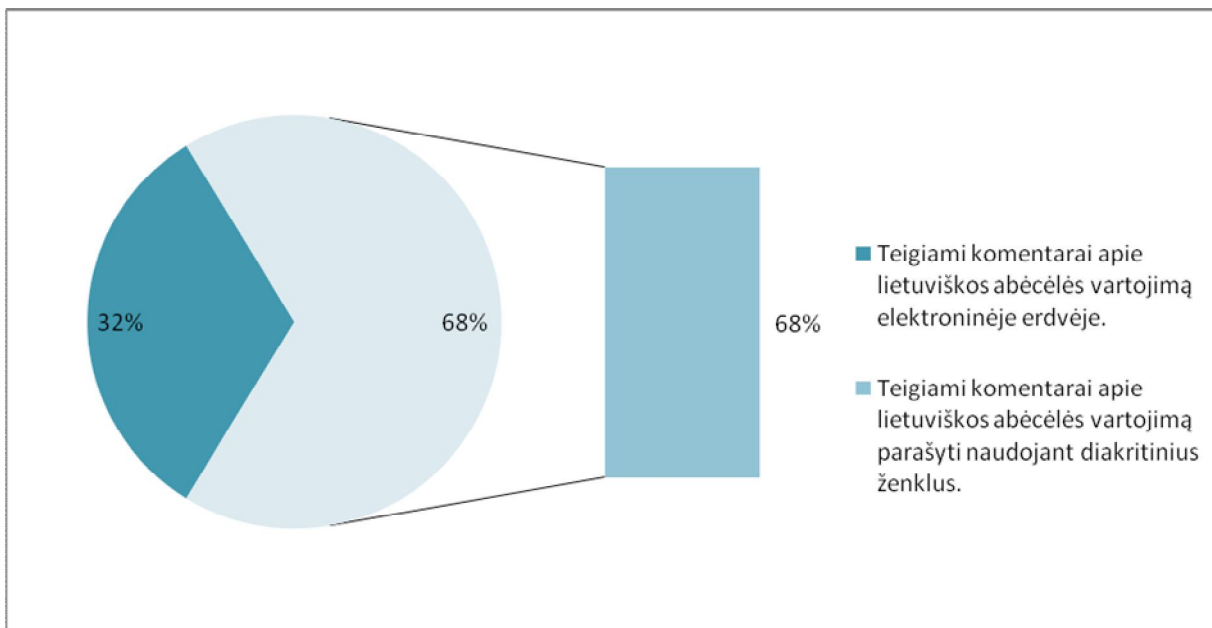
Pasak Timo Shortso, kai yra norima greičiau surinkti tekstą, jis yra trumpinamas – rašant praleidžiamos raidės, atskiros frazės keičiamos raidžių junginiais (Shorts 2011:18). Lietuviškuose tekstuose trumpinimų yra nedaug, tačiau internautai kitaip stengiasi paspartinti teksto rinkimą, pavyzdžiui, rašydami mobiliuoju telefonu vartoja *w* (*wabalas*) vietoje *v*; *x* vietoje *ks* (*Oxana*).

Komentatoriai teigia, kad rašyti lietuviškais rašmenimis yra nepatogu: „*kai rašai lietuviškais rašmenimis, nuolat pritrūksti simbolių (pvz. skaičiu). Šimtą kartų keisti kalbą rašant laišką ar komentarą yra nepatogu. Todėl tie rašmenys ir nenaudojami. Supaprastinkit klaviatūrą ir viskas bus gerokai lengviau*“ (II-30). Klaviatūros prastinti nebūtina, nes visuose prekybos centruose galima nusipirkti kompiuterio klaviatūras, kuriose yra atskira skiltis su skaičiais, tad nereikės rašant tekstą lietuvių kalbos pakeisti į anglų kalbą, žinoma, to nebus galima pritaikyti mobiliam telefonui ar planšetiniam kompiuteriui.

Delfi.lt internautai rašo, kad tie žmonės, kurie nerašo lietuviškomis raidėmis, nori nuslėpti savo neraštingumą, nes norint rašyti taisyklingai reikia mokėti lietuvių kalbos taisykles, o daugelis dabartinių žmonių nori, kad kalba būtų kuo paprastesnė ir teigia, kad lietuvių kalbos taisyklės yra per sunkios. „*Būna, kad žmonės rašo be lietuviškų raidžių, nes taip daugiau galimybių paslėpti savo neraštingumą. Bet geriau vis tiek stengtis rašyti lietuviškai, nereikia bijoti, kad nosinę nežinosite kur dėti jei bandysite, tai gal po truputį gerinsite savo rašybą*“ (II-47); „*Žinote, dažnai pastebiu, kad vietoj "š" žmonės rašo "sh" ar čia laiko taupymas? Bėda, kad anglų kalba įsigali, tad ir laiką "reikia pradėti taupyti" Gi tas pats, ar spausti raidę su varnele, ar be jos vienas paspaudimas. Kas žodžius renka dviem pirštais tam užtrunka laiko bet kurią raidę rasti*“ (II-49). Internautai rašo, kad svarbiausia yra noras kalbėti ir rašyti taisyklinga gimtąja kalba. Kalbos puoselėjimas yra neatsiejamas nuo šalies gyvenimo. Visose sferose vartodami taisyklingą lietuvių kalbą lavinsime rašymo įgūdžius.

Yra komentatorių, kuriems yra svarbi lietuvių kalba, bet patys elektroninėje erdvėje jos nevartoja, nes bijo būti pajuokti kitų straipsnius komentuojančių asmenų arba tų, su kuriais jie bendrauja internete: *na, kas man Lietuvoj svarbiausia, tai tik kalba.. bet pvz as nerasau tu zenkliuku, nes nezinau visu taisykliu, ir atrodo stengies rasyt lietuviskai, bet vienoj vietoj suklysi, ir kazkas prisikabins, arba pats prie saves prisikabinsi bus geda“* (II-29). Toks komentatoriaus požiūris parodo ir daugelio tautiečių požiūrį į žmogų – lietuviai mėgsta pasišaipyti, bet nepatarti padariusiam klaidą. Analizavus komentarus buvo pastebėta, kad komentatoriai dažniau vienas kitą kritikuoja, nei pasako teigiamą žodį.

Pastebėta, kad dauguma komentatorių, kurie rašo teigiamus komentarus apie lietuvių kalbą, naudoja lietuvišką abėcėlę (žr 5 pav.). Internautai teigia, kad rašydami lietuviškais rašmenimis visada būsi teisingai suprastas, svarbu vartojamas linksnis, kai kurie žodžiai rašomi be diakritinių ženklų įgauna kitokias prasmes: *Turi rašyti lietuviškomis raidėmis, nes taip privalu. Pagaliau, kad būtumei teisingai suprastas, kad būtų galima atskirti sūnelį nuo šunelio ir ne tik. Visiška nesąmonė, kad be lietuviškų — patogiau; jei atsiduriu prie nelietuviškos klaviatūros, tai tikrai pasijuntu labai nepatogiai.* (II-10); *„pati ir mano vaikai internete rašom tik lietuviškais rašmenimis. Tiesiog net minties nėra rašyti kitaip, kai tam yra visos galimybės“* (II-48). Komentatoriai mano, kad jei yra suteikiamos galimybės, elektroninėje erdvėje vartoti taisyklingą kalbą yra būtina. Rašymas lietuviškos abėcėlės raidėmis žmogus parodo savo kultūringumo ir išsilavinimo lygį. Kiekvienas, kuris gerbia save ir kitus, stengsis visose sferose rašyti lietuviškais rašmenimis.

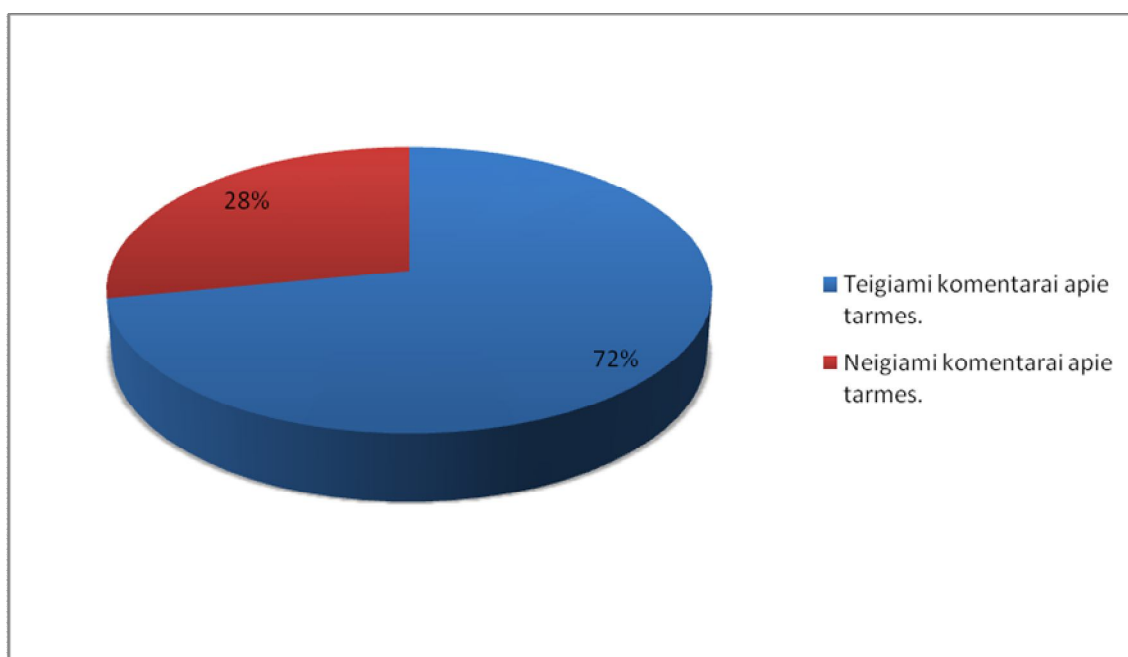
5 pav. **Teigiamus komentarus apie taisyklingos lietuvių kalbos vartojimą elektroninėje erdvėje dalis komentatorių rašo naudodami diakritinius ženklus**

Pasak G. Subačiaus, „kalbininkai žino, kad rašto kaitą galima sustabdyti – yra gramatikos, sutarti dalykai, galima bausti už netaisyklingą kalbos vartojimą“ (Jackevičius 2012). Lietuviškos kalbos sklaidimas interneto erdvėje leidžia kitoms tautoms iš arčiau susipažinti su lietuvių kultūra, kalba, valstybe.

2.4. Tarmių svarba lietuviams

Lietuva gali pasigirti ypač turtingu tarmių palikimu. Nė vienoje kitoje Europos valstybėje, kuri turėtų tokią mažą teritoriją, nėra tiek daug skirtingų tarmių, kurios tarpusavyje skiriasi kur kas labiau negu daugumos didesnių šalių kalbos. Lietuviai, kaip ir kitų tautų nariai, kalba nevienodai. Įvairiuose Lietuvos regionuose yra daug lietuvių kalbos patarmių. Vienur tarmiškai kalbantį žmogų sunku suprasti, o kitur tarmės yra labai mažai nutolusios nuo bendrinės kalbos. Tarmės viena nuo kitos skiriasi daugeliu aspektų: žodynu, fonetika, sintakse. Dabartiniame lietuvių kalbos žodyne tarmė yra apibūdinama kaip teritorinė kalbos atšaka

Tyrimui atlikti buvo surinkti 132 komentarai apie lietuvių tarmes, didžioji dauguma pasisakė teigiamai dėl tarmių išsaugojimo (žr. 6 pav).

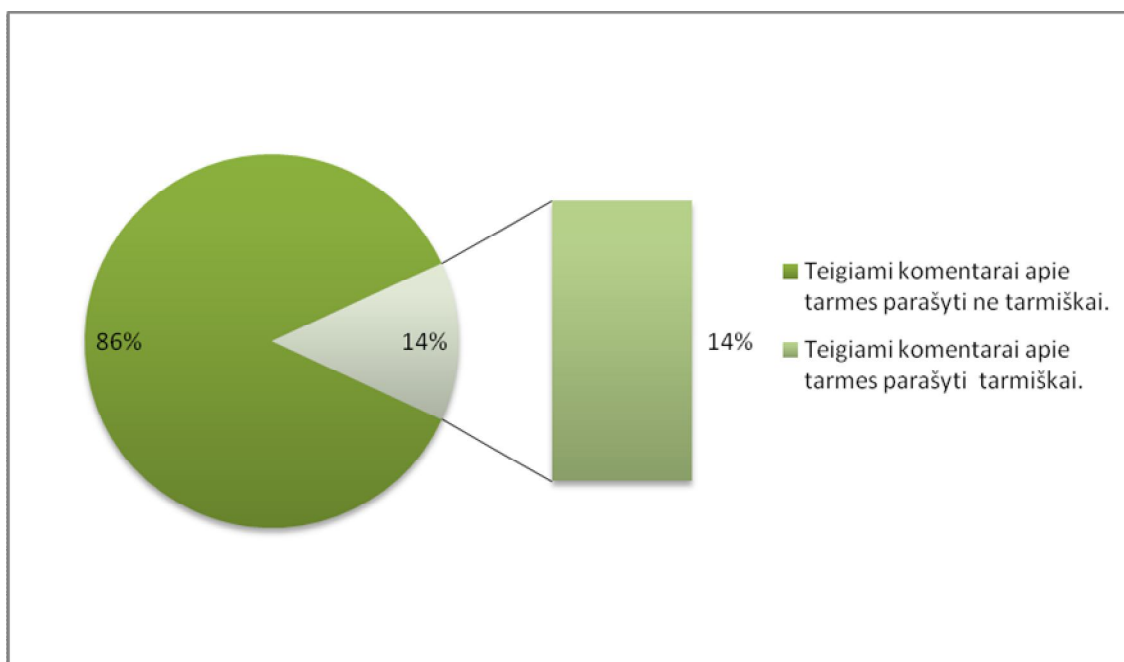

6 pav. Komentatorių nuomonė apie lietuvių tarmes

Komentuotojų nuomonė apie tarmių kitimą yra teigiama, jų manymu, kalba turi kisti, o ne būti išprausta į tam tikrus rėmus. Ypač skeptiškai yra vertinamos kalbininkų pastangos išsaugoti tarmes tokias, kokios jos buvo anksčiau. „*Is tiesų, jei kalbai neleist gyvent REALIOJE aplinkoje, kontakte su kitomis kalbomis, o saugot ją lyg muziejinę vertybę po stiklu, tai ji laikui bėgant ir*

taps ne gyva kalba, o eksponatu. Visos kalbos palaipsniui kinta, tame tarpe ir lietuvių. Tai normalu ir jokios bėdos tame nėra, kalba ir neturi stabarėti bei akmenėti, nes tada jau būtų ne kalba, o paminklas kalbai“ (III-3).

13 komentatorių komentarus rašė tarmiškai (žr. 7 pav.): „pavyzdzių mon kalbieti tarmiska yra laba maluonu ir mon patynk, nes ka zmuogus su munem kalb tep mn uns atruoda nuserdus ir siap laba daug yra graziu puosakiu katru nikap neisversi i bendrene kalba, gaila mn bet koku zmoniu katrei giedijas sava kalbuos ale is kaima kalba nu mn kap zemaite laba grazu yra marijampuoles tarme “; „Cikrai, visadu pavydziu žamaiciam, kad jieji nikdi nešnekės kitap, kap cik tėvai išmokino. Žemaicio su niekuoj nesumaišysi. Ale mes irgi nieko nepamiršom. Pavydziu Vilniaus žmonėm, kad jieji gali susic, padainuoc. Ar pamiršot, kad Veronika - tai mūs, nuo Kapcamiescio. Mano dukterai, kuri užaugo Jurbaki, cia ir gimė, o gyvena Vilniun, labai graži mūs šnehta. Sako, kad labai gerai pabūc su dzūkais. Tai gal persiduos dar biskucis tos mūs dūšos ir vaikam. Niekas niekur neprapuola, gi žinot. Ateina čėsas, ir pasbeldzia kožno širdzin tėvų šnehta, dainos, parėdai pasdaro gražausi iš tų, iš kur pats atėjai. Tai nenusmykim, brolukai, nieko nekavokim, ba niekas nemirė.“ (IV-30).

7 pav. Teigiamus komentarus dalis komentatorių rašo tarmiškai

Komentuojantys asmenys džiaugiasi savo tarmėmis, pirmoji komentuojoja prieštarauja nuomonei, kad tarmiškas kalbėjimas yra provincialumo ženklas, nors trisdešimčiai apie tarmes komentavusių asmenų atrodo, kad tarmę vartoja neišsilavinę ir iš kaimo kilę žmonės.

Komentuojoja teigia, kad gimtosios tarmės vartojimas kalbant su aplinkiniais perteikia nuoširdumą, artumo jausmą, tad tarmė turėtų plisti, bet šiuo metu vis mažiau žmonių vartoja žemaičių tarmę. Viena to priežasčių yra bendrinė kalba, kuri, kaip ir aukštaičių tarmė, veikia žemaičių tarmę, bet, nepaisant to, žemaičių tarmė yra geriau išsilaikiusi negu aukštaičių patarmės (Bukantis 2002). Tai rodo ir *Delfi.lt* internautų komentarai, diskutuojantys sutinka, kad žemaičiai linkę savo tarmę vartoti ne tik savo apylinkėse, bet tarmiškai kalba ir nuvažiavę į kitus Lietuvos regionus.

Anot antro komentaro autorės, komentatorė tikisi, kad jos gimtoji patarmė bus išlaikyta tarp jai artimų žmonių. Komentuojojai rašo, kad tarmė charakterizuoja, kokie yra žmonės: dzūkai – dainuojantys, geros sielos, tuo tarpu žemaičiai – užsispyrę, gruboki, (kablelis) kaip ir pati jų tarmė.

Nors daugumai komentuojojų tarmės yra gražios, jiems patinka klausytis tarmiškai kalbančių žmonių, bet patys viešose vietose kalbėti tarmiškai gėdijasi, nes bijo būti nesuprasti arba pašiepti pašnekovo, tad tarminę kalbą stengiasi vartoti namuose arba su artimais žmonėmis: *„Su motina ir giminėmis iš motinos pusės visada stengiuosi kalbėtis tarmiškai, nors augau Vilniuje. Stengiuosi prisiminti kaip kalbėjo seneliai! Taip samagu viesiems pasidaro. Siūlau ir dabartiniam jaunimui taip elgtis. Juk tai toks turtas... Su pavydu klausausi kaip žemaičiai tarpusavyje rokuojasi...“* (IV-95); *„nekalbu tarmiškai, bet man gražu klausyti rokiškėnų tarmės, kurią vasarodama girdu tame rajone, o dzūkelių šnekta skamba kaip muzika, gražu, ir kai žemaičiai kalba ir dainuoja savaip, tik suvalkiečių tarmė man tarodo kažkokia riebi, neskani, gal kad pažinojau keletą blogų žmogelių iš Kapsuko“* (IV-10); *„Iš tikrųjų aš kompleksuoju. Tikrai nebandau kalbėti tarmiškai, stengiuosi vartoti literatūrinę kalbą. Žinoma, žodžius naudoju tik lietuviškus, tačiau su taisyklingu kirčiavimu niekaip nesusitvarkau.“* (IV-37);

Komentuojojai renkasi bendrinę kalbą, nes ji vartojama:

- ❖ valstybės valdyme ir administraciniuose santykiuose,
- ❖ švietimo ir mokslo sistemoje (mokykla, mokomoji lietaratūra, mokslo kalba),
- ❖ žiniasklaidoje ir viešojoje informacijoje,
- ❖ kultūroje (grožinėje literatūroje, teatre),

- ❖ bažnyčioje,
- ❖ versle ir pramogose. (Miliūnaitė 2009:30)

Vartojant bendrinę kalbą yra išlaikoma kalbos vienovė, todėl žmonės dažnai vengia kalbėti tarmiškai. Kaip jau minėta, laikraščiai, žurnalai, knygos, internetiniai portalai vartoja bendrinę kalbą, yra vos keletas internetinių puslapių, kuriuose būtų galima skaityti tarmiškai. Visuose televizijos kanaluose yra propaguojama tik bendrinė kalba, o tarminė dažnai būna pašiepiama (televizijos laida „Dviračio šou“): *„Daug kas iš mūsų gyvename toli nuo savo gimtinės. Kai išgirstame kalbant apie savo gimtinę suklūstame. Kaip būtų įdomu retkarčiais pasižiūrėti savo gimto krašto televizijos, prisiminti savąją tarmę, pamatyti savo kraštiečius, sužinoti savo gimto krašto naujienas. Reikalaujame iš daugiakanalių televizijų transliuoti regionines televizijas. Kai pasiūlo užsisakyti daugiakanalę televiziją paklauskime ar ji transliuoja regionines televizijas. Man neseniai paskambino iš Viasat daugiakanalės televizijos ir siūlė savo paslaugas. Aš paklausiau ar jie transliuoja regionines televizijas. Jiems atsakius ne aš atsakiau: „kai pradėsite transliuoti tada ir skambinkite“ ir padėjau ragelį.“* Visų formų susirinkimai taip pat yra vedami bendrine lietuvių kalba, tad tarmės paliekamos nuošalyje ir tai skatina tarmiškai kalbantį žmogų nebevertoti savo tarmės. Norint išsaugoti tarmių vartojimą, reiktų jas viešinti, regioninėse televizijose sukurti keletą laidų to krašto tarminė kalba, tarmiškai leisti regioninius laikraščius.

Labiau tarmiškai kalbėti yra linkę vyresnio amžiaus žmonės, jaunimas tarminės linkės atsisakyti, todėl viešoje erdvėje ir namuose stengiasi vartoti bendrinę kalbą: *„Kalba reikalinga tam kad bendrauti, o ne tam kad tavęs niekas nesuprastų. Tarmės atsiranda nuo to kad provincijoje žmonės tamsus. Aš moku penkias kalbas ir dažnas nežino kad aš nesu vokietis, britas ar lenkas. Tarmiškos šnektos reikalingos mokslininkams, kad galėtų sau tyrinėti kalbinius niuansus. Daugiau jos niekam nereikalingos. Tik gimdo nepilnavertiškumo kompleksus.“* (III-5) *„Negaliu pakesti tarmiu, nors pats kiles is pietu Lietuvos. Dauguma dziukisku zodziu yra iskreipti lenkiski ir baltarusiski. Mano sodo bendrijoje, kaimynysteje, taip vadinami zemaiciai nusipirko zemes sklypa. Cia jau reikia isgirst ir pamatyt kaip jie nekalba, o rekia savotarme. Iskraipe, subiaurojo lietuviskus zodzius ir matai, jie jau kalba ne tarmiskai, o savo kalba. Ir jie jau ir ne lietuviai, o kazkokie kitokie. Mirk is juoko. Tarmiskai kalbeti galima savo kaime, o ne universitete.“* (III-4)

Komentatoriaus nuomone, mokėti keletą užsienio kalbų yra geriau nei mokėti savo tarminę, bet daugelis užsienio kalbų taip pat nėra vienodos, atskiruose šalių regionuose yra kalbama

skirtingai ir žmonės nesigėdija kalbėti tarmiškai. Lietuvos jaunimas tarmes vertina skeptiškai, jie renkasi užsienio kalbų žargoną savo kalboje. Užsienio kalbų mokėjimas yra reikalingas daugelyje sferų, galima komunikuoti su kitose šalyse gyvenančiais asmenimis, bet visų pirma, reikia gerai mokėti savo gimtąją kalbą. Nors užsienio kalbos yra labai paplitusios Lietuvoje, ypač verslo srityje: kavinių, barų, parduotuvių pavadinimai, viešbučiai, bankai pavadinami angliškais žodžiais, kurie ne tik atitolina nuo tarmių, bet ir skatina jaunimą prasčiau mokėti savo gimtąją kalbą.

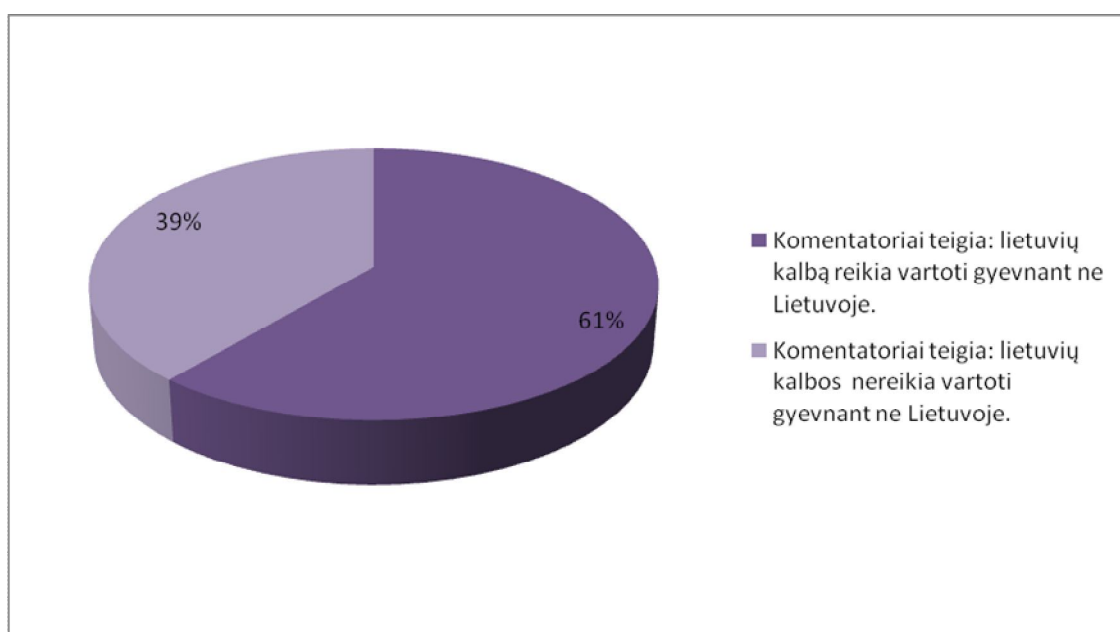
Remiantis tyrimo duomenimis, galima teigti, kad daugiausia tarmę vartojantis Lietuvos regionas, anot komentatorių, yra Žemaitija, ten žmonės tarmiškai kalba visose sferose, jie nesigėdija tarmiškai šnekėti ir atvykę į kitus Lietuvos regionus. Komentuotojai pastebi, kad žemaičių tarmę suprasti sunku ir ji yra gana gruboka, tad mieliau klausytųsi dzūkų tarmės.

Tarmiškai kalbėti labiau linkę vyresnio amžiaus žmonės, jaunimas laikosi tos nuomonės, kad tarmiškai kalba tik menko išsilavinimo ir kaimuose gyvenantys žmonės. Vienas komentuojujas mano kad tarmes reikėtų viešinti ir pasisako priešišškai prieš lietuvių kalbos suvienodinimą, bet pritaria minčiai, kad kalba negali sustabarėti ir laikui bėgant turi kisti.

2.5. Lietuvių kalba už Lietuvos ribų

Spartėjant gyvenimo tempui, pasaulyje vyksta didelė emigracija: žmonės keliauja, keičia gyvenamas vietas, susiranda draugų iš kitų kultūrų, kuria šeimas su kitataučiais. Bendravimui yra reikalingas kalbų mokėjimas, niekur užsienio šalyse negalima susikalbėti mokant tik lietuvių kalbą. Bendraujant į kalbas dažnai patenka kitų kalbų žodžių – skolinių. „Nuo pat Antikos laikų (ir dar anksčiau) žmonija turtėjo geriau pažindama gyvenimą, tikrovę, žmogaus dvasią; visa tai vienos tautos perduodavo kitoms. Kartu buvo instinktyviai suvokiama ir kaimynų kalbos sandaros dalykai, pagal tai nusižiūrima ir pasidaroma reikalingų, savo kalboje neturimų žodžių ir pasakymų“ (Vitkauskas 1991: 24).

Kalba, kurią vartojame, padeda mums suvokti, kas esame, gimtosios kalbos mes išmokstame iš mus supančių žmonių, tai kalba, kurios išmokstame pirmiausia. Žmogus gali turėti kelias gimtąsias kalbas, jei jo šeimoje yra dvikalbystė. „Europos Sąjunga pripažįsta teisę į tautinę tapatybę ir aktyviai skatina mus laisvai kalbėti ir rašyti gimtąja kalba“ (europa.eu 2012). *Delfi.lt* komentatoriai diskutuoja, ar išvykus gyventi į kitas šalis, reikia kalbėti gimtąja lietuvių kalba, mokyti savo vaikus lietuviškų žodžių (internautų nuomonių pasiskirstymą žr. 8 pav.) Tyrimui atlikti buvo surinkti 62 *Delfi.lt* komentarai apie lietuvių kalbos vartojimą ne Lietuvoje.

8pav. Komentatorių nuomonė apie lietuvių kalbos vartojimą gyvenant ne Lietuvoje

Internautai, kurie yra linkę išvažiuoti gyventi į kitas šalis, teigia, kad lietuvių kalba yra reikalinga tik Lietuvoje, kitur šia kalba nesusikalbėsi, todėl ji neturėtų būti puoselėjama nei Lietuvoje, nei užsienio šalyse. Kai kurie komentatoriai mano, kad nereikėtų vaikų mokyti lietuvių kalbos, nes užsienio šalyse lietuviškai kalbėdami įsijungtų į visuomenę ir būti pilnaverčiais jos nariais. Tokie tėvai galvoja, kad nereikėtų vaikų mokyti lietuvių kalbos, nes ji gali jiems pakenkti, mokantis kitų kalbų: „*O kam jiems toji baudžiauninku kalba? Su ja anglijoje (vokietijoje, norvegijoje) karjeros nepadarysi*“ (V-8); „*Gyvenu Dubline 16 metu, vaikai lietuviškai moka tik aciū pasakit, daugiau ir nereikia*“ (V-35). Toks žmonių požiūris rodo, kad

gimtoji kalba jiems nėra vertybė, bet jei vaikas nėra mokomas tėvų gimtosios kalbos, jis praranda galimybę bendrauti su Lietuvoje gyvenančiais giminaičiais, ateityje jam bus sunkiau išmokti tėvų gimtosios kalbos. Jei tėvai sugalvos grįžti gyventi atgal į Lietuvą ir vaikas nemokės lietuvių kalbos, jis jaus didelį kalbos barjerą. Pasak seimo narės Rimantės Šalaševičiūtės, „jeigu vaikai grįžta nebemokėdami lietuvių kalbos, jie eina į išlyginamąsias klases. Jei jie grįžta mokėdami, bet primiršę, į išlyginamąsias klases neina, jie grįžta į savo mokyklą. Pagal mūsų mokslo programas grįžęs vaikas yra atsilikęs, dėl to jis patiria didžiulį kalbos, žinių stresą“ (Šimkauskas 2008).

Kiti internautai stebisi, kaip į užsienio šalis išvykę lietuviai gali nemokyti savo vaikų lietuviškai arba uždrausti jiems kalbėti šia kalba: „*jei jums nusipjauti ant savo saknu, tradiciju gimtosos kalbos,-tada zinoma-nereikia nei tersti musu gimtosios kalbos tokiomis mintimis, Tokie žmones su tokia nuomone-neturi tautybes,neturi pagarbos ir meiles. Jei kokioj afrikoj - bus geriau Jums-Jus po metu afrikieciais savo vaikus vadinsit“ (IV-55); „o man broliui ir dvi seserys teveliai neleidžia kalbėti lietuviu namie. mes atostogu beveik visa pasauli pamateme o lietuva tik tris kartus. sako neturime gimines jau tenai“ (V-31); „nu tik absoliutus mankurtas gali aiskint,kad neva emigracijoje lietuviu kalba vaikui nereikalinga. Maniske eina i pirma klase Norvegijoje, neblogai jau moka norvegiskai, bet pats asmeniskai mokau ja skaityt ir lietuviskai - man nebus taip,kad vaikas net su tevukais nesugebetu susisneket. Ismoks norvegu, ismoks anglu, bet gimtoji kalba buvo ir liks lietuviu. O kad cia kazkokie dundukai peza,kad "vergu kalba nereikalinga", tai tiesiog esat eiliniai dvasios ubagai. Tokius žmones vadinu "siksnosparniais" - nei paukstis nei zveris, pats nezino prie kuriu save priskirt, o nei tie nei tie jo savu nelaiko“ (V-4).*

Pastebėta, kad kalbos mokymąsi internautai gretina su blogomis gyvenimo sąlygomis Lietuvoje. Komentatoriai rašo, kad jiems gyventi kitose valstybėse yra geriau, nes ten geresnė ekonominė situacija, o Lietuvoje žmonėmis yra nesirūpinama, todėl jie emigruoja ir nori pamiršti Lietuvą bei jos kalbą.

Kai kurie komentatoriai teigia, kad gėdijasi savo kalbos. „*Gyvenu emigracijoje 15 metu,savo vaikus nemokinau ir nemokinsiu lietuviskai,nes jie tikrai nesiruosia gyventi ar lankytis toje degradavusioje bezdzioniu salyje“ (V-62). Neigiamos komentatorių nuomonės apie lietuvių kalbos mokėjimą ir vertę visuomenėje yra panašios: „Labiausiai gailiuosi, kad mano gimtoji kalba ne kokia nors Anglų ar Rusų. Nes ir viena ir kita kalba yra tūkstantį kartų informatyvesnės ir reikalingesnės nei Lietuvių. Dabar šalia niekam nereikalingos kalbos, šias dvi teko mokytis*

papildomai ir taip gaišti brangų laiką, kurį galėjau skirti kitų mokslų studijoms“ (V-63). Komentaruose galima išvelgti neigiamą Lietuvos ir lietuvių kalbos vertinimą. Autoriai teigia, kad rusų ir anglų kalbos daug informatyvesnės ir reikalingesnės, bet niekas nėra nustatęs ar atlikęs tyrimų, nustatant šį dalyką. Nuvertinant kalbą, nuvertinama šalis, tradicijos, vertybės. Toks požiūris formuoja ir Lietuvos įvaizdį pasaulyje, nes išvykus į užsienį, lietuviai tokias mintis reiškia garsiai.

Lietuvių kalbos nereikalingumas internautams atrodo normalus dalykas, žmonės emigruoja gyventi į kitas šalis, dauguma yra nusivylę valstybės politika, todėl mano, kad jiems nebeprireiks lietuvių kalbos, nes turės mokytis kitos šalies kalbą. Kiti skundžiasi, kad lietuvių kalba yra nefunkcionala. *„Dabar gyvename informacijos pasaulyje, dirbame globaliame pasaulyje ir lietuvių kalba tampa tik graži pačių lietuvių bendravimo kalba. Jeigu reikia gauti retos informacijos (knygos, straipsniai, dokumentai, analizės) rasti jos Lietuvių kalba praktiškai neįmanoma. O jeigu ir randi, tai visuomet kyla daug klausimų dėl vertimo tikslumo“ (V-64)*

Komentaras turi neigiamą atspalvį, išreiškia nepasitenkinimą. Kaip teigia internautas, lietuvių kalba reikalinga tik bendravimui, taip sakydamas, jissusiaurina kalbos funkcijų spektrą. Galima prieštarauti šiai nuomonei, nes lietuvių kalba atlieka ir daugiau funkcijų. Svarbu ir tai, kad informacijai ieškoti ne visada pasirenkame tinkamus kelius, todėl ir rasti ne visada pavyksta. Kyla daug abejonių, ar komentatorius geba naudotis visomis informacijos bazėmis ir svetainėmis. Kalbant apie vertimo tikslumą, daug dalykų priklauso ir nuo profesionalumo. Reikia itin domėtis ieškamu objektu, kad pavyktų rasti tinkamus apibrėžimus, sąvokas.

Dalis internautų mano, kad lietuvių kalba yra per daug rūpinamasi, labiau reikėtų integruoti anglų kalbą, nes ji paplitusi visame pasaulyje. Anglų kalbą kaip pirmąją užsienio kalbą vartoja maždaug 38 proc. ES piliečių – daug daugiau negu vokiečių ar kitas kalbas – ir ji yra viena labiausiai paplitusių Europos Sąjungos kalbų.

Internautai laikosi nuomonės, kad lietuvių kalba yra nevertinga ir ją mokėdamas negali padaryti karjeros užsienio šalyse. „ES sukūrė bendrąją rinką, kurios pagrindinė ypatybė yra keturios laisvės – laisvas asmenų, prekių, paslaugų ir kapitalo judėjimas. Tai reiškia, kad ES piliečiai gali kitoje ES šalyje įsikurti, mokytis, prekiauti, teikti paslaugas ir investuoti taip pat laisvai kaip ir savoje. Šias laisves garantuoja Europos įstatymai“ (europa.eu 2012). Nebūtina užmiršti savo kalbos išvykus gyventi į kitą šalį: kuo daugiau kalbų moki, tuo didesnės galimybės. Visose didžiosiose pasaulio šalyse yra emigrantų iš Lietuvos, todėl galima sukurtą

verslo sritį pasiūlyti savo tautiečiams, steigti lietuvių kalbos mokymo mokyklėles vaikams, tokiu būdu Lietuvos bendruomenės galės išsaugoti savo kultūros paveldą.

Tenka pastebėti, kad asmenys, pozityviai galvoję apie lietuvių kalbą, skatina ją skleisti už Lietuvos ribų. Internautai rašo, kad reikėtų į kitas šalis eksportuoti lietuviškas knygas, transliuoti lietuvišką televiziją, taip apie Lietuvą sužinos ne tik lietuvių emigrantai, bet ir kitų šalių žmonės.

Internautai rašo, kad lietuvių kalba yra viena iš seniausių kalbų pasaulyje, ja domisi mokslininkai. Atvykėliai ir užsienio šalių gyventojai lietuvių kalbą mokosi dėl įdomumo, todėl komentatoriai stebisi, kodėl atsirado tiek daug tautiečių, niekinančių lietuvių kalbą. *„nors musu dukra i JAV atvyko dar kudikis, lietuviskai jinai skaito, raso ir kalba tikrai puikiai- mes ja ismokem namuose-dabar jinai jau studente, bet mums laiskus raso TIK lietuviskai, ir skaito 2 knygas visada kartu-viena-angliskai, kita lietuviskai, sako, nenoriu kalbos uzmirsti.Beje, prancuziskai jinai irgi kalba puikiai-ar vaikas mokes savo tevu arba vieno is tevu kalba, priklausu tik nuo seimos-TIKTAI“* (V-26). Internautai, kurie teigiamai atsiliepia apie lietuvių kalbos vartojimą už Lietuvos ribų, mano, kad vaikus savo gimtosios kalbos visų pirma turėtų mokyti tėvai – viskas priklauso nuo šeimos mąstymo. Jei tėvai namuose vartoja lietuvių kalbą, tai vaikas automatiškai jos išmoka, nepaisant to, kokiomis kalbomis jis kalba už namų ribų:

„gyvenu UK turiu 2 vaikus - vienas jau mokykloje kitas darzeli lanko - angli kalba ismoko zaibiskai kai tik pradejo vaiksciot y darzeli, bet namuose neskaitant pamoku ruosos kalbeti grieztai tik lietuviskai ir viskas tvarkoje plius pamokinu vaikus rusu kalbos kuri net ir cia UK labai pravercia“ (V-42).

Kada kalba gyva, o kada jai gresia pavojai, sprendžiame iš to, kaip plačiai ji vartojama įvairiose gyvenimo srityse. Kalbos pozicijos tvirtėja, kai ją vartoja valdžios įstaigos, verslas, įvairių sričių ekspertai. Lietuvių kalbos turėtų nepamiršti iš Lietuvos išvykstantys žmonės –kuo daugiau žmonių kalbės lietuviškai, tuo ši kalba bus stipresnė.

IŠVADOS

1. Darbe surinkti 292 *Delfi.lt* internetinės svetainės apie lietuvių kalbą internautų komentarai, kurie buvo suskirstyti į 4 grupes: 1. internautų nuomonė apie lietuvių kalbos norminimą; 2. internautų nuomonė apie lietuvių kalbos išlikimą elektroninėje erdvėje. 3. internautų nuomonė apie lietuvių tarmes; 4. internautų nuomonė apie lietuvių kalbos vartojimą ne Lietuvoje. Šie komentarai išanalizuoti lietuvių kalbos sampratos aspektu
2. Buvo išsiaiškinta, kad 82 procentuose komentarų rašoma, jog lietuvių kalba neturėtų būti norminama. Komentuojantys asmenys teigia, kad kalbos tvarkytojai sukuria per daug taisyklių, kurias šiuolaikinei visuomenei yra sunku išmokti ir įsiminti. Internautai mano, kad kalba turi būti paprasta, kad ja būtų lengva kalbėti ir rašyti.
3. Internautai rašo, kad kalbos norminimui yra skiriama per daug dėmesio, dalis komentuotojų norėtų, jog žodžiai, kurie ateina iš kitų kalbų ir yra plačiai vartojami lietuvių, neturėtų būti keičiami į lietuviškus. Kai kurie internautai norėtų atsisakyti lietuvių kalbos ir savo pirmąją kalbą laikyti anglų kalbą.
4. 18 procentų komentatorių teigia, jog kalba turi būti tvarkoma ir norminama, kad neišnyktų, nesusimaišytų su kitomis kalbomis. Kalbą reikia saugoti nuo žargono, svetimybų, vertalų, kitaip lietuvių kalba praras savitumą, taps puskalbe. Komentatoriai teigia, kad lietuvių kalbą tvarkyti yra būtina ir ją turėtų norminti ne tik kalbininkai, bet ir Lietuvos piliečiai, kurie siūlytų atitikmenis skoliniams. Komentatoriai rašo, kad kalbą reikia puoselėti ir saugoti, lietuvių kalbos puoselėjimas yra reikšmingas tautai, istorijai, kultūrai.
5. Pastaruoju metu naujosios informacinės ir komunikacinės technologijos negrižtamai keičia žmonių įpročius bei poreikius. Informacija, kuri pateikiama elektroninėje erdvėje, dažnai yra paviršutiniška, ji ne tik turiniu, bet ir pateikimo forma dažnai neatitinka skaitytojo lūkesčių. Taisyklingas lietuvių kalbos vartojimas elektroninėje erdvėje kelia didelių problemų: 80 procentų komentarorių pasisako už lietuviškų rašmenų vartojimą

elektroninėje erdvėje, bet daugelis pritaria, kad į Lietuvą atkeliaujantys nauji elektroniniai išradimai nėra pritaikyti lietuvių kalbos vartojimui.

6. Internautai teigia, kad pripranta nenaudoti lietuviškų rašmenų, todėl kartais nebežino, kaip teisingai parašyti žodžius, be to, kai kuriuose telekomunikacijų tinkluose trumpasias žinutes mobiliuoju telefonu lietuviškais rašmenimis parašyti kainuoja brangiau, todėl daugelis nevartoja lietuviškos abėcėlės.
7. Kai kurie internautai teigia, kad jie tekstus supranta be diakritinių ženklų, todėl ir patys internetinėje erdvėje jų nevartoja.
8. Pastebėta, kad 68 procentai internautų, kurie rašo teigiamus komentarus apie lietuvių kalbos vartojimą elektroninėje erdvėje, naudoja lietuvišką abėcėlę.
9. Lietuviai, kaip ir kitų tautų nariai, kalba nevienodai. Įvairiuose Lietuvos regionuose yra daug lietuvių kalbos patarmių. Apie tarmių vartojimą buvo surinkti 132 komentarai, 72 procentai komentarų apie tarmių išsaugojimą buvo teigiami. 13 komentatorių komentarus rašė tarmiškai.
10. Trisdešimčiai apie tarmes komentavusių asmenų atrodo, kad tarmę vartoja neišsilavinę ir iš kaimo kilę žmonės.
11. Remiantis tyrimo duomenimis, galima teigti, kad daugiausia tarmę vartojantis Lietuvos regionas, pasak komentatorių, yra Žemaitija, ten žmonės tarmiškai kalba visose sferose, jie nesigėdija tarmiškai kalbėti ir atvykę į kitus Lietuvos regionus. Komentuotojai pastebi, kad žemaičių tarmę suprasti sunku, ji grubi, tad mieliau klausytusi dzūkų tarmės.
12. Tarmiškai kalbėti labiau linkę vyresnio amžiaus žmonės, jaunimas laikosi nuomonės, kad tarmiškai kalba tik menko išsilavinimo ir provincijoje gyvenantys žmonės.
13. Spartėjant gyvenimo tempui, pasaulyje vyksta didelė emigracija: žmonės keliauja, keičia gyvenamas vietas, susiranda draugų iš kitų kultūrų, kuria šeimas su kitataučiais. Bendravimui yra reikalingas kalbų mokėjimas, niekur užsienio šalyse negalima susikalbėti, mokant tik lietuvių kalbą. Tyrimui atlikti buvo surinkti 62 komentarai apie lietuvių kalbos vartojimą ne Lietuvoje. 61 procentas komentatorių teigia, kad lietuvių kalbą reikia vartoti ir jos mokyti savo vaikus išvykus gyventi iš Lietuvos.
14. Pastebėta, kad neigiamai apie lietuvių kalbą atsiliepiantys komentatoriai gretina kalbos mokymąsi su blogomis gyvenimo sąlygomis Lietuvoje. Komentatoriai rašo, kad jiems

gyventi kitose valstybėse yra geriau, nes ten geresnė ekonominė situacija, o Lietuvoje žmonėmis yra nesirūpinama, todėl jie emigruoja ir nori pamiršti Lietuvą bei jos kalbą.

15. Analizuojant komentarus pastebėta, kad kalba turi būti puoselėjama ir viešinama. Žmonės turėtų stengtis kalbėti bei rašyti taisyklinga lietuvių kalba, nors ir yra manančių, kad kalba per sudėtinga, bet savo archajiškumu ir tradicijomis ji išsiskiria iš kitų pasaulio kalbų.

LITERATŪRA

- 1 ANDRIUKAITIENĖ, Irena. *Lietuvių tauta bus gyva, kol kalbėsime lietuviškai* [interaktyvus]. [žiūrėta 2013-03-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2013-03-11-irena-andrukaitiene-lietuviu-tautabus-gyva-kol-kalbesime-lietuviskai/97048>>.
- 2 BARVYDYTĖ, Aušra; KAČIUŠKIENĖ, Genovaitė. Mažeikių inteligentų požiūris į gimtąją tarmę: anketinis tyrimas. Iš *Jaunųjų mokslininkų darbai*. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2006, p. 8 – 14.
- 3 BUKANTAS, Jonas. *Žemaičių kalba šiandien ir jos išlikimo perspektyvos*. [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-11-15] Prieiga per internetą: <http://samogitia.mch.mii.lt/kultura/Jonas_Bukantis.htm>
- 4 BUKANTAS, Jonas; LESKAUSKAITĖ, Asta; SALIENĖ, Vilija. *Vakarų žemaičiai*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2006. 212 p.
- 5 CRYSTAL, David. *Language and the internet*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 304 p.
- 6 *Europos Komisija* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-10-15]. Prieiga per internetą: <www.europa.eu/lietuva>.
- 7 FAIRCLOUGH, Norman. *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press, 1992. 251 p.
- 8 GUDINAVIČIUS, Arūnas. Skaitmeninė knyga ir jos raida. Iš *Knygotyra*. Vilnius: Vilniaus universitetas, 2012, p. 113 – 129.
- 9 *Idomūs faktai apie pasaulio kalbas* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-10-10]. Prieiga per internetą: <http://www.airv.lt/lt/naudinga_ir_idomu/faktai_apie_pasaulio_kalbas/>.
- 10 JACKEVIČIUS, Mindaugas. *Kalbininkas: lietuvių kalba keisis – svarbu, kad pavadinimas išliktų* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-08-19]. Prieiga per internetą: <<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/kalbininkas-lietuviu-kalba-keisis-svarbu-kad-pavadinimas-isliktu.d?id=59329637>>.

- 11 JACKEVIČIUS, Mindaugas. *Nacionalinis diktantas atskleidė valstybinę problemą* [interaktyvus]. [žiūrėta 2013-03-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.technologijos.lt/n/svietimas/S-31721/straipsnis/Nacionalinis-diktantas-atскеide-valstybine-problema?l=1&p=1>>.
- 12 JAKUBONYTĖ, Aušra. *Lietuvių raštingumas gerokai suprastėjęs* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-10-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2011-08-07-lietuviu-rastingumas-gerokai-suprastejes/66955>>.
- 13 *Kas yra DELFI* [interaktyvus]. [žiūrėta 2011-11-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.delfi.lt/help/about.php>>.
- 14 KNIŪKŠTA, Pranas. *Kalbos vartoseną ir tvarkybą*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2001. 594 p.
- 15 LANZA, Stefano. Bendrinė kalba ir visuomenės požiūris į kalbos norminimą: Italijos atvejis. Iš *Kalbos kultūra*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2006, p. 112 – 117.
- 16 *Lietuvių kalba* [interaktyvus]. [žiūrėta 2011-11-15]. Prieiga per internetą: <http://www.ethnicart.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=294&Itemid=435>.
- 17 *Lietuvių kalbos žodynas* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-10-11]. Prieiga per internetą: <<http://www.lkz.lt/startas.htm>>.
- 18 *Lietuvių tarmės ne nyksta, o keičiasi ?* [interaktyvus]. [žiūrėta 2013-05-10]. Prieiga per internetą: <<http://lzinios.lt/lzinios/Gimtasiskrastas/lietuviu-tarmes-ne-nyksta-o-keiciasi/155314>>.
- 19 MILIŪNAITĖ, Rita. Dėl kalbos kultūros mokymo. Iš *Kalbos kultūra 81*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2008, p. 151 – 170.
- 20 MILIŪNAITĖ, Rita. *Dabartinės lietuvių kalbos vartosenos variantai*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2009. 247p.
- 21 MILIŪNAITĖ, Rita. Internetinė visuomenė ir kalbininkai. Iš *Apie kalbą ir mus*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2006, p.35 – 59.

- 22 MILIŪNAITĖ, Rita. Kalba kaip žmogaus įvaizdžio dalis. Iš *Kalbos kultūra* 78. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2005, p. 32 – 55.
- 23 MILIŪNAITĖ, Rita. *Laikraštinės ir interneto žiniasklaidos kalba* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-12-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2011-01-10-laikrastines-ir-interneto-ziniasklaidos-ypatumai/55777>>.
- 24 Mokslotyros institutas. *Lietuvių tautos – lietuvių kalbos likimas. II dalis*. Vilnius: AB „Spauda“, 2004. 143 p.
- 25 NEVINSKAITĖ Laima. Kalbos politikos vertinimas interneto komentaruose. Iš *Kalbos kultūra* 81. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2008, p. 245 – 265.
- 26 *Nyksta kalbos barjerai: pasaulis pradeda suprasti lietuviškai* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-12-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2009-07-31-nyksta-kalbos-barjerai-pasaulis-pradeda-suprasti-lietuviskai/30304>>.
- 27 PATACKAS, Algirdas. *Apie vieną lietuvių kalbos paslaptį* [interaktyvus]. Iš *Literatūra ir menas* [žiūrėta 2011-12-12]. Prieiga per internetą: <http://www.culture.lt/lmenas/?leid_id=3298&kas=straipsnis&st_id=16981>.
- 28 PUPKIS, Aldonas. *Kalbos kultūros studijos*. Vilnius: Gimtasis žodis, 2005. 414 p.
- 29 SHORTIS, Tim. *The Language of ICT: information and communication technology*. London: Routledge, 2001. 116 p.
- 30 SUBAČIUS, Giedrius. *Apie lietuvių kalbą* [interaktyvus]. [žiūrėta 2013-03-15]. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/LKI_LT/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=34>.
- 31 ŠIMKAUSKAS, Henrikas. Kuo išsaugus emigrant vaikai? [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-10-15]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2008-01-20-kuo-isaugus-emigrantu-vaikai/29520>>.
- 32 TAMASHEVIČIUS, Giedrius. Kalbos paprastėjimo polinkiai viešojoje erdvėje. Iš *Kalbos kultūra* 82. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2009, p. 138 – 147.

- 33 TUMĖNAS, Stasys. Kalba ir tarmė: dvikalbystė ar tik lingvistinis džiazas? Iš *Acta Humanitarica Universitatis Saulensis*. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2007, p. 142 – 154.
- 34 URBAITYTĖ, Kristina. *Manoma, kad lietuvių kalba ir technologijos nesuderinama* [interaktyvus]. [žiūrėta 2012-12-15].
Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2012-10-24-renata-spukiene-manoma-kad-lietuviu-kalba-ir-technologijos-nesuderinama/89794>>.
- 35 VITKAUSKAS, Vytautas. Vertinių gausa – pavojus kalbai. Iš *Žodžiai ir prasmės I*. Vilnius: „Mokslas“ 1991, p. 24 – 28.
- 36 ZINKEVIČIUS, Zigmąs. *Lituanistikos mokslas ir pseudomokslas*. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2006. 79 p.
- 37 ŽUPERKA, Kazimieras. *Metalingvistika. Nekalbininkų kalbotyra*. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2012. 399p.

MAGISTRO DARBO SANTRAUKA

Studijų programa – Lietuvių kalbotyra.

Vardas, pavardė – Indrė Gyrienė.

Darbo pavadinimas – Lietuvių kalbos samprata *Delfi.lt* internetiniuose komentaruose.

Darbo pavadinimas anglų kalba – The Conception of the Lithuanian Language in the Internet Commentaries on *Delfi.lt*

Darbo vadovas – prof. dr. Skirmantas Valentas.

Darbo gynimo data – 2013-06-13.

Pagrindiniai žodžiai: lietuvių kalba, komentatorius, nuomonė.

Pagrindiniai žodžiai anglų kalba (*keywords*): the Lithuanian language, commentator, opinion.

SANTRAUKA

Kiekviena valstybė turi įstatymais ir tarpusavio susitarimais apibrėžtą teritoriją, religiją, kultūrą ir kalbą. Valstybinė kalba yra vienas iš faktorių, kuris apjungia šalies gyventojus. Kalbos pagalba žmonės gali perteikti informaciją, savo mintis, jausmus.

Magistro darbo tikslas – išsiaiškinti, koks *Delfi.lt* portalo internautų požiūris į lietuvių kalbą. Siekiama išsiaiškinti, kokią kalbą norėtų vartoti *Delfi.lt* komentatoriai, kokios yra lietuvių kalbos supaprastinimo ir puoselėjimo priežastys, internautų nuomonė apie lietuvių kalbos vartojimą už Lietuvos ribų. Siekiama išsiaiškinti, kokia yra internautų nuomonė apie lietuvių kalbos tarmių vartojimą

Darbe buvo surinkti 292 *Delfi.lt* portalo internautų komentarai, kuriuose buvo samprotaujama apie lietuvių kalbą. Komentarai buvo suskirstyti į keturias dalis: 1. Internautų nuomonė apie lietuvių kalbos norminimą; 2. Internautų nuomonė apie lietuvių tarmes; 3. Internautų nuomonė apie lietuvių kalbos išlikimą elektroninėje erdvėje; 4. Internautų nuomonė apie lietuvių kalbos vartojimą ne Lietuvoje. Išsakytos komentatorių nuomonės dažnai paliečia ne tik keliamą kalbos klausimą, bet ir gyvenimo sąlygas Lietuvos valstybėje.

SUMMARY

Every country has territory, religion, culture and language, which have been determined by state laws and internal agreements. The state language is one of the factors which unites the citizens of the country; moreover, with the help of it people communicate: convey information, thoughts and emotions.

The subject of the Master thesis is the analysis of *Delfi.lt* users' attitude towards the Lithuanian language. The thesis researches *Delfi.lt* users' preferences in choosing a language, the reasons for vulgarization, simplification and nurturance. Furthermore, it provides Internet users' estimation of the usage of Lithuanian outside the Republic of Lithuania. Additionally, the thesis anatomizes Internet users' attitude on the dialects of Lithuanian.

The research reflects the comments of 292 *Delfi.lt* website users that offer different views on the Lithuanian language. Their comments fall into four sections: 1. Internet users' judgment on standardization of Lithuanian; 2. Internet users' attitude towards the dialects of Lithuanian; 3. Internet users' predictions on the survival of Lithuanian in cyberspace; 4. Internet users' position on active pervasion of Lithuanian outside Lithuania.

The commentaries of the Internet users often concern not only the issue of the language but also the habitation conditions in the Republic of Lithuania.

PRIEDAI

I PRIEDAS

Komentatorių mintys apie lietuvių kalbos norminimą

1. Kodėl anglų ir rusų kalbas vadina plėšriomis ir joms negresia išnykimas? Nes jos lengvai įtraukia, adaptuoja ir pritaiko naujus žodžius. Lietuviai, nekonservuokite lietuvių kalbos! Kalba yra gyvas organizmas, ji vystosi ir keičiasi, kas yra natūralu! (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=40>)
2. Įsivaizduokit, kad atsirado mobiliųjų telefonų fundamentalistai, turintys įtakingų draugų politikų tarpe, kurie reikalauja nekeisti šių aparatų - žūtbūt išsaugoti jų "grynumą", autentiškumą, neįsileisti jokių naujovių iš svetur. Jeigu tokie žmonės laimėtų, mes ir dabar naudotumėmės 0,5 kg sveriančiais, tik tekstiniu režimu dirbančiais telefonais. Arba, pvz., programinės įrangos puristai galėtų pareikalauti uždrausti tobulinti programavimo kalbas. Vis dar naudotumėmės MS-DOS. Būtų labai "šaunu", ar ne? :) O juk tautos kalba - toks pats žmonių sukurtas produktas, turintis konkrečią paskirtį - palengvinti bendravimą. Jeigu galima kalbos taisykles patobulinti, kad bendrauti būtų paprasčiau, kad net ir išsilavinę žmonės nesijaustų nepatogiai, nežinodami, dėti brūkšnį ar dvitaškį - tai BŪTINA padaryti. Tokią poziciją ir gina A.Pavilionienė. Pagarba jai už tai. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=300>)
3. Kalba turi tarnauti žmogui, o ne žmogus kalbai. Tie kalbininkai jau tiek visokiu suvaržymu ir taisykliu sugalvojo, kad galvoj netelpa, nori nenori neiseina lietuviskai taisyklingai kalbeti. Paziurekit I anglu k. Kalba taikosi prie žmogaus, ji gyva, todėl ir kalba ja visas pasaulis ir ateityje kalbes! (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20>)

4. LT kalba nyksta dėl gan paprastos priežasties - jos gramatika yra per sudėtinga. jei ir toliau taip laikysitės isikibe senų taisyklių, tai tik laiko klausimas kol ta kalba taps nebereikalinga.čia panasiai kaip automobilis su automatine greičiu deže. visada atsiras entuziastu, kuriems mechanke yra mielesne, bet didžioji dalis rinksis automatus nes taip yra paprasčiau(<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=0>)
5. Kol lietuvių kalbos taisyklės bus tokios sudėtingos, ji niekada nebus patraukli; nereikia per daug susireikšminti dėl tos lietuvių kalbos - ji reikalinga tik labai siaurame rate, tik Lietuvoje, o išvažiavus į užsienį, esi nuogas ir basas net su geriausiu šios kalbos mokėjimu. Kalba pirmiausia turi būti lengva, nesunkiai išmokstama, va tuomet ir bus noras ją mokytis. O dėl tų visų interpretacijų, tai visiškai šnipštas- kam jų prireikia, kai mokinys pabaigia mokyklą? Tad gal nereikėtų čia tiems lituanistams per daug susireikšminti ir iš lietuvių kalbos padaryti pasaulio bambą. Nusileiskime pagaliau ant žemės, suvokime, kad kuo sudėtingiau, kuo įmančiau, tuo nepatraukliau. Tai kas kaltas, kad su gimtąja kalba turime tiek problemų? Išsikuopkite savo daržą, ponai lituanistai ir nekvaršinkite mums galvos. Sakysit, kad nepatriotiška. Išdavikiška taip mąstyti ir rašyti. Tebūnie, tačiau gyvenimo realybė yra kita, ir prioritetai yra kiti. (<http://www.delfi.lt/news/daily/education/article.php?id=41016907&com=1&s=2&no=220>)
6. Bjauri ta lietuvių kalba ir durna sistema su tomis pavardėmis. Matai linksniuoja istekejusias ir ne. Ir kodėl as istekejus turiu pavirsti iene, kaip bjauru..grietiene, bulviene, sudaitiene. Tai diedais lai virsta pertrauskienis, adomaskienis...istekejas died as visi suprasim. (<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/article.php?id=21990522&com=1&s=2&no=2260>)
7. „Kalbos gramatika nėra šventa karvė, o turi tarnauti ta kalba kalbantiems žmonėms taip, kad jiems rašyti ir kalbėti būtų patogiau, kad jie galėtų lengviau ir sklandžiau reikšti savo mintis. Tam būtinas nuolatinis, nors ir atsargus, kalbos taisyklių tobulinimas

s, jų pritaikymas prie besikeičiančių sąlygų“ (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=300>).

8. Lietuvių kalba ir rasyba de facto yra tai kas vartojama Lietuvos piliečių. Jei jie nori rasyti be nosiniu ir kableliu, tai tokia faktinė Lietuvių kalbos rasyba ir yra. O jei autore studijuoja gimtąją kalbą, tai turėtų žinoti, kad ta kalba kuria lietuviai kalbėjo kai gyveno J. Jablonskis ir ta kalba kuria dabartiniai kalbininkai vadina lietuvių labai skiriasi. Nesaziningai skamba tas verkslenimas kad žmonės nesilaiko kalbininkų nustatytų kalbos normų. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=100>)
9. Kalba sudėtinga, su milijonais gramatinių, skyrybos ir rašybos taisyklių, kurios, šalia to, dar turi krūvą išimčių. Kitaip tariant, kalbos bardaką bandė priversti prie tvarkos, bet tai pavyko gana prastai. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=80>)
10. lietuvių kalba yra atsilikėliu kalba. nieko naujo ir naudingo sioje kalboje nėra. ją reikia vystyti, paprastinti, moderninti o ne taskiukais durnais užsiiminti. sekmes iš paryžiaus, bonifacijus. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=20>)
11. Kol lietuvių kalbos taisyklės bus tokios sudėtingos, ji niekada nebus patraukli; nereikia per daug susireikšminti dėl tos lietuvių kalbos - ji reikalinga tik labai siaurame rate, tik Lietuvoje, o išvažiavus į užsienį, esi nuogas ir basas net su geriausiu šios kalbos mokėjimu. Kalba pirmiausia turi būti lengva, nesunkiai išmokstama, va tuomet ir bus noras ją mokytis. O dėl tų visų interpretacijų, tai visiškai šnipštas- kam jų prireikia, kai mokinys pabaigia mokyklą? Tad gal nereikėtų čia tiems lituanistams per daug susireikšminti ir iš lietuvių kalbos padaryti pasaulio bambą. Nusileiskime pagaliau ant žemės, suvokime, kad kuo sudėtingiau, kuo įmančiau, tuo nepatraukliau. Tai kas kaltas,

kad su gimtąja kalba turime tiek problemų? Išsikuopkite savo daržą, ponai lituanistai ir nekvaršinkite mums galvos. Sakysit, kad nepatriotiška.

Išdavikiška taip mąstyti ir rašyti. Tebūnie, tačiau gyvenimo realybė yra kita, ir prioritetai yra kiti. (<http://www.delfi.lt/news/daily/education/article.php?id=41016907&com=1&s=2&no=220>)

12. Kam reikalinga ta pati raidė skirtingu rašymu. Tai A,Ą, E, E, U, u, Ū ir kiti "šedevrai" Tai nieko nesakanti apie lietuvišką kalbą ir jos senumą, informacija. Na, gal tik mokinukams kankinti, kad pažangumas būtų mažesnis. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=220>)
13. Esu gal t.v. technokratas ar verslo žmogus, todėl negaliu išlaikyti atmintyje daug dešimčių ar net šimtų lietuvių gramatikos nosinių kabinimo žodžių viduryje taisyklių, taip pat daugybės skyrybos bei kirčiavimo taisyklių. Šneku ir naudojuosi pakankamai gerai anglų ir vokiečių kalbomis ir čia rašau tekstus be baimės, bent dėl to, kad yra ne daugiau 10 skyrybos taisyklių ir verslo kalba yra sąmoningai paprastinama, nors irgi sutinkama daug bereikalingo įmantrumo. Esu bendravęs su p. Smetoniene ir deja aš ją laikiau gan konservatyvia, todėl tų "diedukų" kaltinimai jos atžvilgiu yra nesąmonė. Kalba turi būti patogus instrumentas ne tik kalbininkų disertacijoms, bet verslui, teisei, tarptautiniambendravimui. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=100>)
14. Kalba yra gyva ir keičiasi, kintant visuomenei. Tačiau senieji mūsų dogmatikai norėtų kalbą "užšaldyti", paversti vieną kartą visiems laikams duotąja duotybe. Jų idealas - tauta, kalbanti taip pat, kaip kalbėta Mindaugo laikais. Jų supratimu, ne kalba turi tarnauti tautai, o tauta - kalbai. Kalba, jų supratimu - siauro išrinktųjų ("gerųjų" kalbininkų ir politikų) rato nuosavybė. Todėl ir priešinasi bet kokioms rašybos ir skyrybos permainoms, kurios turėtų palengvinti eilinių kalbos vartotojų gyvenimą, panaikinti galybę išimčių, kurios tik painioja kalbos sistemą. Pavilionienė teisi, kad fundamentalistų laikas jau baigiasi, tačiau apeliuodami į tiesmukai suprantamą patriotizmą, jie dar gali kokiam dešimtmečiui "sustabdyti upės bėgimą". Juk kalba - jų

privati nuosavybė, tad šalin prašaliečių rankas nuo kalbos! Bet visgi tikiuosi, kad adekvačiai pasaulį suvokiančių ir žmogų, o ne kalbą, iškeliančių į pirmąją vietą kalbininkų ir politikų Lietuvoje yra daugiau ir jie sugebės priimti reikalingus sprendimus.

(<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=320>)

15. Nositės, visokios ilgosios ir t.t. yra atgyvena. Daugelyje šalių jų nėra ir pasaulis dėl to negriūva. Globalizacija, nori ar nenori, įneša savo korektyvas į visas visuomenės gyvenimo puses. Kas užtikrins, kad po kokių 500 metų lietuviai ir lietuvių kalba nebus minima tik istorikų veikaluose. Kiek tautų ir jų kalbų nuskendo amžių ūkuose. Na, ir kas. Jų vieton atėjo kiti. Toks gyvenimas. Savo kalba, aišku, reikia rūpintis, bet negalima būti fanatikais. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=320>)

16. Kalbos gramatika nėra šventa karvė, o turi tarnauti ta kalba kalbantiems žmonėms taip, kad jiems rašyti ir kalbėti būtų patogiau, kad jie galėtų lengviau ir sklandžiau reikšti savo mintis. Tam būtinas nuolatinis, nors ir atsargus, kalbos taisyklių tobulinimas, jų pritaikymas prie besikeičiančių sąlygų. Įsivaizduokit, kad atsirado mobiliųjų telefonų fundamentalistai, turintys įtakingų draugų politikų tarpe, kurie reikalauja nekeisti šių aparatų - žūt būt išsaugoti jų "grynumą", autentiškumą, neišsileisti jokių naujovių iš svetur. Jeigu tokie žmonės laimėtų, mes ir dabar naudotumėmės 0,5 kg sveriančiais, tik tekstiniu režimu dirbančiais telefonais. Arba, pvz., programinės įrangos puristai galėtų pareikalauti uždrausti tobulinti programavimo kalbas. Vis dar naudotumėmės MS-DOS. Būtų labai "šaunu", ar ne? :) O juk tautos kalba - toks pats žmonių sukurtas produktas, turintis konkrečią paskirtį - palengvinti bendravimą. Jeigu galima kalbos taisykles patobulinti, kad bendrauti būtų paprasčiau, kad net ir išsilavinę žmonės nesijaustų nepatogiai, nežinodami, dėti brūkšnį ar dvitaškį – tai BŪTINA padaryti. Tokią poziciją ir gina A.Pavilionienė. Pagarba jai už tai. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/article.php?id=20510557&com=1&s=2&no=300>)

17. , ka ten kalbėti, Lietuvos jau nebeturim, liko neaiskaus pretenzingo darinio agonija... >>>>>>>> ;>>>>> Griežtai, bet, reikia pripažinti teisingai pasakyta. Dėl lietuvių kalbos nykimo yra kalti ir patys kalbininkai. Taip taip, jie dogmatiškai laikosi įsikibę beprasmių atgyvenų, tokių, kaip nosinės raidės. Na, sakykite, kam reikalinga rašyti "skęsta", o ne "skesta", kad būtų sudėtingiau ir kalbininkai turėtų kur pasireikšti? Tai galės jie sau ir reikštis, vieni kitiems kalbos plonybes aiškindami, nes jaunimas kalbės angliškai ir apsisieis be tos sudėtingos (beprasmiškai sudėtingos!) lietuvių kalbos, nors tai ir būtų jų gimtoji kalba. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/article.php?id=36254267&com=1&s=2&no=120>)
18. tik per lietuvių kalbos rasyba neįstojau į Vilniaus universiteto ekonomika, nors mokiausi gerai. Su tais paciais pazymiais mes kelios nelaimingos įstojom į Maskvos instituta ir sėkmingai baigem. Vėliau 40 metų atidirbom Lietuvai. Lietuvių rasyba yra daug sudėtingesnė nei kalba. Reikėtų kažką supaprastinti. (<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/article.php?id=36254267&com=1&s=2&no=100>)
19. Nėra jokio pagrindo užsienio žodžio, ypač dažnai vartojamo bendroje kalboje, nepakeisti geresniu – lietuvišku, jeigu tikrai geresnis. <...> Net stebėtis tenka, kiek tokių priviso atgavus nepriklausomybę, kuomet okupanto akivaizdoje dauguma lietuvių jautė pareigą išsaugoti savigarbą
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/article.php?id=30856273&com=1&s=2&no=40>
20. Manau, lietuvių kalba išnyks, nes ji yra smarkiai stabdoma kalbininkų, neleidžiama jai progresuoti, o žmonės keičiasi, tad XIX a. kalba mūsų amžiuje negali gyvuoti be griežtos kalbos standartizavimo politikos, o tai taip pat veda ne į gera. Kiekvienas kraštutinis yra blogai. Kalba išnyks, nes ji nėra novatoriška, sunki, negalima ją "žaisti" (pvz., lengviau ir ekonomiškiau daiktą ar reiškinį apibūdinti vienu tarptautiniu žodžiu nei lietuviškai, nes tuomet verčiant susidaro mažiausiai du ilgiausi žodžiai, kurie yra keisti ir dažnam sukelia juoką), sunku pritaikyti visoms mokslo sritims (pvz., medicininį terminą "implantas" norma keisti "įsodas" - kam to reikia?). Visa tai primena purizmą, ta baimė, kad reikia nuolatos "saugoti" kalbą nuo rusų, dabar ir nuo anglų ir

kt. kalbų, verčia atsiriboti nuo naujovių ir užsidaryti tarp keturių sienų. O tai daroma, kas blogiausia, remiantis tautiškumo, etniškumo sąvokomis - atseit, jei nerašai lietuviškai, tai nesi lietuvis. Nesąmonės. Atskirkim pagaliau, kur yra elektroninė erdvė, kur yra sms žinutės, kur yra viešasis, oficialus kalbėjimas, kur yra buitinis..

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4VZiQ8W>

21. Sėdime ant aukso gyslos, tačiau nemokame ja naudotis. Greičiau priešingai – padedame kitiems išmušti savo kalbai pagrindą iš po kojų, teritoriją po teritorijos, apkabinti ją besvorę kyboti...<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/seimo-tribunoje-skambejo-raginimai-puoseleti-lietuviu-kalba.d?id=60877289#ixzz2O4Bv7IH9>
22. kokia dar moderni kalba???? Koks dar senų lietuviškų žodžių nežinojimas??? Tai lietuvių kalba, po velnių! Ji privaloma visiems leituviams visada. Tegul švietimo ministras pakrato smegeninę ir grąžina knygų skaitymą į mokyklas. nes jau vos ne pildosi '451 Farenheito' knygos scenarijus.. Tik ir girdžiu iš kompiuterinio bukapročių jaunuolių 'In yourfeicas', 'Feis palmas'...<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O58Qd75h>
23. Jau ta kalba .sklindanti iš ekranų yra baisi; ne retas vedėjas "ne gerai praleidžia laiką", bet "turi gerą laiką", visur kiša bendratį, kalba sujaukta taip, kad minties nebeįmanoma suprasti, o šitas pseudo mokslininkas dar bando kažką reguliuoti. Tik asilui yra neaišku, kad mūsų kalba turi būti saugoma, nes mus veikia visos didžiosios kalbos, anglų, rusų, vokiečių. Jeigu mes paleisim vadžias, kas liks iš mūsų kalbos??? Kalbininkai turi būti kaip sarginiai šunys, gerąja prasme, nes tokių darytojų ir bemokslių vis daugėja. Taigi, kas tinka anglų kalbai ar kitoms didesnėms kalboms- visai netinka mums; ir kas to nesupranta- negali vadintis jokių mokslininku- tai tik mulkis su i□silavinimu. Butent tokie "mulkiai su i□silavinimu" ir yra pavojingi; ir ne tik kalbai. Apsaugok dieve nuo tokių "mulkių-ekonomistų" (Uspiskis, Vagnorius) ir "mulkių-politikų"- nevardysiu- tokių pusė Seimo. Kalbą mums išsaugojo paprasti žmonės, valstiečiai ir ūkininkai; mūsų bajorai nuruskėjo ir nulenkėjo; kuo skiriasi dabartiniai lietuvių kalbos priešai???

Niekuo, jie dar pavojingesni, nes pasidabinę mokslo laipsniais. Gėda skaityti tokius blėnius.

. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/mokslininkas-lietuva-vienintele-salis-kur-institucionalizuota-viesoji-kalba.d?id=59906661#ixzz2O5RTRZEz>

24. Radijo laidų pašnekovai : kas antras žodis „reiškia, arba reiškias“ , vietoje magistrantūra- magistratūra, labai dažnai „ du tūkstantis“, o jaunimas be „ta prasme“ nebemoka kalbėti. Man atrodo, kad apsunkiname savo kalbą sakydami „pozityviai, negatyviai“ kai anksčiau sakėme „teigiamai, neigiamai“. o ir naujadarų kiek prikūrta.

. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/mokslininkas-lietuva-vienintele-salis-kur-institucionalizuota-viesoji-kalba.d?id=59906661#ixzz2O5SiKv3k>

25. Mokslininko manymu, laidų vedėjų kalba neturėtų būti varžoma, nes jie yra pakankamai kompetentingi, kad patys parinktų, kokius žodžius vartoti, o kokių – ne." Matom ir girdim, kokius žodžius tie KOMPETENTINGIEJI pasirenka ...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/mokslininkas-lietuva-vienintele-salis-kur-institucionalizuota-viesoji-kalba.d?id=59906661#ixzz2O5U8Q411>

26. Aš už taisyklingą lietuvių kalbos vartojimą, be jokių ten užsienietiškų įterpimų, neteisingo kirčiavimo ir pan. Mano nuomonė lietuvių ir latvių kalboms reikia suteikti tarptautinį statusą, kuris "gyvas istorinis paveldas", kuriam gresia išnykimas. Juk sakoma, kad kalbame viena seniausių kalbų Europoje, vadinamas jos išsaugojimas yra būtinas. Man, tai įspūdzio nedaro, kai žmogus pradeda į savo kalbą įterpinti užsienietiškus žodžius, nors lietuvių kalboje yra tų žodžių lietuviški variantai, tada kyla mintis, kad gal tas asmuo nežino taip gerai lietuvių kalbos.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/mokslininkas-lietuva-vienintele-salis-kur-institucionalizuota-viesoji-kalba.d?id=59906661#ixzz2O5UcsSkF>

27. Kol valdžioje bus kosmopolitai, tol lietuvių kalba ir jos mokymas bus paskutinėje vietoje. Tik nacionalistai, gerąja prasme, gali padėti išsaugoti lietuvių

kalbą. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2Ok3u0JJKK>

28. Jeigu žodis jau paplitęs lietuvių kalboje, jeigu žmonės jį vartoja, tai, ponai kalbininkai, palikite jį ramybėje, užuot išsigalvoję visokiausius lietuviškus variantus. Ne kalbininkai, o tauta kuria savo kalbą. Jeigu žmonės sako „mobilusis telefonas“, taip ir turi būti, o ne kalbininkų išmaštytas „judrusis“ (<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/article.php?id=30856273&com=1&s=2&no=60>)
29. Nei „judrusis“, nei „mobilusis“. Nešiojamas telefonas (kaip kompas); anoniminis alkoholis paslaptingas girtuoklis“ (<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/article.php?id=30856273&com=1&s=5>).
30. Ką jūs ten veikiate? Lietuvos sostinėje, Lietuvos paštas tyčiojasi iš lietuvių kalbos savo kioskelius išmarginęs visokiais nesuprantamais žodeliais, KOMISIJA nė mur mur. Dėkit milijoninę baudą ir baigtas kriukis. Moterų pavardės....Iki šleikštumo. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2Ok3u0JJKK>
31. VienTV įsijungus po namus pasklinda "ta prasme", iš tiesų", "...tokie, kaip..." ir kitokie žodžių kratiniai. O nuo anglišių išsireiškimų net ausys kaista. <...><http://pilietis.delfi.lt/voxpopuli/neliskime-musu-kalbaisnykti.d?id=42697679&com=1>
32. Kad kalba neišnyktų turime gerbti ją visi Lietuvos pileičiai, o ne vien tie kurie šią kalbą laiko gimtąja. Nykiai skamba replikos iš kitakalbių kai jie teigia kad mūsų kalba sugalvota tik dvidešimto amžiaus pradžioje, kad tokių lietuvių apskritai anksčiau niekad nebuvo. Kol eis tokios spekuliacijos, tol tauta bus murkdama ir naikinama. Ir dar tautos garbingumą reiktų atskirti nuo politikos. Labai prastai atrodo demaršai atsisakinėti pilietybės nes kažka m sumažėjo pensija, kažkas nenori kasos aparato ir panašiai“ <http://pilietis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=0>

33. „Lietuvių kalbą ypač pradėjau vertinti, kai išvažiavau į užsienį, kai mokykloje negalėjau reikšti laisvų minčių savo gimtąja kalba, kai visi klausia: "Ar jūs ten Lietuvoj rusiškai šnekat?" Dabar aš stengiuosi visus žmones "apšviesti", kad Lietuva turi savo nuosavą kalbą. Tiesą sakant, man sunku suprasti, kaip gali būti tokia didelė dalis Lietuvos piliečių, kurie taip negerbia savo šalies, savo kalbos, istorijos, papročių <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=160>
34. Nepritariu straipsniui apie lietuvių kalbos turtingumą. Lietuvių kalba yra skurdi, tinkama tik buičiai. Moksle ir teiseje, kai reikia pasakyti kažką labai tiksliai nepliekant jokių dviprasmybių, ypatingai pasireiskia jos skurdumas. O dar pridėkim chatotiska sakinių daryba ir gramatika.
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4V5ihaV>
35. Ar gi suvirintojams, tekintojams reikalingos geros lietuvių kalbos žinios? Na o tie raštingi suaugusieji, matyt dar sovietinės atgyvenos, kurias stengiamasi išrauti su šaknimis. Dabar Lietuva nepriklausoma, todėl ir išsimokslinimas turi būti kitoks.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O564SPMo>
36. lietuvių kalbos gramatika yra nerealiai sunki.
užsieniečiai, kas mokosi kalbą, net nebando gylintis lietuvių kalbos rasyką. mokosi tik kalbėti ir skaityti. manau, kad tas sudėtingumas niekam nereikalingas.
latviai savo gramatiką supaprastino dar prieš karą.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O5FMSXFu>
37. aha paklaiciavus kiek aš gyvenu, kiek kaip ko yra ir kiek dar liko ir kaip viskas palankiai klostosi, aš mažiausiai apklaiciavau, kad nėra jokios prasmės mokintis

lietuviu kalbos is naujo , kazkaip kertasi su gyvenenos budu,...

[http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-
ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2Ok2wfTNm](http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2Ok2wfTNm)

38. Žiauri tiesa šiuo metu yra ta, kad Lietuvių kalbos reikalingumas ir būtinumas ateities tendencijoms yra praktiškai nulinis. Labai gražu kad Lietuviai tiek amžių puoselėjo ir saugojo savo kalbą, kiti net galvas guldė, tačiau galiausiai išaiškėjo, kad visos tos aukos nebuvo vertos savęs. Dabar gyvename informacijos pasaulyje, dirbame globaliame pasaulyje ir lietuvių kalba tampa tik graži pačių lietuvių bendravimo kalba. Jeigu reikia gauti retos informacijos (knygos, straipsniai, dokumentai, analizės) rasti jos Lietuvių kalba praktiškai neįmanoma. O jeigu ir randi, tai visuomet kyla daug klausimų dėl vertimo tikslumo. Taip jau nutiko kad Anglų ar Rusų kalbomis mes galime gauti gal šimtus kartų daugiau mus dominančios informacijos, nei Lietuvių. O jeigu jinai stipriai specifinė, dar ir gerokai laiko reikia sugaišti prie žodynų. Nors didžiuojuosi esąs Lietuvis, tačiau tyliai keikiu švietimo sistemą, kurios programoje absoliučiai didžiąją dalį laiko mokykloje iššvaistėme išimtimis iš taisyklių persmelktai lietuvių kalbai ir lietuvių klasikinės literatūros studijoms (kuri, taip pat reiktų pripažinti, neaukšto provincinio kaimo lygio, daugiausiai apie kaimiečių buitį). Peršasi paprasta išvada - Lietuvių kalba graži, bet absoliučiai nepraktiška ir darosi nebereikalinga šiuolaikiniame pasaulyje. Tegu ji būna, bet nėra būtinybės specialiai į ją koncentruotis ir ginti "tautos lobį" nuo užsienio kalbų. [http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/
article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20](http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20)
39. reikia mokėti savo kalba, bet žymiai labiau reikia mokėti angli kalba be jos neemigruos i [http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/
article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20](http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20)
40. kalbos puoselėjimas tikrai nevertas tiek dėmesio. gyveni fizikiniame pasaulyje, kur mirsti dėl fizikinių priežasčių, o ne nuo sintaksės ar dar kokios smulkmenos nežinojimo .nepykit filologai, bet jus savo kalbos mokejimu neismaitinsit 7 milijardu žmoniu, apginsit nuo žeme nuo kometos, ar apsviesit mano gatve nuo spalio vidurio iki

balandzio pradzios kai pareinu velai su draugais is miesto <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=140>.

41. Visa ta "lietuvių" kalbos propaganda tik ideologija ir didelė apgaulė. Žmonėms reikia daugiau mokytis angliškai, kad kažko išmoktų, gautų darbo ir padoresnį atlyginimą ir būtų nepriklausomi. Kiekvienam aišku, kad su viena lietuvių kalba ir laužyta anglų tik lėkštes užkandinėje plausi ir bendrausi su darbdaviu per vertėją. Dabartinis lietuvių kalbos vėjus yra galimybė keletui vilniečių gražaus pinigėlio pasiplėsti už "strategijas", kurios daromos copy-and-paste būdu. Šitie gudručiai patys savo vaikus visų pirma stengiasi išsiųsti mokytis angliškai Kembridže ar Oxforde, pasirūpina nemokamais anglų prancūzų kalbos kursus darbo metu ir darbo vietoje. Samdomas darbuotojas mokytis anglų kalbos neturi laiko, nei jėgų, nei atliekamų pinigų. Už tai jam gausiaipliurpia apie "lietuvių" kalbą. Žodžiu, kai kas verčiasi žmonių mulkinimu už valdiškus pinigus <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=120>.
42. Labiausiai gailiuosi, kad mano gimtoji kalba ne kokia nors Anglų ar Rusų. Nes ir viena ir kita kalba yra tūkstantį kartų informatyvesnės ir reikalingesnės nei Lietuvių. Dabar šalia niekam nereikalingos kalbos, šias dvi teko mokytis papildomai ir taip gaišti brangų laiką, kurį galėjau skirti kitų mokslų studijoms <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=80>
43. as dėl tos mūsų kalbos. Daugiausiai panikuoja tie, kartais visiskai nereikalingu kalbos taisyklių kūrėjai. Labai naudinga žinoti keletą kalbų. Labai jau pergyvena, kad nesurinko studentų. Na taip, blogiau gyvename, kiekvienas gi žino, kad tik iš to, kad moki kokią kalbą negyvensi. Nieko baisaus, dar po desimtmečio bus vel labai madinga mokytis lietuvių kalbos gramatikos. Va ir britų privacios žiūrių įvede privalomai mokytis antros kalbos, tiesiog gyvenimas diktuoja taisykles - su viena kalba nelabai ką ir nuveiksi. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/article.php?id=36254267&com=1&s=2&no=120>

44. Visa ta "lietuvių" kalbos propaganda tik ideologija ir didelė apgaulė. Žmonėms reikia daugiau mokytis angliškai, kad kažko išmoktų, gautų darbo ir padoresnį atlyginimą ir būtų nepriklausomi. Kiekvienam aišku, kad su viena lietuvių kalba ir laužyta anglų tik lėkštes užkandinėje plausi ir bendrausi su darbdaviu per vertėją. Dabartinis lietuvių kalbos vėjus yra galimybė keletui vilniečių gražaus pinigėlio pasiplėšti už "strategijas", kurios daromos copy-and-paste būdu. Šitie gudručiai patys savo vaikus visų pirma stengiasi išsiųsti mokytis angliškai Kembridže ar Oxforde, pasirūpina nemokamais anglų prancūzų kalbos kursus darbo metu ir darbo vietoje. Samdomas darbuotojas mokytis anglų kalbos neturi laiko, nei jėgų, nei atliekamų pinigų. Už tai jam gausiai pliurpia apie "lietuvių" kalbą. Žodžiu, kai kas verčiasi žmonių mulkinimu už valdiškus pinigus. <http://pilietis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=120>
45. Pagoglinkite ,paieskokite informacijos apie lietuviu kalba Jos siek tiek rasite apie Latviu, senąją prūsų kalbas, tačiau lietuvių kalba neminima tarp baltų kalbų grupių. Dideli darba padarė akademikas Zinkevičius parasydamas LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA, tačiau valdininkai nedaro nieko, kad šia žinia skleistu pasauliui... Jiems idomiau tarnauti oligarchams, apvoginėti Lietuvos žmones... <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/article.php?id=42417369&com=1&s=2&no=0>
46. bla bla bla... pinigų švaistymas. Vikipedijoje atsiversk ir perskaitysi kas yra ta lietuvių kalba. Istorija nesvarbu kasdien naujo trokštančiam pasauliui. Jam įdomu dabartis, ką dabar siūlo Lietuva, lietuviai, lietuviškai kalbantys žmonės, kokios jų mintys. Jai jos teisingos ir perspektyvios tai ir yra kalbos - tautos reklama, o kalbėti apie lietų lijan tai beviltiška. Negaliu patikėti, kad tokia kultūros politika niekaip nesibaigia, su šaknimis tokius organizatorius rauti ir palikti viską savo eigai, o ne dirbtinai burbulą apie neva tobulą tautą ir jos kultūrą šnekėti dabartyje tokiai nesant, o prisidengiant protėvių pasiekimais, dabartyje esant pastumdėliais. Viskas. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/article.php?id=42417369&com=1&s=2&no=0>

II Priedas

Lietuvių kalba elektroninėje erdvėje

1. tikiuosi kad isnyks ir kuo greičiau tuo geriau...
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektroneje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4LoVsf2>
2. Prasčiokai rašo be lietuvių, o bomžai ir paskutiniai padugnės vietoje Š rašo sh ir panašiai. Nebūkite prasčiokai ir bomžai, rašykite lietuvių kalba.
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektroneje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4LoVsf2>
3. Iki šiol kažkaip rašydavau be lietuviškų raidžių: taip tiesiog lengviau buvo. Po šio straipsnio viskas - rašysiu tik su lietuviškomis rašmenimis :)
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektroneje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4LoVsf2>
4. Lietuvių kalbos jau ner ne tik elektroninei erdvej,bet ir televizijoje.Pasiklausykite kaip cypia ir kokia kalba dainuoja musu žvaigždynas.Cypia papus krato ir tiek.O kai ju paklausi Lietuviškai tai tik ir kalba TA PRASME TA PRASME
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektroneje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4LoVsf2>
5. Apie kokį išlikimą galima kalbėti, jei šiandien kas antras komentaras parašytas "sveplių" kalba. Ir iš kur ta mada daužytis dantis?
<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektroneje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4MmJKX4>
6. Atsakau į straipsnio klausimą - ne, neišliks. Ir ne dėl straipsnyje paminėtų priežasčių - vertimo sunkumų ir gramatikos keblumų.

Pažiūrime į straipsnio komentarus (kas rašo, tam rūpi) - koks procentas rašo lietuviškai gražiai ir be klaidų?.. Perdaug menkas, kad išliktų raštas, reiškia ir kalba. Ginčytis galime tikrai dėl terminų.

Gal tikrai mano aplinkoje beraščiai? Mano Skype adresatai visi rašo su klaidomis, tik sūnus (išdėtas mano į šuns dienas:) bando lietuviškus rašmenis, ne visada sėkmingai. Kiti rašo tvarkingai - šveplai.

Norėčiau, bet negaliu guostis tuo, kad ir angliakalbė publika nėra raštinga, rusų - irgi. Čia mano pastebėjimai iš įvairių forumų ir komentarų. Moku tik tas tris kalbas, bet darau išvadą, kad visur tas pats - krinta švietimo lygis, didėja neraštingumas. Ir dar - motyvuojama tuomi, kad taip patogiau ir lengviau - kaip noriu, taip rašau. Demonstruoju savo debilumą ir tuo didžiuojuosi...

O tempores, o mores - sakė kažkada romėnai ir buvo teisūs. Ateina tamsūs laikai.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4NOW7Pn>

7. kad išliks ir dar ilgai tai reik manyt, bet štai ar bus plačiau naudojama tai jau klausimas. Pirmiausi tai ja nešnekama taip plačiai kaip keletą kitų, ji nėra komunikacijos tarp skirtingų tautų kalba, ji nėra komunikacijos tarp mokslininkų kalba ir panašiai. Prievartos mechanizmo šiais laikais taip pat nepadarysi, reiškia lieka vieną: kad lietuviškas turinys būtų greitai ir gero lygio, bet ar užsiima kas tuo ? <http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4P1g6Df>
8. Mūsų kalbą ir reikia kruopščiai saugoti ir neleist jai virsti tokiu klaidingu žargonu kuo pavirtusi dabartinė anglų kalba. Sovietmetis jau ir taip perdaug iš mūsų kalbos atėmė; dingo dviskaita, adesyvo ir allatyvo linksniai, dingo supynas... Štai islandai, kaip jie pavydžiai saugo savo kalbą! O vengrai; sunkiai rasi jų kalboje kokį pažįstamą tarptautinį žodį. Kalbos darkymas niekur neleistinas, nei elektroninėje erdvėje, nei buitinėje. <http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4P1g6Df>

9. Tai pirmyn - saugok. Tik reikia nepamiršti saugoti ir žmonių, nes gi ne žmogus kuria kalbą, o kalba žmogų. Reikia apstatyt sienom visą šalį, neleisti užsieniečių, naujų technologijų (kol nesugalvojom naujų lietuviškų atitikmenų) ir apskritai kontroliuoti žmones, drausti viską, drausti ir dar kartą drausti, pvz., jei tik kas pavartoja kokį "blogą" žodį, nesvarbu, ar namie, ar parduotuvėj, ar prezidentūroj, iš karto bauda (pradžiai 600 lt), o jei ir tai nepadės, tuomet parai uždaryti.

Klausimas: ar visi visur kalba taisyklingai? Ką reiškia taisyklingumas? Jei žmogus vartoja tarmę, tai jis jau neišmanėlis, nekultūringas, blogas žmogus, nors, pvz., baigęs aukštąjį? Jei taip norime saugoti tarmes, tai kodėl tuomet sakome, kad jų vartojimas yra blogis - paradoksalu, bet taip yra. Ir net nekalbu apie kitas kalbines atmainas...

Toks požiūris, kuris primygtinai bando įpiršti savo vienintelę ir neginčijamą tiesą, ir naikina kalbą, neleidamas jai eiti pirmyn. Dabartinis naujasis lietuvių kalbos egzaminas tokiu principu ir remiasi - apsinkintas tiek, kad net žmonės, turintys specialų filologinį išsilavinimą, turbūt labai vidutiniškai jį išlaikytų. Tad mūsų vaikai tikrai šiomet labai prastai išlaikys ir tuo nesistebėsiu, nes viso to siekis - "iš aukščiau" parodyti, kaip mūsų visuomenė, ypač jaunimas, nemoka savo gimtosios kalbos, o nemokėjimas savo gimtosios kalbos lygu negerbimas jos (!!!). Tai visiškai absurdas. Esu prieš tokius dalykus. Kitas dalykas - kodėl per visą norminimo šimtmetį niekaip nesugeba užaugti ta karta, kuri kalbėtų tik taisyklingai? Taigi peršasi tik viena prielaida - reikia gi kaip nors pateisinti tų visų komisijų, saujelės kalbininkų tokį egzistavimą.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-islirks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4P1g6Df>

10. Turi rašyti lietuviškomis raidėmis, nes taip privalu. Pagaliau, kad būtumei teisingai suprastas, kad būtų galima atskirti sūnelį nuo šunelio ir ne tik. Visiška nesąmonė, kad be lietuviškų — patogiau; jei atsiduriu prie nelietuviškos klaviatūros, tai tikrai pasijuntu labai nepatogiai. Neseniai poilsiauvau Ispanijos teritorijoje, kur viešieji kompiuteriai neturi lietuviškos klaviatūros pasirinkimo galimybės, nei jokios kitos išskyrus ispanišką, bet vis tik įsigudrinau ir iš ten rašyti lietuviškai, nors ir reikėjo

atlikti daugiau veiksmų.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4PL94s9>

11. Viešai didžiuojuosi, kad moku lietuviškai rašyti. Gerai tai ar blogai - klausimas filosofinis. O kas ten sako, kad naudoju psichologinį smurtą prieš savo vaiką - tai gal prisimename kiekvienas mokyklą ar ką ten dar esame baigę - be smurto (prievartos) vargu ar nors ką būtume išmokę - 80 procentų amerikonų baigę mokyklas yra praktiškai neraštingi - ar čia gerai, irgi klausimas.

Lietuvių kalbos rašyba nėra lengva ar visai paprasta - tuomi ir unikali. Jeigu nemoki rašyti - tavo intelektas žemiau vidutinio - taip aš reaguojau į šveplą ir nemokšišką rašymą. O žemo intelekto žmonės dažnai būna agresyvūs ir reikia nuo jų laikytis atokiau, ką ir darau su nemokančiais rašyti - bendrauju tik reikalo prispirtas. O nenaudodamas lietuviškų rašmenų, prarandi rašymo įgūdžius (jei tokie išvis kada buvo), todėl geriau to nedaryti.

. <http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4Uvvbdu>

12. Neseniai sužinojau, kad naudodamasi Tele2 paslaugomis negaliu rašyti lietuviškais rašmenimis. Rašant lietuviškais rašmenimis už vieną išsiųstą žinutę minėtas operatorius ima trigubą arba keturgubą mokestį. Absurdų absurdas. Štai kokie lietuvių kalbos "mokytojai"

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4XOYxAi>

13. Kas gali išlikti - ar 9 tavo klaidos 7 žodžiuose?.. Kaip internautas, pats pagalvok - jei programose būtų tiek klaidų daroma, kas iš jų liktų? Arba kitaip - kas atsitiktų su programuotoju, kuris daro tiek klaidų? Mirtu badu - išnyktų, kas ir grėsia dabar lietuvių kalbai ir visai tautai. Kalba yra kaip programa - klaidos neleistinos ir

negalimos.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4XaWF7C>

14. Čia tai ką - tikrai pinigai, nors irgi nemalonu. Prieš kažkiek laiko parašiau laišką vienai rimtai privačiai įmonei (neminėsiu). Tai gavau atsakymą, kad jie negali perskaityti mano laiško - kažkokius ne tokius šriftus ar dar kažką ne tą naudoju... Tai tada supykęs jiems parašiau vėl, bet jau šveplai - valio, viskas gerai, perskaitė... Tai paskum ir pradedi galvoti - gal tikrai esi dinosauros, tikrai dar nenumiręs ir vis dar mokantis lietuviškai rašyti.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4Xm3ZSK>

15. Kas yra slengas? Daugumai tai asocijasi su vergais iš Afrikos Amerikoje - anie nemokėjo anglų kalbos (niekas jų nemokė), tai naudojo savo supaprastintą (suprastintą?) anglų kalbą, kuri beje ir šiandien puikiai gyvuoja tam tikruose sluoksniuose ir turi nedaug bendro su anglų kalba.

Ką noriu pasakyti? Genialu dažnai yra susiję su žodžiu "paprasčia". Bet ne kalba.

Arba raštas. Supaprastinant kalbą, ji nusuginama, suvulgarinama. Mąstymas remiasi kalba - jei mąstai primityviomis kategorijomis - tiesiog degraduojai... Ir tai siejasi su sąmokslu teorija - gėjai yra gerai, nemokėti ko nors yra gerai, nesilaikyti įstatymų gerai ir t.t. Tokia politika ir mąstysena yra brukama eiliniam vartotojui.

Eidamas per gatvę laikaisi kažkokių tau žinomų taisyklių - pavojinga, gali

pervažiuoti koks nežinantis, kad tu, visas mandras, nesilaikai jokių taisyklių :) O

kalbą išdaryti, žinoma yra kiekvieno save gerbiančio lietuviško garbės reikalas.

Sėkmės... Daug jau tautų ir tautelių yra išnykę - ir mūsų laukia tas pats. Ir nepainioti kalbos degradavimo su evoliucija - priešingi dalykai.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4YCEf9a>

16. na ,a kaip kas nori tas taip raso, nezadu as naudoti lt rasto nafik man jo nereikia.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4YMVCy6>

17. isliks tik kitokia be nosiniu bei varneliu ir visokio kito s... kalba su laiku keiciasi, juk ir pirmoju lietuviska knyga juk nebuvo tokios kalbos kuria mes kalbame sendiena buvo lenkiska simbolika tik veliau ja berots ponas Basanavicius pakeite i mums sendiena zinoma, o kazkas ja pakeis i tokia kokia as rasau, ir nemanau jog tai berastiskumas, tai yra evoliucija, juk kalbininkai seniukai tie gi kapkes uzversas, ir cia isigales jaunieji lietuvinkai kurie laisviau kalba anglu kalba, ir suvokia kokia ji paprasta, tad kam mums ta sunkia kalba islaikyti sunkia, jia reikia lengvinti.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4Yewo4W>

18. Tai, kad ji niekam nereikalinga elektronineje erdveje. Kas naudoja tai tik is reikalo, kad Lietuvoje gyvenam, o apart to niekam nereikia. Uztenka vien paziureti i lietuviskus terminus apie kompiuterius ir iskart viskas bus aisku.

<http://mokslas.delfi.lt/technologijos/ar-isliks-lietuviu-kalba-elektronineje-erdveje.d?id=60811253#ixzz2O4Ym5ddb> [lietuviu](#)

19. Norint taisyklingai rašyti, reikia jausti kalbą, o tai pasiekama daug skaitant.

Šiuolaikinis jaunimas mažai skaito, nes yra kitų pramogų

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O4zhcXCb>

20. kur dabar reikia rasyti ranka? Visur PC, klaida pataisoma automatiskai.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O500qe45>

21. o nafig man tas diktantas as po mokyklos varysiu norvegijon pas teva fabrike dirbt
!!!! man tie jusu kableliai ir nosines bus pofig !!! norvegams nereikia jusu kableliu
jie moka uz darb o ne uz kablelius !!!!
. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O50GtL7Y>
22. Puikus įrodymas, kad tarybinė mokymo sistema buvo efektyvesnė, nei dabartinė po
begalės beprasmių reformų...
. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O50rleh2>
23. Atskleide valstybine problema, kad lietuviu kalba yra pernelyg komplikuota.
Rastingumo problema butu jei is 3000 zmoniu visiskai teisingai parasytu tik 2500,
dabar didesnis sancas butu rasti japonu, kuris zino kiekviena kandzi, nei lietuvi, kuris
be klaidu galetu parasyti sunkesni teksta. Kalba yra tik susisiekimu priemone, del to
turi tarnauti žmonėms, o ne žmonėms kalbai. Aisku pries tai piestu nacionalistai ir
pseudomokslininkai lituanistai stotu, tad negi ka pakeisim, lieka migruoti ir tiek.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O5439KXW>
24. kas ismoko rasyti iki 1995 mazdaug, tas klaidu nedaro iki siol :) po to jau nuejo
vingiais viskas. na, skyryba tai keicia kas netingi, net galvon nebededu, ir trumpus
zodelius pripainiojo ne karta. rasau, kaip ismokau 5 klasej 1975 metais. per metus
padarau 1-2 klaidas max keistuose zodziuose nebent. na neiseina, ir tiek, man
neitiktina, kad žmonės tokio tekstuko neparaso be klaidu.
. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O54oAAT8>

25. Tai kad ta „tuščia vieta“ reikalinga- pvz. parodo linksnį. Ar skiri: „mano mama skriausdavo...“ ir „mano mamą skriausdavo...“? Radikaliai priešinga prasmė. Dėl mažutės nosinės!
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/nacionalinis-diktantas-atskleide-valstybine-problema.d?id=60884933#ixzz2O5FyCW00>
26. manau pats laikas butu pradeti lietuviu kalba mokintis ant klaviaturos.....
aplamai...
pradet nauja lietuvos era PC.....
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2Ok1nFM6y>
27. na aš stengiuosi žinutes rašyti su lietuviškais skaitmenimis, tačiau kartais tai neįmanoma: ne visi mobiliųjų telefonų gamintojai įdiegia tokią galimybę (kad ir HTC)2) rašant lietuviškomis raidėmis – žinutė daugiau užima (sąskaita bus didesnė)3) skubant - automatiškai atsiranda trumpiniai: (krc, dv ir t.t.)manyciau tam reiktu atidaryt lietuviu mokyklas anglijoje ir visur kur pilna musiskiu ! visdelto issaugokim ka mum proteviai paliko juk kalba t o k I a sena ! (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathopuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=40>)
28. Kaip IT atstovė, neturiu nieko prieš lietuvių kalbos vartojimą internete, tačiau lietuvių kalbininkų bandymas sulietuvinti kompiuterinius terminus verčia juoktis ir toliau naudoti angliškus terminus. Apie tokius dalykus net anekdotai kuriami. Gal kalbininkai iš tiesų nežino ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jie kuria? Nes išverstą IT tekstą į lietuvių kalbą supranta tik kalbininkai ir vertėjai, o paprasti žmonės ir IT specialistai priversti ieškoti angliškos versijos, nes ji tiesiog yra suprantamesnė, technologijas kuriame ne mes, todėl su bandymu viską sulietuvinti tikrai persistengiamo. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=0>)

29. na, kas man Lietuvoj svarbiausia, tai tik kalba.. bet pvz as nerasau tu zenkliuku, nes nezinau visu taisykliu, ir atrodo stengies rasyt lietuviskai, bet vienoj vietoj suklysi, ir kazkas prisikabins, arba pats prie savės prisikabinsi bus gėda.. (<http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=140>)
30. kai rašai lietuviškais rašmenimis, nuolat pritrūksti simbolių (pvz. skaičių). Šimtą kartų keisti kalbą rašant laišką ar komentarą yra nepatogu. Todėl tie rašmenys ir nenaudojami. Supaprastinkit tą klaviatūrą ir viskas bus gerokai lengviau. (<http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=60>)
31. Esu filologe, bet nerasau ir nerasysiu internete lietuviskom raidem. kodel? nes man taip paprasčiau... nejaugi be visokiu nosiniu ir varneliu manes kazkas nesupras? (<http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=120>)
32. Čia viskas priklauso nuo mūsų pačių. Kvailiausia kada žmonės per daug nusivildami savo šalimi, tai dar atsisako savitumo, ko negalima ! Tebūnie, mauk į savo tą užsienį, bet nereikia visiškai pasiduoti ir naikinti savo tautiškumą: pasisavinti iš kitų kalbų tam tikrus išsireiškimus, nes man vėmti vėrčia kada kiti norėdami savo alia kalbėsina padarytį mandresnį, tai sako: "sorry, oh my god ". Ar sunku tiesiog pasakyti lietuviškai kaip "atsiprašau", "o, jėtus" ? Vos neatsisakyti savo papročių kaip dabar reikės važiuoti prie kapinių, tai kažkas labiau kiša į mūsų kultūra, kažkokį helovyną ar vos ne visas bėdas mesti ant pačių emigrantų, kurie duodasi su kitataučiais, naikina savo šaknis, savo kalbą, o paskui patys grįžta su akcentais ir anūkai nesusikalba su seneliais. Negaliu pakesti kada žmonės ant tiek pasiduoda, ant tiek bando nutautėti. Šią dieną reikia mūsų žmonėms keisti savo požiūrį ir mažiau niekinti save, savo šalį kada mes turime atskirti, kur yra atskira tema su pinigais, geresniu gyvenimu, o kur saugoti šalies moralines vertybes. Jūs dabar mane niekinsite, nes aš nesu kaip jūs kada turime daug kuom savimi didžiutis. Po velnių, mūsų ta pati kalba yra pati seniausia ! Vieninteliai tų laikų išlikę paguoniais, kad vardink ir vardink, kuom galime didžiutis, kad esame lietuviais. Tu šik ant savės ar ant savo šalies, bet nedrįsk menkinti savo gimtąją kalbą, savo papročius, tradicijas.

P.S. Žinote, va, būtent aš visiškai neseniai nutariau rašyti lietuviškomis raidėmis. Atėjo tokia mintis ir viskas, nutariau. Įsigilindamas, kad žmonės akivaizdžiai daro pilna klaidų, rašome švepluodami bei tas savotiškai daugiau ar mažiau skatina mūsų neraštingumą.

<http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/ar-lietuviu-kalba-praranda-savo-savituma.d?id=59694019&com=1&s=2&no=20#ixzz2O5j3Q7Fh>

33. is tikruju jau mazai kas raso taisyklingai,as neturiu omenyje,kad neparaso raidziu tikruju,nes kai kurios klaviatūros neleidžia,bet va,kad iterpia vietoj v raide w,ir skaito tai labai gerai.Zodziu kalba jaunimas baisiai..labai gaila del [tohttp://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2OosJloDO](http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vlandsbergis-kalba-lietuviu-tauta-issaugos-ausinukai-uzmus.d?id=19182128#ixzz2OosJloDO)
34. pati ir mano vaikai internete rašom tik lietuviškais rašmenimis. Tiesiog net minties nėra rašyti kitaip, kai tam yra visos galimybės. <http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=200>
35. piliečiai , aiškinantys , kad vadinamojoje virtualioje erdvėje nėra reikalo vartoti diakritinių , skyrybos ir kitų su gramatika susijusių ženklų, paprasčiausiai nenori parodyti savojo neraštingumo , bet , kaip sakoma, ylos maiše nepaslėpsi. <http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=200>
36. Nors dažniausiai rašau ne lietuviškais rašmenimis, bet karts nuo karto primenu sau, kad taip galima ir visai gimtąją kalbą pamiršti laikui bėgant. O ir tvarkingiau žinutės atrodo, kai viskas savo vietose. Gašdinančios tendencijos, kad naujųjų kartu įgūdžiai šioje srityje greičiausiai tik silpnės... (<http://piliētis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=140>)
37. Problema slypi ne tame, kad skaitytojui sunku suprasti ką reiškia "sirdis", o tame, kad rašydamas "sirdis", tu įžeidi skaitytoją ir jam brangų dalyką - kalbą. Sutinku, kad turinys yra esmė, tik perspėju, kad rašantysis, įžeidęs skaitančiojo kalbą,

neturėtų iš jo

tikėtis pagarbos. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=140>)

38. Kažkas iš komentatorių parašė, kad kalba nepadės išmaitinti 7 milijardų žmonių. Galbūt ir taip, bet tai nereiškia, kad dėl to turime jos atsisakyti. Tai, kokia kalba ir kaip mes kalbame yra mūsų stiliaus, gyvenimo būdo išraiška, todėl jeigu norite rašyti "ne lietuviškai", rašykite, tai yra Jūsų teisė. Bet vis dėlto, mano subjektyviu požiūriu, tas, kuris rašo taisyklingai ir su diakritikais, parodo pagarbą ne tik pačiai kalbai, bet ir sau, kaip asmenybei. Pažvelgite į prancūzus, kaip jie gerbia ir puoselėja savo kalbą – prancūzams – jų kalba – yra bene svarbiausia masinės (pabrėžiu) kultūros dalis. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpopuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=120>)
39. Myliu taisyklingą lietuvių kalbą ir didžiuojuosi, kad būdama lietuvė rašau lietuviškai. Suprantu tuos, kuriems mieliau rašyti "hieroglifais", nes kitaip nemoka, oirmagapasirodyti kitokiais;) (<http://pilietis.delfi.lt/yraakeikti/article.php?id=41376585&com=1>)
40. Pritariu autoriui - tikrai vis dar nemažai pasitaiko rašančių pseudo-lietuviškai. Man asmeniškai labiausiai rėžia akį el. paštu rašomos laiškai, skype žinutės.. Po to būna, kad studentai, rašydami darbus nebesugeba teisingai nosinių uždėti, kur jų reikia! Gėda!Tiesą sakant, geriausias būdas su tuo kovoti - rodyti pavyzdį. Tai labai užkrečiama :-). Kažkada ir aš per skype rašydama nenaudojau lietuviškų rašmenų, bet vienądien nusprendžiau tai pakeisti. Ir ką manot? Ogi žmonės, su kuriais susirašinėju, irgi pradėjo rašyti lietuviškai. (<http://pilietis.delfi.lt/yraakeikti/article.php?id=41376585&com=1>)
41. na nerasau as lietuviskom raidem, bet tikrai labai gerai zinau, kur reiketu deti nosine, ilgaja balse ir t.t. Ne klaviaturoje esme... Esme, ka ismokai mokykloje, kitaip

klaviatura nepades :) (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=100>)

42. Aš myliu lietuvių kalbą. Negaliu nemylėti. Jau kokie metai, kai naudoju tik lietuvišką abėcėlę. Anksčiau tikrai tingėdavau, bet kada įstojau į lietuvių kalbą, nebegaliu rašyti iškreipta (kompiuterine) lietuvių kalba. Manau, tai yra gan opi problema, kurią reiktų spręsti! Tuo rūpintis turėtų ne tik filologai, bet ir kiekvienas savegerbiantis lietuvis, aišku, jeigu tokių esama. :) (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=80>)
43. Jis net nemąsto, kad darko kalbą. Jis gerbia Lietuvos valstybę, jos simbolius, įstatymus, bet va rašydamas, pamiršta tuos paukščiukus, tingi juos dėlioti arba tiesiog yra taip įpratęs. Man asmeniškai, problemų dėl lietuviškų rašmenų buvo taip pat kilę. Bet kažkada susimąščiau, kad kam rašyti kitaip, jei gali lietuviškai? Juk įpratęs rašalygiai tokiu pačiu greičiu kaip ir be jų. Verta stengtis. Taip mes tampame gražesni. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=60>)
44. Žinote, dažnai pastebiu, kad vietoj "š" žmonės rašo "sh" - ar čia laiko taupymas? Bėda, kad anglų kalba įsigali, tad ir laiką "reikia pradėti taupyti":-) Gi tas pats, ar spausti raidę su varnele, ar be jos-vienas paspaudimas. kas žodžius renka dviem pirštais, tam užtrunka laiko bet kurią raidę rasti. Ar ne taip? (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=60>)
45. Pati esu lituanistė, bet puikiai suprantu, kad švepla kalba nerodo nepagarbos, o iesiog ribotas IT galimybes. Kai kelis lietuviškus mano laiškus el. paštas pavertė nesuprantamų simbolių, žvaigždučių ir klaustukų raizgalyne, nutariau neberizikuoti. Komentarus jau galim rašyti lietuviškai, o dėl laiškų dar nesu tikra... (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=0>)
46. Būna, kad žmonės tiesiog įpratę rašyti angliška klaviatūra ir jiems sunku persilaužti kitaip, bet reikia truputį pasistengti tik keletą dienų, gal savaitę ir įprasisite rašyti

lietuviškomis raidėmis, ir nebus sunku. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=160>)

47. Būna, kad žmonės rašo be lietuviškų raidžių, nes taip daugiau galimybių paslėpti savo neraštingumą. Bet geriau vis tiek stengtis rašyti lietuviškai, nereikia bijoti, kad nosinę nežinosite kur dėti jei bandysite, tai gal po truputį gerinsite savo rašybą. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=160>)
48. „pati ir mano vaikai internete rašom tik lietuviškais rašmenimis. Tiesiog net minties nėra rašyti kitaip, kai tam yra visos galimybės“ <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=200>.
49. "sh" ar čia laiko taupymas? Bėda, kad anglų kalba įsigali, tad ir laiką "reikia pradėti taupyti":) Gi tas pats, ar spausti raidę su varnele, ar be jos vienas paspaudimas. Kas žodžius renka dviem pirštais, tam užtrunka laiko bet kurią raidę rasti. (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=60>)
50. „modernizmas susijęs su taupymu, kai nuo žodžio trumpumo priklauso kaina už pokalbį. Ka pasirinksit ilga taisyklinga lietuviška tirada, ar trumpu žinute?“ (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=60>)

III Priedas

Neigiama komentatorių nuomonė apie tarmes:

1. Labai šaunu, kad yra ir bus norinčių išlaikyti tarmes. Bet mano nuomone, gal irklaidinga, labai svarbu išsaugoti nors bendrinę. Baigiam suanglinti. Dauguma išvykusiųjų vaikų į Lietuvą grįš su išsidarkiusia kalba, arba visai nebegrįš. Čia tik mano nuomonė, ne teiginys. Norėčiau klysti. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>
2. tas pats ir pas zemaicius, nieko gero ir ten neber, tarme, greičiau kalba nyksta ne dienom o valandom ir dažnai tu paciu zemaiciu deka. Ypac juokingai atrodo ir net verkt dėl tokio jaunimo kvailumo norisi, kai jauna zemaite su savo vaikais kalbasi bendrine kalba ne iš poreikio o dėl mados, pati tos bendrines kalbos gerai nemokedama. Pats buvęs plungiskis ir gerai prisimenu, jei zemaitis prieš 25 metus Plungeje būtų kalbėjęs bendrine kalba, būtų gavęs iš snuki už toki išdirbinejimą o dabar zemaiciu jaunimelis, panasiu iš Ramanauskio- Greitai ir kitu visokiu pasturlaku juodojo humoro radijo ir televizijos laideliu prisiziureje, kur mūsų lietuviu prigimtis papročiai ir tarmes pastoviai pasiepiamos ir išjuokiamos, nutarė, kad nebepadoru nei patiems kalbėti, nei savo vaikus zemaitiskai mokyti. Su debilu rengiamom humoro laidom užaugęs dabartinis jaunimas, teismoko niekinti tik savo tėvus, papročius, savo kalba ir net sventes. Ko nepadare jokios okupacijos ir okupantai per simtus metų, ta greit padarys savi lakudros, kuriais taip zavisu suidiotejęs jaunimas. Tad kai gyztu iš savo gimta krasta vis rečiau ir rečiau gatveje ar viesoje vietoje girdziu kalbant zemaitiskai. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>
3. *Is tiesų, jei kalbai neleist gyvent REALIOJE aplinkoje, kontaktuose su kitomis kalbomis, o saugot ją lyg muziejinę vertybę po stiklu, tai ji laikui bėgant ir taps ne gyva kalba, o eksponatu. Visos kalbos palaipsniui kinta, tame tarpe ir lietuvių. Tai normalu ir jokios bėdos tame nėra, kalba ir neturi stabarėti bei akmenėti, nes tada jau būtų ne kalba, o*

paminklas kalbai. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>

4. Negaliu pakesti tarmiu, nors pats kiles is pietu Lietuvos. Dauguma dziukisku zodziu yra iskreipti lenkiski ir baltarusiski. Mano sodo bendrijoje ,kaimynysteje, taip vadinami zemaiciai nusipirko zemes sklypa. Cia jau reikia isgirst ir pamatyti kaip jie nekalba, o rekia savo tarme. Iskraipe, subiaurojo lietuviskus zodzius ir matai, jie jau kalba ne tarmiskai, o savo kalba. Ir jie jau ir ne lietuviai, o kazkokie kitokie. Mirk is juoko. Tarmiskai kalbeti galima savo kaime, o ne universitete <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=60>
5. Kalba reikalinga tam kad bendrauti, o ne tam kad tavęs niekas nesuprastų. Tarmės atsiranda nuo to kad provincijoje žmonės tamsus. Aš moku penkias kalbas ir dažnas nežino kad aš nesu vokiečių, britas ar lenkas. Tarmiškos šnekotos reikalingos mokslininkams, kad galėtų sau tyrinėti kalbinius niuansus. Daugiau jos niekam nereikalingos. Tik gimdo nepilnavertiškumo kompleksus.“
<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>
6. Nelietuviai sėdėdami aukštesiose mokyklose specialiai propaguoja tarmes, kads greičiau sunaikinti Lietuvą. Tarmes enciklopedijose reikia aprašyti, one jų mokytis. Tarmiškai kalbapagrindė tik kaimo gyventojai-runkeliai, burokai. Kaimo vaikai visose mokyklose gauna blogesnius pažymius ir negali patekti į aukštesnes mokyklas. Visokie užsienio valkatos išmokę lietuvių kalbą užima visur geresnes vietas. Miesto vaikų tėvai geriau išsilavinę ir gražiai kalba lietuviškai todėl miesto gyventojai ir egzistuoja. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=100>
7. Manau, visu pirma reikia stengtis išlikti žmonėmis. Tarmes čia mažiausia "problema". Niekas juk nedraudžia kalbeti tarmiskai, bet jos natūraliai išnyks, nes Lietuva yra permaza ir dabar betkuris Lietuvos kaimas ar miestas daugeliui nėra toks nepasiekiamas kaip

anksciau, o kur dar IT ir t.t. Manau, visai naturalu, kad is pvz. zemaitijos i vilniu dirbti atvaziaves zmogus stengiasi kalbeti vietos kalba noredamas pritapti-savo labui. Jeigu priversti rasyti taisyklingai, tai gal taip ir kalbekim. Tarmiu isnykimas, manau, net truputi sumazintu atskirti tarp miestu ir kaimu. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

8. Utenoje yra daug naujakuriu. bet dauguma ju varo aukštaitiškai, perėmė tarimą. žinau žemaitę, kuri puikiai kalba aukštaitiškai, žemaitiškai su savaisiais. ir be abejo idealiai kalba bendrine kalba.

tiesiog žmogus nevaržo savęs kalbėti kaimietišškai. :)

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

9. aš nesu prieš bendrinę kalbą. visame pasaulyje tokia yra. o kaip ir visame pasaulyje taip ir pas mus, niekas dirbtinų barjerų nedaro. tarmės gyvuos tol, kol ja kalbės žmonės, ir kol tas tarmes perims kiti, to krašto atvykę gyventojai.

o čia prievartinis spaudimas nieko nepakeis.

džiaukitės, kad žematijon nuvažiavus žemaitis dar moka ir lietuviškai.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

10. Kalba reikalinga tam kad bendrauti, o ne tam kad tavęs niekas nesuprastų. Tarmės atsiranda nuo to kad provincijoje žmonės tamsus.

Aš moku penkias kalbas ir dažnas nežino kad aš nesu vokiečių, britas ar lenkas.

Tarmiškos šnektos reikalingos mokslininkams, kad galėtų sau tyrinėti kalbinius niuansus.

Daugiau jos niekam nereikalingos. Tik gimdo nepilnavertiškumo kompleksus.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=220>

11. man labai nepatinka ta tarmiska sneka tokia maza ta Lietuva o susikalbet lietuviskai sunku zemaiciai vienaip suvalkai kitaip dzukai dar su savo dziedukais tai kur ta taisyklinga kalba <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/raudondvario-pilyje-tarmiskai-kurybai-skirtu-renginiu-pradedami-tarmiu-metai.d?id=60364053#ixzz2PO5lwIea>
12. Kur jau ten negeda - nebent savo kaime, o siaip visi juokiasi, jei taip kalba jaunas zmogus.Štai kad ir dabar nuo Irūnos Puzaraitės marijampolietiško kniaukimo iš televizoriaus visiems ausys linksta.
Lietuva - per maža šalis,kad būtų vertinamos tarmės: daugelis žmonių net normaliai lietuviškai kalbėti nemoka,ypač dabar, kai tokia emigracija, o jei dar tarmiškai pradėtų...<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POQoBFv2>
13. susipažinau su labai gražia mergina iš Vilkaviškio ,bet ko aš labiausiai norėjau ,tai kad ji nekalbėtų -tai buvo baisu <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2PORMa1bT>
14. Suprantu dar vyresnio amžiaus žmones kalbančius vietine tarme, bet kai jaunimas būna taip apsileidęs, kad neišmoksta normaliai lietuviškai kalbėti, tai šito nepateisinu. Gali savo kaimuose su savais kalbėti ta sava kalba, bet kai atvažiavę į miestus taip kalbėdami demonstruojasi kaimiečiais, tai jiems garbės nedaro<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POSF1ecS>
15. Nemanau, kad tos tarmės kažkokia vertybė, tai tik kažkoks vietinis atskiro rajono ar vietovės senovinis žargonas, kurio gyventojai neišmokę kalbėti taisiklinga bendraja lietuvių kalba.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POShOkhh>

16. esu žemaitė-dūnininkė nuo Tauragės, nukandamos galūnės, tai grubu labai, bet nieko, o jau Skuodo, Telšių žemaičių tarmė neduok dieve, kaip gaila mažų vaikų kai turi klausytis tokios grubios, vos ne keiksmazodžių kalbos, o dar jie senieji iš principo kalba žemaitiškai, nors moka normaliai, bet ne, oi kaip nemalonu ten...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POTaUUvJ>

17. jau net pradinukai, iki tol kalbėję tarmiškai ar iš dalies tarmiškai, stengiasi atsisakyti bent jau mokykloje ryškiausių tarmės apraiškų. Mokykla, net ir pačių geriausių intencijų turėdama, norom nenorom niveliuoja tiek rašomąją, tiek šnekamąją kalbą.

Vadinamiesiems suvalkiečiams yra įkalta, kad jie iš prigimties kalba bendrine kalba ("gramatiškai"), todėl tarminių ypatybių jie sunkiausiai atsisako.

Šnekėti tarmiškai gali, jei gyvenimiškoje gimtosios tarmės aplinkoje. Bet jeigu aš, uteniškis, gimtąją tarmę pradėsiu šnekėti Varėnoje, dzūkai manys, kad maivausi. Bandyčiau dzūkuoti, daryčiau klaidas ir sukelsiu vietinių juoką.

Man atrodo, kad išmokti svetimą tarmę, kaip ir svetimą kalbą, tobulai išmokti be galo sunku, gal net neįmanoma.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POTnVbxt>

18. būčiau jauna ir žemaitis pakalbintų žemaitiškai-lėkčiau po velnių, šlykščiau nereikia, tik į muziejų tarmes, ypač žemaičių-storžievių grubi kalba

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POXDJR Yn>

19. Pati baisiausia tarmė suvalkiečių. Kol tyli, atrodo žmogus kaip žmogus, bet kai ima

kalbėti...tai apsaugok, viešpatie... <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POXTrX7R>

20. vilniaus portugalai suvaziave is visos lietuvs kaimu iesko priezasciu kaip padaryti, kad jie nebutu vadinami kaimieciais. sugalvojo nauja mada - kalbek kaimietiskai ir busi normalus:))))
- <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POYQWoQY>
21. Tarmes-prastuoliskumo zenklas, laikiau ir laikysiu! As tik uz bendrine kalba viesumoje, o kaimuose tegu kalba tarmiskai, man grazu. Labiausiai nepatinka suvalkietiska tarme ir bobos suvalkietes- piktos ir reksmingos. Jau kaip paleis gerkles, atrodo tuoj i plaukus isikibs, labai piktos.<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POaMI7tT>
22. O mane ypac nervina, kai nueini i kokia valstybine istaiga Vilniuje, o ten sedi kokia boba ir issizioja savo kaimietiska tarme! Na ner baisiau! Nebezinai, kaip su ja kalbeti.
- <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POfv23JG>
23. Nenoriu,kad lietuvius pasaulyje visi laikytu kaimieciu tauta,todel ir nenoriu,kad Lietuvoje butu puoselėjamos tarmės.. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POgE0ndW>
24. Kultūra priklauso nuo žmogaus intelekto.Žmonių intelektas auga ir to išdavoje,keičiasi tautos kultūros formos.Šiais laikais tikroji tautos kultūra yra profesionalioji kultūra,bet ne bobučių kultūra.Aišku,kad bobučių kultūros nereikia pamiršti ir yra malonu kartais pasiklausyti jų etnografinių dainų.
- <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POgmDz92>
25. Lietuvių kalba buvo sunorminta, kad žmonės iš skirtingų regionų vienas su kitu normaliai susišnekėtų.
- Pvz. Vokietijoje 19 a. pradžioje buvo 200 kunigaikštysčių, kuriose žmonės kalbėjo

skirtingomis tarmėmis. Valstybės nebuvo įmanoma suvienyti, nes žmonės vienas su kitu paprasčiausiai nesusikalbėdavo. Broliams Grimams sunorminus kalbą Vokietija pagaliau susivienijo ir tapo galinga valstybe. Žinoma, tarmės yra išlikę regionuose, regioninėms TV ir t. t., bet susišnekėjimui skirta bendrinė kalba.

Taip kad darykite išvadas, lietuviai, ir tarmiškai šnekėkite tik su savo regiono žmonėmis. Kalbėdami tarmiškai viešumoje mes tiesiog negerbiame kitų žmonių, kurie mūsų nesupranta.

Neįsivaizduoju, ką išmuktų studentas, atvažiuojęs universitetą, kuriame kiekvienas dėstytojas skaitytų jam paskaitas savo tarme. TV galioja ta pati taisyklė. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POh8Nmmf>

26. Pilieciai nemokantys (arba nenorantys kalbėti) taisiklingos lietuviu kalbos man asocijuojasi su tautinėmis mazumomis, kurie patys nezino savo tautines kilmes (pvz. tevas rusas, mama baltaruse o vaikai lenkai), todėl visi bandymai iteisinti sudarkyta lietuviu kalba yra toks pats kalbos niokojimas, kaip vietoviu, gatviu rasymas lenku kalba. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QF6VhZrq>

27. Yra dzukija, suvalkija, aukstaitija, zemaitija, visa tai vadinasi daunija <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QF6jj6Iy>

28. Lietuviai užsienio kalbas vargiai moka, tai dar ir tarmėmis apsikraut norit... Bevertiška, komplikuota ir nepatogu. Geriau vaikus lotynų išmokyti, o ne tarmėmis liežuvį laužyti. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QF6qCWhx>

29. Man grazu tarmes, bet kaimely, prie mazo namelio, kur alyvos, pelargonijos, bobulyte su naminiu suriu ar silto pieno puodeliu, dedulis su grebliu ant peties, katinelis ant palanges,

rutu darzelis, pinavijos. Bet neduok tu dieve tarmiu Vilniuje valdiskoje istaigoje, per Seimo posedzius, per TV, kai islenda koks prasciokas ir pradeda "mazu, teip,mumi, jumi, tujen, asei, imtute, duotute", na negaliu klausyti, nors pasiusk! Ir siuntu! Arba juokais krentu! Pamenat, kaip Paksiene aiskino per TV, kaip ji "krioke"? Ir ka cia bepridursi?
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QF7JuJTX>

30. Savo kaime ne tai kad gedytis... didziuotis tuo galima.

Bet už kaimo tvoros tai ne kas...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QF9gEi6Z>

31. Ai , kalbokit jus ten savo katile tom tarmem , bet jei norit kad normalus lietuviai jus suprastu , turesit mokytis bendrines kalbos .Dar galiu pakest dzukus , bet suvalku, kaip visokios mokinukes su studentem , zemaiciu su ju atstovu Zvaguliu , o jau tu nuo Utenos tiesiog nekenciu Man net keista , kam taip reikia darkyt

kalba <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFD213M2>

32. Jo, tie žemaičiai užsispyrę kaip ragai, ten kiekviena troba turi savo "kalbą", ir dažnai tarpusavy nesusišneka. Apsiskaičiusiam žmogui tarmės nei rėžia ausį, nei sukelia problemų. Sunkiau tiems, kurie buitinėje kalboje apsieina tik su keliomis dešimtimis sąvokų, žemaičiai išsiverčia ir su

penkiomis. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFE5BRA5>

33. TARMISKA KALBA DĖL MANES BUVO ,YRA IR BUS LIETUVOS PRIEŠŲ KALBA. LABAI GRAŽU KAI ŽEMAITIS AR DZŪKAS VAPALIOJA SAVAIP ,O AŠ LIETUVIS SUPRASTI JO „PASTANGŲ „NEGALIU KALBĖKIME MŪSŲ

LIETUVĖLĖJE -LIETUVIŠKAI ...LIETUVA JUK TOKIA

MAŽUTĖ. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFIPmF0>

34. tarmes uzpisa, ipac jaigu pradeda sneket koks suvalkietis arba zemaitis tiesiog nervuoja bl. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFQ1HV6n>
35. Kokio tikslo siekia žmonės demonstratyviai kalbedami tarmiskai viesose vietse?Teisingai!Nori pabrezti savo iskitinuma ir kuturos stoka.To paties siekia ir gejai savo paradu metu.Susimastykite.Savo kaimuose snekekit ar kalbekit nors iki nualpimo. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFQTOpuz>
36. karštis išmuša, kai vilkaviškiečius girdžiu sakant "kieturiesdiešimt"... Nu, negaliu priprast, nors užmušk.. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFSJh2YD>
37. tarmiu gaivinimas,tai pinigų plovimas,kaip mene vamzdec.Reikia ziureti i prieki ir vaikus jau nuo mazens,tame tarpe ir buitije-reikia pratinti ir mokyti-grazios,kulturingos,Lietuviskos kalbos,o tos tarmiskos kalbos,tai kas antras zodis,svetimų kalbu rinkinys. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFSdoYxg>
38. Tarmių propagavimas,tai lietuvių tautos genocidas.Tarmės-tai džiu glėse gyvenančių attolusių nuo gimtos kalbos padarinys.
Žemaičių kalba labai grubi .
Tie, kurie ją propaguoja ir vysto yra Lietuvos priešai ir juos reikia šalinti iš valdžios kaip Lietuvos genocido vykdytojus.<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFSx20pL>

39. O man gražiau bendrine kalba, tos tarmės tik kaimo kvapą pridoda, o jaunimui išvis netinka kažkaip, ausis net nepriima:)

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033#ixzz2QFTRmrwA>

IV PRIEDAS

Teigiama nuomonė apie tarmes

1. pavyzdziov mon kalbieti tarmiska yra laba maluonu ir mon patynk,nes ka zmuogus su munem kalb tep mn uns atruoda nuserdus ir siap laba daug yra graziu puosakiu katru nikap neisversi i bendrene kalba, gaila mn bet koku zmoniu katrei giedijas sava kalbuos ale is kaima kalba nu mn kap zemaite laba grazu yra marijampuoles tarme :)(
<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
2. Mono sanėliai kalbajo kupiškėniškai ,tavai ar,ale ašei nebamoku tėp kalbėt.
<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
3. gražiausiai skamba panevėžietiška tarmė... Gaila, kad nemoku užrašyti raidėmis tarimim1.
<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
4. Nesuprantu ko pučiais tie žemaičiai? Prie mokyklų net vėlavą išsikabino. Nuvažiavau į Ignaliną, užkalbinau vietinę moterėlę, taip gražiai tarmiškai prabilo, be jokio tarmės deklaravimo. <http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
5. Kodėl jau čia tik žemaitišką tarmę verta išsaugoti? Studentaudama Vilniuje, pastebėjau, kad visiems labai patinka suvalkietiškas deeeeeešimt. O vienas dėstytojas, prieš pasirašydamas įskaitų knygelėje paklausė, kaip bus suvalkietišškai penkiasdešimt. Sakau, geriau pasakysiu, kaip bus suvalkietišškai milijonas. kai paskiau, kad daug po penkiasdeeeeeešimt, prapliupo kvatotis"<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>

6. Vienintelė žemaičių kalba yra įdomi ir ją būtina išsaugoti. " Na gal nebutina taip pustis. Tarkim man labai idomios visos tarmės. Labai patinka uteniškiu kalba, nors pati esu dzuk<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
7. Labai gaila, bet tarmės nyksta. Tik dar žemaičiai ją yra išlaikę, bet pastebima, ir ten tarmė sparčiai nyksta, nes mokyklose neleidžiama kalbėti tarmiškai. Atsiei iš aukštaitijos atvykę mokytojai nesupranta žemaičių kalbos. <http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
8. su draugutem kai geri kava gali pliurpt tarmiskai<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121&com=1&no=0&s=2>
9. Reikia paraginti regionines televizijas, kad jose būtų vartojamos tarmės, o daugiakanales televizijas reikia paraginti,kad transliuotų ne tik kitų tautų televizijas, bet ir Lietuvos visas regionines televizijas.
Daug kas iš mūsų gyvename toli nuo savo gimtinės. Kai išgirstame kalbant apie savo gimtinę suklūstame. Kaip būtų įdomu retkarčiais pasižiūrėti savo gimto krašto televizijos, prisiminti savąją tarmę, pamatyti savo kraštiečius, sužinoti savo gimto krašto naujienas. Reikalaukime iš daugiakanalių televizijų transliuoti regionines televizijas. Kai pasiūlo užsisakyti daugiakanalę televiziją paklauskime ar ji transliuoja regionines televizijas. Man neseniai paskambino iš Viasat daugiakanalės televizijos ir siūlė savo paslaugas. Aš paklausiau ar jie transliuoja regionines televizijas. Jiems atsakius ne aš atsakiau: „kai pradėsite transliuoti tada ir skambinkite“ ir padėjau ragelį.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siuolo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>
10. nekalbu tarmiškai, bet man gražu klausyti rokiškėnų tarmės, kurią vasarodama girdiu tame rajone, o džiukelių šnekta skamba kaip muzika, gražu, ir kai žemaičiai kalba ir

dainuoja savaip, tik suvalkiečių tarmė man tarodo kažkokia riebi, neskani, gal kad pažinojau keletą blogų žmogelių iš Kapsuko.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

11. Prancūzų kalbininkas Antuanas Mejė yra pasakęs: “Tas, kuris nori žinoti, kaip kalbėjo mūsų proseneliai, turi atvažiuoti pasiklausyti, kaip kalba lietuviai valstietis-taigi klausyti tarmiškos kalbos. Dirbtinė valdiška kalba neturi jokio lingvistinio aktualumo, nes prikimšta naujadarų.

Antra, tik tamiška kalba aktuali lingvistinei archeologijai, ką pradėjo K. Būga. Ji gali paaiškinti mūsų tautos kontaktus su kitomis gentimis ir tautomis ir papildyti tradicinę archeologiją. Tai tautos istorinis kultūrinis paveldas ir rimtai jį reikia saugoti ir puoselėti.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

12. tarmiu mokymo mokyklose. As savaja praraduus, bet noreciau

ismokti <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

13. Labai dakavoju tiem žmonam, katre suproto, kad tarmas baigia prapult iš Lietuvos.

Raikia, sakyč, gvoltu rékt, par visus galus (radijų, televizijų, seimų par jų posėdžius, visų razumną vyrų ir motarų suvėjimus, kolbint ministrus, seimūnus prijimten įstotimus, įsokymus, kad but paskebtas ne tarmių "matai", alia tarmių (mažiausia) pinkmetis, kad visos mokyklos - kiekvieno krošto tarmas but pasirenkamas dalykas, bo jau tėvėliai savo sėnėlių tarmi kalbat, kad ir noratų, nebagolia, kai mokinos mokyklaj vaikai kalbuntys tarmiškai buvo sarmotijami, rošomi mažesni pažymiai ir tēp atprotijo no savos tarmas. Raikia, kad jau no mažumas vaikai but protinami kalbat, kēp kalbadavo jų sėnėliai ir bobutas. Raikia, kad but gimtoja tarmą kēp gimtoja kalba-visur pirmoj vietoj.

Raikia, kad but nepagailata tokiom gerom dorbui pinigėlių par mokyklas, par jų rošomus projektus, kaip buvo unkščiau "Pilietinio ir tautinio ugdymo". Možnatų viškum otskirų vogų varyt ape tarmas. Dakui tom, kas manį kas supras, tom, kas mon pritaras, tom, kas

padas. Dakui visiem kas parskaita. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

14. Tarmių Metų nebegalima atideliot.Kuo taliau,tuo graičiau tarmes nyksta,mažeja tarmiškai šnekunčių

žmanių.Pritariu A.Svidinskui,kad jeigu da lauksma,tai minėsma buvusių tarmių metus.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

15. Gera idėja, tik reikia patikslinti, kad tie metai gali būti ir tarmių laidotuvių metai. O "globos" tarybą laikas pervardinti "slaugos"... Jei nebus išsaugoti Lietuvos regionai: Žemaitija, Mažoji Lietuva arba Klaipėdos kraštas, Dzūkija, Aukštaitija... nebus ir tarmių...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

16. Džiaugiuosi, palaikau ir linkiu sėkmės. Tarmės puošia mūsų Lietuvą. Tik... man labai gaila, kad ne kiekvienas savo tarmę puoselėja. O didžiuojuosi tais žmonėmis, kurie nepamiršta savo šaknų...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217#ixzz2QENAlttx>

17. Vilniaus rokiškėnų klubo "PRAGIEDRULIAI" vardu dėkoju Etninės kultūros globos tarybai už svarbų Lietuvai darbą išsaugant mūsų tarmes ir siūlau:

- siekti, kad gyvosios tarmės ir gimtosios kalbos puoselėjimas būtų suprastas kaip vertybė, kaip nacionalinės tapatybės išraiška ir pilietiškumo parodymas;
- siūlyti skelbti 2012-uosius metus Tarmių metais, kurių tikslas – puoselėti ir saugoti tarmę kaip gyvąją tradiciją ir pakelti tarmės prestižą;

- siūlyti Lietuvos Respublikos prezidentui globoti Tarmių metus;
 - sudaryti darbo grupę ir paskirti vadovą Tarmių metams parengti;
 - kartu su mokslo ir kitomis kalbą bei tarmes puoselėjančiomis institucijomis išrinkti Tarmių metų šūkį (pvz., „Tarmė – gyvoji tradicija“), nustatyti tarmių gyvosios tradicijos puoselėjimui ir saugojimui skirtų renginių tematiką, rekomenduoti galimą jų organizavimo metodiką.
 - išrinkti geriausius renginius, jų rėmėjus ir baigiamajame renginyje organizuoti nusipelnusių dalyvių bei rėmėjų viešą apdovanojimą (numatant, kad apdovanojimą galėtų įteikti Lietuvos Respublikos prezidentas).
- Taip būtų aukščiausiu lygiu atkreiptas visuomenės dėmesys į tarmių vertybę ir jų puoselėjimą.
- Pritariu dėl tarmių metų paskelbimo ir linkiu sėkmės.

Vilniaus rokiškėnų klubo "PRAGIEDRULIAI" pirmininkas Algis

Narutis <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&no=0&s=2>

18. kaip malonu girdėti gražiai tarmiškai kalbant tų kraštų žmones. Kiekviena tarmė yra unikali, ir ja kalbančius privestinau norminti būtų nusikaltimas. Pilnai pritariame.
- <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/etnines-kulturos-globos-taryba-siulo-2012-skelbti-tarmiu-metais.d?id=39470217&com=1&s=2&no=20>
19. Kad isnyko tarmes, reikia "padekoti" lituanistams ir kitiems pedagogams. Ir isvis baisu, kai lituanistas, kiles is suvalkijos, terorizuodavo Zemaitijos mokinukus... Bendrine lietuviu kalba yra ne kas kita, kaip suvalkieciu tarmes monopolija.
- <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=0>
20. Tarmė miršta tik tarp tų, kurie negyvena Dzūkijoje, ypač kaime, o joje gyvenantys išlaiko tarminį kalbėjimą, ypač jos sakinių intonaciją arba tarmės dvasią...
- Taigi autorius nėra giliai pajautęs, kas yra kalba. Kalbos, jos tarmės šaknys išlieka gyvos

ir kai tik saulė švystelia ima atželti... Taigi dzūkų, beje, reikėtų sakyti dziūkų (kieto "dz" nėra lietuvių kalboje) saulė dar nenusileidusi, nepanikuok, ponuli.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=0>

21. tam dvasiniam ir kitokiam provincialumui. Kalba yra gyvas organizmas ir tame, kad ji kinta, nėra nieko tragiško. Nemanau, kad skurdėja kalba, kaip neskurdėja ir tauta. Žinoma privalome skaityti ir mokytis ne tik iš internetinių, banalokų straipsneliukų, bet atpažinkime savo tautos kalbą, charakterį, istoriją ir iš žymiai solidesnių šaltinių.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=20>

22. straipsnelis..... Pats esu kaunietis, tačiau vasaras su šeima praleidžiu nuostabiausioje pasaulio vietoje -Dzūkijos šiluose, prie nuostabiausios upės -Merkio. Deja, autorius teisingai, baigia išmirti paskutiniai seneliai, kurie "caksi" gražia dzūkiška tarme. Būdamas su jais ir pats bandau tarmiškai ciksėt, tačiau kas neperduota su motinos pienu..... Autorius puikiai aprašė priežastis dėl kurių miršta ne tik tarmės, bet ir beviltiškai skurdėja mūsų lietuvių bendrinė kalba. Siutas ima, kai eidamas Laisvės alėja sunkiai bepamatysi lietuvišką užrašą... Dvasinis provincijalumas daro savo juodą

darbą. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=20>

23. Inkšly, tarybiniais metais lietuvių kalba buvo saugojama ir niekas netrukdė ja kalbėti ar rašyti.. Tarmėmis galėjai naudotis buityje. Tačiau radijas ir TV naudojo bendrinę lietuvių kalbą.

Dabar pereik per Vilnių. Dažnai rasi tik užsienio kalba parašytus užrašus. Tarybiniais metais lietuviški užrašai buvo dubliuojami rusiškai.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=40>

24. Ale vienas iš Guobinių kaimo, netoli Merkinė, Leipalingis, Druskininkai, o kitas iš Alytaus rajono, nuo Butrimonių, Pivašiūnų. Tai man visada labai graži daininga buvo Eigelonių kaimo šnekta, tiesiog gaudau kiekvieną žodelį kai išgirstu kalbant. Tėvelio kalboj iki šiol yra tarmiškų žodžių, o mamytė greit persitvarkė ir nedzūkavo. Šeima ilgą laiką gyveno Lazdijų rajone, Šeštokuose. Retas kuris tikrai dzūkiškai kalbėjo šiame miestelyje. Gaila, aš ir jau sunkiai galiu vieną kitą sakinį pasakyti, bet va paskaityti vieno iš komentatorių laišką buvo smagu.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=40>

25. aciu gerb. autoriui uz teisinga ir kartu skausminga straispsni. Esu dzukele (reikia tarti l ir e kietai) is Varenos raj. Gudziu kaimo, esu studijavusi liet. kalba ir lit. Ped. inst. Literatura buvo mano pirmoji meile kaip as sakau ir ji liko voisam gyvenimui. Nors nedirbau darbo, susijusio su lit, bet domiuosi lit. Skaudu, labai skaudu kad tokia grazi kalba baigia isnykti. Dirbau Alytaus raj. ir vis sudzukuodavau, tai visada gaudavau pastabas, kad as dzukuuju, kartais juokais, kartais su pasaipa. Ilgainiui susidariau tokia nuomone, kad i dzukuojancius zmones kiti ziuri kaip i primityvius, atsilikusius ir neturincius astraus proto zmones. Dabar ir as jau pagaunu save kad maziau dzukuuju, matyt todel, kad nuolat buvo saipomasi is manes. As atsikirsdavau, kad zemaiciai savo respublika kuria, o dzukai baigia savo kalba pamirsti. Prisimenu, kaip kalbininkas Ulvydas, paklaustas, kad gal nereikejo is Nedzinges daryti Nedinge, pasake, kad gal ir nereikejo, butu like kaip dzuku kalbos paminklas. Taigi as, besisaipantiems is mano dzukiskos tarmes visada atsaudavau, kad as esu vaikscojantis dzuku kalbos paminklas. Deja, nei mano vaikai ir anukai jau nebekalba dzukiskai, o gaila. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>

26. Dėl to, kad visose tautose tarmės užleidžia savo pozicijas bendrinei kalbai, protingi žmonės nepergyvena - to proceso nesustabdysi. Aišku, reikia užrašyti dainas, posakius ir visa kita, nes tai naudinga kalbos raidai tirti, bet dūsauti, kad visi dabar susikalbam vargu

ar verta. . <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>

27. Ar kas žinot, kas tai per šnektą : "paukštuliai"? Gal kas girdėjot? Veronika turėtų žinoc. Tep vadzino Paveisninkų, Kapcamiescio šnektų. Mes gyvenom cik per miškų, Kuciūnuose, o už kokių dešimc kilometrų , Kapcamiescio linkui, už miško, jau kitap šnekėjo. Tuos dzūkus vadzino paukštuliais. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>
28. Gal dzūkeliai savo meile tarmei neprilygsta žemaičiams...bet galėtų atsirasti ir daugiau rašančių dzūkų tarme ir potarmėmis. Juk dar ne visi nuo savo šaknų nusigrėžė...O lietuvių kalbą ginti nuo invazijų būtina. Negražu tai vadinti nustipusios kumelės kaustymu...Tik labai mylima ir rūpestingai saugoma ji(ir jos tarmės) dar turi šansų netapti ...lavonais... <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=60>
29. o man rodos, kad tarmė dar gyva ir ji atgims, didžiausią žalą tarmė patyrė ne dabar, o tada, kai tamsta, rašytojau, dar mokėtės mokykloj. Kai visi buvome verčiami kalbėt literatūriškai, o iš tarmių tyčiojosi ir baudė pažymiu. Cy, dzievaliau, ciūkinam vincaicio padarysma... <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>
30. Cikrai , visadu pavydziu žamaiciam ,kad jie nikdi nešnekės kitap, kap cik tėvai išmokino.Žemaicio su niekuoj nesumaišysi. Ale mes irgi nieko nepamiršom. Pavydziu Vilniaus žmonėm, kad jie gali susic, padainuoc. Ar pamiršot, kad Veronika- tai mūs, nuo Kapcamiescio. Mano dukterai, kuri užaugo Jurbaki, cia ir gimė, o gyvena Vilniun, labai graži mūs šnektą. Sako, kad labai gerai pabūc su dzūkais. Tai gal persiduos dar biskucis tos mūs dūšos ir

vaikam. Niekas niekur neprapuola, gi žinot. Ateina čėsas, ir pasbeldzia kožo širdzin tėvų šnekta, dainos, parėdai pasdaro gražausi iš tų, iš kur pats atėjai.

Tai nenusmykim, brolukai, nieko nekavokim, ba niekas nemirė.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>

31. jei jau ir pamirsot savo kalba,tai,galu gale,atgaivinkit ja,nes tarmes,tai veidrodis i musu bendrine kalba,tai Lietuvos grozis.

As esu "misrunas",bet uz tarmes balsuoju visu 1000 nuosimciu.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>

32. Su motina ir giminėmis iš motinos pusės visada stengiuosi kalbėtis tarmiškai, nor augai Vilniuje. Stengiuosi prisiminti kaip kalbėjo seneliai'.

Taip samagu viesiems pasidaro. Siūlau ir dabartiniam jaunimui taip elgtis. Juk tai toks turtas...Su pavydu klausausi kaip žemeaičiai tarpusavyje

rokuojasi... <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>

33. įdomu kodėl valstybininkai ir jiems prijaučiančiantys taip uoliai bando DZ saskambį išguit, jiems jau ir C raidė pradeda kliūt, ar Maceliai, Marcinkonys virs mateliais ir martinkonim, kaip kad Nedzingė, Madžiūnai pavirto nedinge ir madžiūnais (buvo siūlymų net madūnais pavadint). <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>

34. bet rašybos tikrai nereikia taisyti,grįžti į 19 ar dar ankstesnę amžių ir įvedinėti w,q atsisakinėti š,ž,č,nes jos turi paukščiukus,ar dar ką nors prasimanyti.Dzūkų tarmė verta didesnio dėmesio.Manau, būtų labai įdomu,jei rimti mokslininkai paieškotų dzūkų tarmės sąsajų su jotvingiais.Jotvingišku pavardžių ir vietovardžių čia gausu,tik nebūtinai apie Druskininkus.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=100>

35. Gyvenimas nestovi vietoje, kinta ne tik ūkininkavimo formos, bet ir kalba. Parapijų, dvarų suskirstyta į menkausias šnekteles, dabar Jono Jablonskio sukurtoji bendrinė ima būti viena visos Lietuvos kalba. Iš uždarumo ribotumo pereinama į bendrumą. Prancūzijoje bendrinė kalba gyvuoja jau kelis šimtmečius, Vokietijoje- tas pats, tik ar ten mirė tarmės? Jos pakito, bet išliko. Tarmės gyveno kartu su kaimu - naikinamas kaimas, nyksta ir tarmės. Būtų kaimas - būtų tarmės. Kapitalizmui nereikia nei lietuviško kaimo, nei tame kaime gyvenančių žmonių.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/rsadauskas-kvietkevicius-dzuku-tarme-mire-uzvakar.d?id=58922651&com=1&s=2&no=120>

36. Esu suvalkietis, kalbu literatutine kalba, namie taip pat tevai kalbejo, naudojome viena kita suvalkiavima. Dabar žmonės klausydami retkarciais sypteli, žinau, ka nori pasakyti - Atleiskite, ar jus ir namuose taip kalbate ?

Studiju laikais labiausiai juokino vienas destytojas, tardamas 'perejimas' (gatves perejimas, funkcijos perejimas) taip, kaip suvalkieciai taria 'kiausiniu perejimas'. Smulkmena, nors destytoja prisimenu.

Man grazu, kai žmonės kalba savo gimtosios tarmės

nepamirsdami <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/lietuviu-kalbos-pozicijos-tvirtos-taciau-tarme-prilyginama-kaimietiskumui.d?id=30218469&com=1&s=2&no=60>

37. Su studentais - kiek sudėtingiau. Iš tikrųjų aš kompleksuoju. Tikrai nebandau kalbėti tarmiškai, stengiuosi vartoti literatūrinę kalbą. Žinoma, žodžius naudoju tik lietuviškus (ne latvizmus), tačiau su taisyklingu kirčiavimu niekaip nesusitvarkau. Tad manoji tarsena ir vis dar pasitaikantis galūnių "kapojimas" - kaip kas kokį latvį :) Dažnai pasteniu šypsenas studentų lūpose. Na, dėl to nesijaudinu, tikrai žinau, jog čia nieko tokio. O į simpatišku panelių pastabėles reaguojau kaip į atsargų, korektišką flirtą :) Na, gyvenimo "cukrus", kiek prablaškantis paskaitų rutiną :) Tačiau žinau, jog, tarkim, TV diktoriai ar laidų

vedėju būti tikrai negalėčiau :)

libertarian

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/lietuviu-kalbos-pozicijos-tvirtos-taciau-tarme-prilyginama-kaimietiskumui.d?id=30218469&com=1&s=2&no=60>

38. ALe, pranyks musu Dzuku kalba. Gal ir nemoku as jos, bet visciek bandau su draugem, kad ir pasjuokt galima but, ir tep sau. O siaip tei mum patinka Dzukuot. :))

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>

39. Nu aš ti ukštaite, ale ki numire mona tevy, ti baigiu užmiršt sova tarmi. Da ir gyvenu su suvalkiečiu, katram laby nepatinka mona tarmė. Nale, užtenka tik nuvažiuot sova kraštan, in kapų, ti tesiog iš karta persijungi savon tarmėn. Rodas, kad nebemoki bendrines kalbos...

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>

40. Visan tan laika buvuom vieningi e busme tokį. Mūsa kalba niekur nepradėngs. Rėk didžioutis, ka esi eš Žemaitėjs e nebejuot kalbiet tep, kep

privalą <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>

41. Lietuvis privalo ir turi kalbeti savo tarme visur. Kodel as aukstaitis privalau kalbeti suvalkietiskai? Juk bendrines kalbos pagrindas yra suvalkieciu tarme!!!

O visiems tik butu idomiau ir linksmiau gyventi, kai gatveje girdetum daug ivairiu tarmiu. Kembridzo universitete destytojai destydami daluka kalba tarmiskai. Pradzioje buna sunku. Net anglai studentai kartais papraso pakartoti sakini bendrine tartimi. Veliau visi apsibranta ir viskas buna O.K..

Lietuva kaimas ir kol tipo miestieciai (as Vilnietis, bet ne miestietis:)) saipysis is tarmiu taip rodydami savo "aukstesni" socialini sluoksni ar kilme, tol tarmes nyks ir toliau, o Lietuva valdys miesto kaimieciai neispruseliai A.Pupkio mokslo ir iodeologijos pasekejai.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>

42. Tarmių politikoje Lietuva tiesiog yra apie 20-30 metų atsilikusi nuo Europos. Ten jau beveik visiškai išnykus tarmėms buvo mestos didžiulės lėšos jų gaivinimui ir išsaugojimui. Tas pats bus ir Lietuvoje, dar po dešimt dvidešimt metų teks mesti ne kelis tūkstančius o milijonus, kad tarmės visiškai neišnyktų, bet čia matyt protelio atėjimo į galvą nepagreitinsi. Jei norisi išsaugoti tarmes jas reikia mokyti mokykloje, bent jau pradinėje, nes be to tarmės tiesiog skursta, tampa lietuvių ir tarmės mišiniais, kai vienintelis skirtumas belieka galūnės trumpinimas, užmirštami tipiški žodžiai ir pan. Jau dabar daugelio žemaitiškai šnekančių kalba skurdoka lyginant su viena kita karta anksčiau. . <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>
43. Kas kaltas, kad Lietuvoje vis mažiau išgirsi kalbant tarmiskai? Kalbininkai ir kalbos politikai.. Besaugodami ir begrynindami lietuvių kalbą jie išstume tarmes iš viešosios erdvės. O tada psidare gėda ir negražu kalbėti tarmiskai pvz. per televiziją ar net kokioje nors valdiskoje istaigoje. Man labai gražus pavyzdys šiuo požiūriu yra Norvegija. Ten visi kalba savo tarme ir nesvarbu kokioje erdveje. Pranešėjai per TV kalba tarmiskai, politikai kalba tarmiskai. Ir žmonės atrodo tada tikresni, ne tokie "sintetiniai". O tarmiu ten kelis kartus daugiau negu pas mus ir kai kurios labai skiriasi. Bet kadangi žmonės girdi kalbant tarmiskai labai dažnai, tai ir supranta be problemu. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>
44. o man labai patinka žmonės, nesidrovintys kalbėti tarmiskai. kartais nelabai suprantu, ypač žemaitiškos snekotos:) bet labai gražu ausims. kalbokit, kalbokit. klausyciau ir klausyciau. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>
45. Iš tarmiu turtingeja kalba, o be to tikrai idomu pasiklausyti ivairiu tarmiu snekotos. Gerai, kad tarmes yra. Tarmes turi visos tautos. Tarmes gali keistis, bet jos niekada

neisnyks. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>

46. Ko gal pasakyt- aš mok sava tarmė ir tuom didžiuojuos. man atroda, kad tas, kas nemok kalbėt tarmiškė- yr nieka vertis. Nes kiekvienam iš kišenės žagre išlionds, tēp, kad nereik čė labė didelių inteligentų vaidint. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>
47. Tai va taip. Aš darbe kalbu tarmiškai, kiek neįprastai tai tarmei, kuria kalba aplinkiniai žmonės. Jie kalba kitaip, o visai netoli, kito rajono žmonės- dar kitaip. Niekas nėra pasmerkęs manęs dėl kalbos gal todėl, kad aš visuomet deklaruuju, jog vertinu savo tarmę, man dėl jos nėra gėda. nemažai bendradarbių jau kartais kalba panašiai ir jiems smagu<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1>
48. Mes Žemaičiai kalbame savo žemaičių kalba (o ne tarmiuojame}. Ačiū Aleksui Girdeniui, kuris nieko nebudamas paskelbė, kad žemaičiai kalba savo kalba. Neabejotina- yra 3 ar 4 žemaičių kalbos tarmės. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=100>
49. Nezinau,kaip as galeciau uzmirsti gimtaja linkuvietiska tarme.Jau 40 metu kai ten nebegyvenu bet visada atgaiva kalbetis tarniskai su krastieciais net kartais mastau tarmiskai,tai mano saknys.Kitiems nepersu ir neaukstinu savo tarmes susisneku gramatine kalba,bet mano gimtoji man brangi ir be galuniu.
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=140>

50. bet de ja, taip yra.

daug žmonių į vilnių atvažiuoja, visokiais reikalais, pradedant medikais, baigiant gariūnais.

ir aišku atvažiuoja su savo tarme.

tai reiktų pažiūrėti į aptarnaujančių žmonių veidelius ir pasiklausti jų replikų: "ir vėl kaimiečiai", "neįmanoma suprast šitų kaimiečių", "patys nežino ko nori, šitie kaimiečiai". atkreipkit dėmesį kada. pašiurpsit. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

51. Pavyzdžiui netikiu, kad Žemaičių tarmė išnyktų, nes vaikai nuo mažens iš tėvų gauna pirmiausia tą kalbos formą tik paskui stengiasi išmokyti bendrinę ir Žemaitijoje tai yra norma, kaip sakant išmokęs plaukti niekada neužmiši kaip plaukti. Nežinau kodėl, gal dėl turtingos ir pasididžiavimo keliančios istorijos žemaičiams ta tarmė yra brangi, bet ji yra bent jau tarpusavyje visada vartojama. Gal kitos tarmės nyksta todėl, kad neturi į ką atsiremti, o gal dėl to, kad kiti regionai yra arčiau Vilniaus ir Kauno ir taikosi prie jų. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

52. darbe ir namuose kalbu kaip KV, bet sugryzes ji raseiniu rajona jau kalbu kaip zemaitukas nes su mama tik taip ir bendraujam, labai patinka. Bet man asmeniskai graziausia rusu kalba, jau 16 metu ja domios ir niekaip galo nematyti, tiek posakiu pasakimu ir t.t. aukstas lygis Rusiskos kulturos. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

53. kodėl tarmė reiškia kaimietišumą ir provincialumą? Paimkit istorija: žemaičiai, dzūkai ir t.t. visi buvo administraciniai vienetai, kur KAIMIEČIAI negalėjo išvykti lauk be PONO leidimo. Šiai dienai vienintelė Lietuvos teritorijoje yra žemaičių teritorija išlikusi. Vat ir pastebim pasekmes. Kitos tarmės persilpnos dėl Lietuvos teritorijos kitimo. Toliau imam ir dabar galima pastebėti, kad kiekvienas miestas Lietuvoje turi savo kalbos niuansus. Kas reiškia, kad ten žmonės užsisėdėję. Paimkim, kad mažeikių, skuodo ar telšių žemaičius -

visus atskirsi. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

54. kol tėvai kalbės tarmiškai ir aplinka, tol ir gyvuos tarmės.

aš čia neįžiūriu kažkokios konspiracijos. man būtų žymiai šlykščiau perspausti dalykai.

pvz. 10 metų vilniuje gyvenantis žmogus ir vis dar kalbantis grynai žemaitiškai (nors jam to nepavyktų- jo nieks nesupras). kokioje aplinkoje gyvenimi, taip ir kalbi.

pvz. Utenoje be jokio spaudimo žmonės kalba aukštaitiškai. tiesa, pamandrintai. nes tokia aplinka. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

55. Kodėl visi šneka kad tarmiškas kalbėjimas, tai muzikų kalba...Yra viskas paprastai, Kai europiečiui siauraakis azijatas atrodo nenormalus, o tam pačiam azijatui europietis atrodo nenormalus. Kalbos etalono nėra, ji kintanti, o tarmės buvo ir bus ir tai yra mūsų kalbos pamatai ir juos reikia pastoviai tvirtinti, kad viskas nesugriūtų. .

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

56. Noris tikėt, kad dar ne vėlu visiškai sustabdyt tarmių sunykimą. Būtent tarmių

"neprestižiškumas", ko gera, yra viena svarbiausių jų nykimo priežasčių. Tuo tarpu,

tarkim, kokioj Vokietijoj beveik niekas ir nešneka ta "scenine vokiečių kalba" - Berlyne vienaip, Štutgarte antraip, Frankfurte trečiaip, nekalbant jau apie Liubeką ar Miuncheną.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

57. Esu už lietuvių tarmių išsaugojimą, tik per daugelį metų mūsų siekiančiai ir ikale

mums į galvas, kad kalbėti tarmiškai yra kaimietiška, primityvu, negražu.

Esu iš pacios rytų Lietuvos, aukštaiciumo regiono, kuris labiausiai nutolęs nuo Žemaičių dūnininkų ar pajūrio žemaičių iš Skuodo. Puiku būtų šias tarmes (aišku ir

visas kitas) issaugoti ir jas propuogoti. Itariu, jei susitiktu zemaitis is Skuodo ar aukstaitis nuo Vilniaus, Svencioniu, bet kalbantis cieksu tarme, vargiai susisneketu su pajurio zemaiciu (dounininku). Visa tai turiu mintyje, net jei jie nevartotu siose tarmese net pasitaikanciu slavizmu ar germanizmu, nes turi daug specifiniu zodziu (baltizmu), kuriu nera bendrineje lietuviu kalboje.

Beja, Anglijoje daug tarmiu, net Londono rytuose tikruju anglu kalbama "cockney" akcentu, kurio tarimas ir net dalis zodziu skiriasi nuo BBC bendrines anglu tarmes. Galu gale aukstuomene velgi sneka tam tikra anglu kalbos tarme/akcentu, kuris gal but paprasciausiai suprantamas tiems, kuriu pirmoji kalba nera anglu ir mazai skiriasi nuo bendrines tarmes.

BEJA, PATS SVARBIAYSIAIS DALYKAS KA NOREJAU PASAKYTI, KAD I LONDONA ATVYKE AR GYVENANTYS PROVINCIJOS DIDELIUOSE MIESTUOSE (Birmingham, Manchester, Leeds, Bristol, Brighton, Liverpool ir tt) ANGLAI, BEVEIK VISI SNEKA SAVO REGIONO TARME!

SITO LABAI NORETUSI LIETUVOJE IR SVARBU KAD KALBININKAI IR MOKYTOJAI NEGEDYTU ZMONIU ar BESIMOKANCIU VAIKU KALBANCIU SAVO TARME, BET PROPOGUOTU, BUTU TV LAIDOS REGIONU TARMEMIS. Lietuvos regionines TV vestu zinias savo regionu tarme, kaip kad yra Anglijoje, o gal but taip yra ir daugelyje vakaru Europos saliu.

TAD ESU UZ TARMES, NES MUSU TARMES, TAM TIKRAS ISNYKUSIU KITU BALTU KALBU LIKES SUBSTRATAS!

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmes-ateina-i-miestus.d?id=24824033&com=1&s=2&no=200>

58. Jau ne pirmus metus važinėju po užsienio šalis. Dirbu su paprastais žmogeliais iš visos Lietuvos. Ir ką jūs manot? ar fabrike ar laukuose visur skamba tarmės. Danijoj puse lauko kalba žemaitiškai, kita puse dzūkeliai. O ką tik atvažiavę tarp jų ir aš tiesiog priversti prisiminti savo gimtą žemaičių tarmę tam, kad susikalbėčiau su tautiečiais, nes čia net

nesupranta kaip tu nesupranti kas tau sakoma. tuo pačiu tenka mokytis ir dzūkų tarmės ir aukštaitiškų žodžių, kurių net girdėjus nebuvo. tiek tarminės kalbos Lietuvoj nebuvo girdėjus kiek svečiose šalyse. Žinoma visi vartoja ir daniškų ir anglišių žodžių, bet visi suvokia, kad tai ne mūsų, kad tai svetima.

<http://gyvenimas.delfi.lt/istorijos/lietuviu-kalbos-tarmiu-siandiena-buti-keistis-islikti.d?id=28021121#ixzz2Oe8O7eLi>

59. Nebut zemaitiu - nebut Lietuvos! Tikra tiesa. <http://pilietis.delfi.lt/naujienos/tarmiu-metu-proga-zemaitisku-fraziu-pamokos.d?id=60841931&com=1&no=0&s=2#ixzz2Oe8woKdx>

60. Mieli žemaičiai, kalbėkimės ir propaguokim savo kalbą visur kur tik turime galimybės <http://pilietis.delfi.lt/naujienos/tarmiu-metu-proga-zemaitisku-fraziu-pamokos.d?id=60841931&com=1&no=0&s=2#ixzz2Oe8woKdx>

61. tekraaa,smage pasijotau,kad y da zmuonių ,nuorenčių pabložnyte žemaitėšką,į tuoliau tep darykem,ka naišnyktų gimtuoje žemaičių šnekta!Dedelee dziaugous, į linku pateis geriause! <http://pilietis.delfi.lt/naujienos/tarmiu-metu-proga-zemaitisku-fraziu-pamokos.d?id=60841931&com=1&no=0&s=2#ixzz2Oe99ea4L>

62. Nežinau kaip tarpukariu,bet sovietų Lietuvoje tarmės buvo sąmoningai žudomos ir tai tęsiasi iki šiol.Tas žudymas vadinamas kalbos norminimu.Šlykštu ir skaudu buvo žiūrėti,kaip vietininė tarmiška toponimika keičiama į „sunormintą".O dabar šitie žudikai ir jų pasekėjai dejuoja,kad žmonės nebekalba tarmiškai<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/raudondvario-pilyje-tarmiskai-kurybai-skirtu-renginiu-pradedami-tarmiu-metai.d?id=60364053#ixzz2PO65fXzo>

63. Tai yra etninės lietuviškos žemės su atitinkama lietuvių kalbos tarme, kuri turi būti privalomai dėstoma vietinėse lietuviškose, lenkiškose, rusiškose, kinietišiose ar arabiškose mokyklose. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/raudondvario-pilyje->

tarmiskai-kurybai-skirtu-renginiu-pradedami-tarmiu-metai.d?id=60364053#ixzz2PO6ics6d

64. Mieli žemaičiai, kalbėkimės ir propaguokim savo kalbą visur kur tik turime galimybės <http://pilietis.delfi.lt/naujienos/tarmiu-metu-proga-zemaitisku-fraziu-pamokos.d?id=60841931&com=1&no=0&s=2#ixzz2PO9GzLrM>
65. Kad kažkokie suvalkų kalbininkai taip nusprendė, tai dar nereiškia, kad taip ir yra. Kažkodėl dzūkas, atsidūręs Skuode, nieko nesupranta. Tai kokia čia tarmė? Tai kalba. Laikas būtų tai suprasti ir įteisinti kaip antrą valstybinę. Bo jėgu nebūt žemaitių, Lietuvos jau senę būt neblikę. Vuo tep. <http://pilietis.delfi.lt/naujienos/tarmiu-metu-proga-zemaitisku-fraziu-pamokos.d?id=60841931&com=1&no=0&s=2#ixzz2PO9adfcB>
66. kažkada tankiai būdavau sanatorijose ir į jas suvažiuodavo iš visos Lietuvos žmonės. Kai kur nors važiuodavome mašina su iš visų pašalių suvažiavusiais žmonėmis ir kiekvienas kalbėdavo savo tarme, tai man būdavo gražu ir malonu ausiai. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POANCu41>
67. tarmes - brangiausias tautos paveldas <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POAZ5GQK>
68. Man idomu... Labai gražu kai žmonės kalba tarmiskai... Ypač patinka nuo pa Utenas... <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POAZ5GQK>
69. Skouda gal laikytė tėkrojė Žemaitėjės suostėnė, nes Telšė jau nebė tuokėi žemaitėškė, kap Skouds... Skouds tor ne tik pinkiuolėka metū veikunti Žemaitiū teatra, skoudėške

sugebiejė išleistė daug grynai žemaitiška parašytu kningu, Skouda vėišuosės bibliotekas dèrektoriuos Juons Grušos pasirūpėna, kad būtom išleista ne vėina žemaitėška rajuona literatu kūrybas kninga. Biblioteka kasmet par Sėmuona Daukonta gėmėma dėina organizoun žemaitėšku skaitymu konkursu, vuo dabu yr paskelbts respublikinis žemaitėškas kūrybas konkursos, katrou irgi regolioun biblioteka... Neatsilėikt ir Skouda kultūras cėntros, uns priš kelis metus išleida kėita žemaitė Untoliaus Edmunda pjiesiu rinktėnė, katruos kūrinius pradiejė statytė ir nemėnks būrėys Žemaitėjės miegiejū teatru... Tad jei nuorėt atgaivintė sava gimtuosės šaknis, atvažiokėt i Skouda pasiveizietė, kap tas yr dėrbama... Vuo Joliou Dautartou už palaikyma - nuogne prietelėšks padiekavuojėms.<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POPoqYv2>

70. nedaug liko musu zemaiciu, visi baigia ta gera kalba, kuria protevei kalbejo. Plunge, telsiai, skuodas ir aplinkiniai kaimai bekalba sita kalba, kartais pavieniai zmones dar. O gi klaipeda net zemaitijos dalis, kretinga, silute ir kitokie miestai.. pamirsta zmones is kur kile. gaila<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POQwILjs>

71. Kai išgirstu tarmiškai šnekant tai man tai ,kaip gera muzika.Tikras turtas,kuri reikia saugoti.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POR26Txx>

72. jo man patinka panevezio accents<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2PORMa1bT>

73. tik atsilikėliai gali bjaurėtis tarmiška

kalba<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2PORMa1bT>

74. o as manau kad tarme yra vertybe. esu zemaitis, daugiau nei dvidesimt metu gyvenu didmiestyje ir nesigediju su zemaiciu kalbetis tik zemaitiskai.zinoma, su kitais bendrauju taisyklinga bendrine kalba.nesuprantu tokiu, kurie tik atvyke studijuoti pareiskia kad uzmirso tarme ir grize i gimtine kalba bendrine kalba.tai tas pats kas isvaziavus i londona po pusmecio varyti su akcentu<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2PORj0kvx>
75. Atmenu,grynas zemaitis, kai dar aplink Vilniu objektuose dirbau, tai is kur pas mane rusu ir lenku kalbos mokejimas, as jiem lietuviskai klausiu, jie man lenkiskai rusiskai atsako, na tada ir ijungiu as savo zemaitiska tarmele, va tada jau persika visi, galvoja, kad kas cia toki latvi atsiunte, tuoj pat ir lietuviskai pradeda su manimi sneketis :)<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POSTZBBI>
76. ku aš jum galiu pasakyt,vysas tarmes yra dalykas giaras ,yr nēr čia ko gedytys. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POT7Gq4b>
77. Manau, kad tarmės, tai lyg kalbos šaknys ir kol jos bus stiprios, tol ir literatūrinė lietuvių kalba ilgiau išsilaikys (ne suanglės). Dabar aš 60m.amžiaus specialiai šneku dziūkiškai, nors kai kū primiršis. Bet pamatytume, kap šiadienos biurokratijos kliapčiukai gražiai šypsosi, net paslaugumas paskeicia. Bet runkeliu nevadzina, bet mano apsimestinumą lyg ir supranta. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POTIA5gs>
78. kai kam atrodo, jog zemaiciai yra pasikele ar pasipute vien del tarmes. Tikriausia daug kas nezino, jog Zemaitija yra Lietuvos stuburas, tad kurios eilinis lietuvis nesupras. Vien istorija pasako apie partizanus, kurie gyne savo 3 mln krasta, nuo parsidaveliu

lietuviu.<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POUGBWhO>

79. zioply,atvaziaves i miesta pamirsti savo tarme,savo saknis-cia tai geda,kas tas miestas,debilu sutve..vaidina ponais dideliais.....jokia cia geda kalbet tarmiskai. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POUPwfew>
80. jo.va cia tai zemaiciu perliukas!!:)pirmakart isgirdes ausytem tik gliaudziau nieko nesuprasdamas..:))seip tai pritariu tai nuomonei, kad oficialioje aplinkoje turetume kalbeti bendrine kalba.o seip kur susitike, tai pliekit tarmiskai kiek tik patinka.beje, kuri lietuvos dalis sneka bendrine kalba?as manau, kad pati vidurio lietuva.cia zmones kalba taisykringiausiai.tai yra panasiausiai i bendrine kalba.jeigu klystu, pataisykite <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POUho9lz>
81. Kalbėti tarmiškai vadinate kaimietiško demonstravimu? Būti kaimiečiu- negarbė? Kokių reikia būti dvasios ubagu, kad šitaip galvoti. Didžioji dalis žymiausių Lietuvos žmonių buvo ir yra kilę iš kaimo ir moka kalbėti tarmiškai. Ir bendrai, visi esame antra-trečia karta nuo žagrės, tik kai kurie vargšai to gėdijasi. O ta vadinamoji literatūrinė lietuvių kalba ir yra tik literatūrinė, kuria beveik niekas nekalba. Taip, kaip kalbame mes, klaipėdiškiai, nei Kaune, nei Vilniuje nekalbama. O ir alytiškį nuo panevėžiečio taip pat nesunku atskirti, nors, atseit visi kalbame lietuviškai. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POV27VVt>
82. Tarmės - vienas Lietuvos unikalumo ženklų. Nedaug yra valstybių, kuriose taip skirtųsi atskirų regionų šnekamoji kalba. Mano manymu, turėtumėme tuo

didžiūotis.<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POXkQzvl>

83. aha.as irgi pastebejau, kad suvalkieciams yra sunkiausia paslepti savo tarmiskuma.jauciasi jis zmogui nors ir nemazai metu pragyvenes kitoj aplinkoj.o va kaip nekeista, pvz.zemaiciams visai lengva "nuslepti" savo tarmiskuma.nors gal ne visiems.P.S. man graziausia dzuku ir rytu lietuvos (uteniskiu, moletiskiu)

tarme<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POXz14EN>

84. tarmes reikalingos,nes gali papildyti lietuviu kalba,o tai prikisama visokiausiu svetimybiu is kitu kalbu.Lietuviu kalba tuo ir turtinga,kad turi daug tarmiu,kurios papildo bendrine kalba. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POYWA6fG>

85. tarmiška kalba - protėvių pagarbos ženklas. Tarmiškomis kalbomis mokyklose turėtų vykti kai kurios pamokos mokyklose <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POZ2aGDs>

86. Na tarkim Telšiuose ir Plungėje tai žemaičių tarmė nyksta žvėriškais tempais. Vaikystėje-paauglystėje ten leisdavau vasaras stovyklose (tai buvo maždaug 1998-2001), net grįžęs į Vilnių parsiveždavau žemaitišką tarmę, nes visi vaikai šnekėdavo tik riebia žemaitiška tarme, tai po ilgesnio bendravimo net pats pradėdavau nejučiomis taip kalbėti. O dabar kiek teko pabūti ir pasiklausyti dauguma mažesnių ir jau paauglių vaikų šiuose miestuose šneka idealia bendrine kalba. Tėvai grįžę iš darbo parsineša bendrinę kalbą ir apskritai vos praėjus 10 metų jau matosi tapo nebe labai gero tono ženklų kalbėti tarmiškai ypač mokyklose...šiek tiek liūdna, nes tarmės yra tautos savitumo dalis.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POZKd8i3>

87. Keista, bet daugelis, net kažkokia tipo žemaitė nuo Tauragės sako, kad Žemaičių kalba kaip keiksmazodžiai. Ponuliai su kuo jūs Žemaičių tarmę lyginate? Su dirbtine lietuvių literatūrine kalba. Tai išeitų jei kažką su kažkuo lyginti, tai latvių kalba pagal lietuvių literatūrinę išstisą keikimasis gautusi. Kiekvienam gerbiančiam savo kalbą ir tarmę ji pati gražiausia, paprasčiausia mus privertė priprast prie tos literatūrinės dirbtinės kalbos subjaurodami tikruosius aukštaitiškus, žemaitiškus žodžius, todėl dabar kažkam ir atrodo kad tikrasis žodis be galūnės baisiau skamba nei dirbtinis su galūne. O žemaičių tarmė, kodėl taip ilgai išsilaiko, net per dirbtinį ir priverstinį literatūrinės kalbos brukimą (nesakau, kad tai blogai, tai žinoma yra patogumas tarpusavyje bendrauti, bet viskam yra ribos), ogi todėl kad Žemaitis nebijodavo niekada pastovėti už savo tarmę, net į dūda be žodžių kitam užmesdavo, jei pradėdavo koks pats būdamas puslenkiu tyčiotis iš tos tarmės, taigi palaipsniui susitaikė su tuo, kad žemaičiai turi teisę kalbėti savo tarme ir į akis nedaugelis drįsta iš to tyčiotis. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POZtr75E>
88. Tai ir teisingai, ko gi slepti tą tarmę - nebent nebepavyktu susisnekti su pasnekovu, tada jau dera paieskoti ir bendresniu žodžiu. Nera nieko liudniau už studenciokus, kurie atvaziavę į Vilnių bando vaidinti vilniečius - nu nepykit, bet kam tas spektaklis. Vietiniui taip lengvai neapgausi, o prieš kitus atvykusius žmones maivyti irgi - kam to reikia? Reikia save labiau myleti :). Tada ir kitus myleti kartais pavyksta. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POaeWw2S>
89. Tarmės nyksta, nes žmonių mobilumas ženkliai išaugo. Ar nesuprantu situacijos specialistu, kodėl jie meluoja kad tarmės nyksta? Tarmės nyksta, nes kažkokioje savivaldybės tarybos posėdyje kalbama tarmiskai? Kvailesnio požiūrio nesu girdejes. Jei norite išsaugoti tarmes reikia priimti atitinkamus įstatymus, rengti šventes, konferencijas, turėti vyriausybės programą. Ar esate apie kažką panašaus girdeje? Vėl tokie

"specialistai" ten ir sedi <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POaywLa>

90. Pagarba mūsų laikų rašytojams, parašantiems ir savo gimtąja tarme. Skaičiau ir klausiausi poeto Vlado Braziūno eilėraščių pasvaliečių tarme. Fantastika! Reikia tik džiaugtis, kad mūsų kalba tokia turtinga ir įvairi!

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2PObDdC3q>

91. Labu dienu, mane asmeniskai tai nervuoja atsibelde visokie turciai i utenas krasta paezeres ir kalbantys is pa utenas kalbu. Vienam tai narejau ir nosen uzvaziuot, kai pasake, kad buk tai as nemoku utenietiskai kalbet, a anas cia paskutinius du metus pirtelaj alu geris moka... Ypac visakie Vilniaus verslinikai tuo plagijavimu

uzsiima.. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POectABz>

92. Kvailiai jūs, tarmių nekenčėjai:)

Ko gi jūs kalbate ta vargana literatūrinė lietuvių kalba. Juk tai tokia provincija kvepia, kad net šiurpu. Kas tie trys milijonai? Kalbėkit iš karto angliškai ir geriau negrų kvartalo slengu. Ot tai kietai atrodyt <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POgSIrHg>

93. Kiekviena gyva kalba turi ir tarmes, ir žargonus. Jų neturi tik mirusios (pvz., lotynų, prūsų, kuršių) arba dirbtinės (esperanto) kalbos. Tad nėra ko čia šiauštis prieš tai, kas yra natūralu.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2POhHw14t>

94. Neturiu nieko prieš tarmiškai kalbančius tautiečius, tačiau labai sunku juos suprasti, kai moki tik tą "bendrinę", nes esi iš vidurio Lietuvos. Kad visi gerbtų tarmes, reikėtų jų pamokyti vidurinėje - tada ir susikalbėti galėtų lietuvaičiai tarpusavyje. Lengviau suprasti užsienio kalbą nei žemaičių tarmę, nes jos niekad nesi girdėjęs.

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFCSxUH8>

95. Su motina ir giminėmis iš motinos pusės visada stengiuosi kalbėtis tarmiškai, nors augau Vilniuje. Stengiuosi prisiminti kaip kalbėjo seneliai'. Taip samagu viesiems pasidaro. Siūlau ir dabartiniam jaunimui taip elgtis. Juk tai toks turtas... Su pavydu klausausi kaip žemeičiai tarpusavyje rokuojasi... <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFCSxUH8>

96. zeaitei kuri slepia zemaitiskuma. Tai tu moteriske esi paskutine muzike, kad atsisaka sava tevu snektuos, matyt esi trys klases baigus, tai tokei debiliuka ir naiken kulturini pavelda. veina neužmerskit, kad Zemaiciu i kalba o ne tarmie, paskaitykit biski istuorija o paskiau putuokities. Zemaite bova, i i bus, o i komentatuorius daunus tikram zemaitiou siulau nekreipt diemesi

<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tarmiska-kalba-nebelaikoma-prastuoliskumo-zenklu.d?id=36676025#ixzz2QFDGE31x>

97.

V Priedas

Lietuvių kalba ne Lietuvoje

1. as net savo vaikus, budamas vakaruose, stipriai mokiniu lietuviu kalbos, kad jie zinotu is kur kile! o cia, pacioje Lietuvoje nori isivesti kitu kalbu zenklus!!! tada nepamirskite, kad reikes isisvesti ir, pvz, armenu zenklu, gruzinu zenklu, nes zinau kad lietuvoje gyvena tokiu tautybiu zmones! jei isivesite lenku zenklus - tai diskriminuosite kitas tautas! to negalima daryti - isisvesti nauju zenklu i musu kalba!!! butu.... visiskas ABSURDAS! GEDA SEIMUI!!!
<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/seimo-tribunoje-skambejo-raganimai-puoseleti-lietuviu-kalba.d?id=60877289#ixzz2O4EedTRP>
2. Dauguma ju visai neskaito ir neraso lietuviskai. Juk ir Lietuvoj anglu kalba svarbiau geriau moketi, nei lietuviu.
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5sjxbFc>
3. Viskas priklauso tik nuo tėvų. Jeigu augdamas vaikas girdi tik rusiškus keiksmazodžius, jeigu mato tik rusišką sat.tv, jeigu nėra skaitomos lietuviškos knygos, dainuojamos lietuviškos dainos, tai kaip jis išmoks lietuviškai ???? Apie Lietuvos istorija jau net nekalbu, nes tikrai ne visi emigrantai patys apie ją ką nors žino...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5spBYzy>
4. nu tik absoliutus mankurtas gali aiskint, kad neva emigracijoje lietuviu kalba vaikui nereikalinga. Maniske eina i pirma klase Norvegijoje, neblogai jau moka norvegiskai, bet pats asmeniskai mokau ja skaityti ir lietuviskai - man nebus taip, kad vaikas net su tevukais nesugebetu susisneket. Ismoks norvegu, ismoks anglu, bet gimtoji kalba buvo

ir liks lietuviu. O kad cia kazkokie dundukai peza,kad "vergu kalba nereikalinga", tai tiesiog esat eiliniai dvasios ubagai. Tokius zmones vadinu "siksnosparniais" - nei paukstis nei zveris, pats nezino prie kuriu save priskirt, o nei tie nei tie jo savu nelaiko...

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5sxjcmP>

5. o koks tikslas jiems mokytis lietuviskai, tu jaunu zmoniu cia niekas nenori, taip jau bent rodo darbdaviai ir valdzia.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5t36OV0>

6. kaip... reik knygnesiu i UK, IRL, NOR ir kitur... nes kitaip lietuviai nebebus lietuviais :((<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5t36OV0>

7. tai, beda, kad ir ju tevukam gi su rasyba nekas, kaip gi vaikas ismoks?

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5t36OV0>

8. O kam jiems toji baudziauninku kalba? Su ja angljose(vokietijose,norvegijose) karjeros nepadarysi. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/emigrantu-vaikams-darosi-sunku-skaityti-ir-rasyti-lietuviskai.d?id=60563473#ixzz2O5t36OV0>

9. Sakykim jei gyveni Anglijoje tai pirmoj eileje reikia zinoti Prancuzu arba vokieciu kalba.Tai labai padetu uzsidirbti duona sus sviestu.

O lietuviu kam? Nebent buti teismo verteju buduliu pasiteisinimus versti ,tipo kodel as vogiau.

Bukite realistai.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9tadWim>

10. mokinkites angli, vokieciu, prancuzu, rusu, kinieciu kalbas su siom kalbom jus uzsidirbsite ant duonos. O kam ta buduliu lietuviu tai nesuprantu.. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9tnAWMV>

11. Žmogus be gimtosios kalbos yra niekas.<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9uCTCSH>

12. gimtoji kalba pusbadziu marino,o svetima ant koju pastate.ir pasauli pamaciau ir t.t.<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9uCTCSH>

13. *Žmogus be gimtosios kalbos yra niekas.*-----

Visiskai teisingai.Tik emigranto vaikams gimtoji kalba yra ta kalba kuria kalbama ji užauginusioje salyje.

Netgi suauges zmogus jeigu jis padaro karjera emigracijoje ar ten tampa gerbiamu zmogumi,po 8-12 metu ima myleti ta sali ir goimtoji kalba jam tampa tos salies kalba.Savoka "gimtoji" ar "negimtoji" lemia ne kalba,o MENTALITETAS.Kai tu peremei kitos salies mentaliteta,kultura,vertybes tai kalbedamas savo pirmaja kalba jau nebuni suprantamas savo buvusoiu tautieciu.Tau ju vertybes tampa svetimos i nesuprantamos.

Daugumai lietuviu pagyvenusiu 10-15 metu normnaliose salyse lietuviu tautops ydos - pavydas,bailumas,egoizmas tampa svetimos ir nepriimtinos.

Atatinkamai ir kalba<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9v6hkN2>

14. Jeigu žmonės nerupi Lietuvos valstybė, kodėl jie turi kalbėti lietuviškai ?
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9v6hkN2>
15. Mano draugu vaikai čia Airijoje jau gyvena 7 m.
2 mergaitės 12 ir 19 m. amžiaus jos tarpusavy kalbasi tik angliskai (su mama leietuviskai), jos mokosi airiskose mokyklose.
Kai su jomis pabendrauji, tai matosi, kad daugybės lietuvisku žodžių jos nemoka.
Aš manau, kad tai tėvų aplaidumas. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9wGe1bh>
16. matau, kad esi tipiskas BUDULIS. Pirmoje eilėje galima sėdėti, stovėti ir t.t., o ne kalba mokytis. Ir neaiskink, kad anglai moka prancūzų ar vokiečių. "Anglakalbiai" iš vis nemoka jokių kalbų, apskritai anglų. Gimtąją kalbą mokėti – garbės reikalas.
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9wg3nhY>
17. pirmas bailumo ir egoizmo požymis yra išduoti savo gimtus namus, nes norima pasinaudoti svetur sukurta gerove, o savo namuose tingisi dirbti.
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9wqRlps>
18. Tų kelių valandų per savaitę yra mažai. Galima būtų mokytis ir nuotoliniu būdu. Reikia tik visiems susitarti, numatyti tikslus, parengti programą. Užduotys gali būti skiriamos nuotoliniu būdu, taip ir tikrinamos. O šeštadieninėse mokyklose daugiau dėmesio skirti kalbos vartojimui, kalbėjimui. Reikia bendradarbiauti su Lietuvoje dirbančiais lituanistais, kviešti juos darbui. Norint, kad lietuvių kalba nemirtų, reikia, kad ji būtų kuo plačiau vartojama. Emigrantai patys pirmieji vartotojai ir svarbiausieji – už Lietuvos ribų. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9x3qLD7>

19. **nuuuuutik** tegul mokosi lietuviškai kokios dar gali būti diskusijos. Ypač jei abu tėvai lietuviai tai privalėtų šiaip jau ir mokytis lietuviškai kas per bardakai. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9xTtjEE>
20. Kas čia per nuolatinis pumpavimas-brukimas į žmonių smegenis kad lietuvių kalba tooooookia sunki, jog kitakalbiamis neįkandama. Tokios kalbos -MUILO BURBULAS Lietuvių kalba- tos pačios Europos kalbų bendra prokalbė, gimininga Europos kalbomas kaip lotynų , graikų , ispanų, vokiečių, rusų ir kit.kalbos...Tie patys kalbos dėsniai , skiemenavimas ir t.t.Daugybė žodžių turi tas pačias senąsias šaknis bendras visai eilei kalbų.ypač lotynų , italų, graikų, slavų, vokiečių , anglų ir.kit.Nuo to reikia ir pradėti dėstyti tas kalbas ir , aišku , lietuvių kalbą, parodant tų kalbų akivaizdžius panašumus ir tuos pačius žodžius, tik kiekvienoje iš jų truputį pakitusius, taip , kaip PAKITE aukštaičių, žemaičių , suvalkiečių ir pan. toliau atitrūkę tos kalbos šiek tiek daugiau ir pakito.Nuo to reikia ir pradėti dėstyti, o jei šito neišmano, tai tepasimoko o nešaukia- KAIP SUNKU-VISOS KALBOS SUNKIOS KAI PRADEDI MOKYTIS...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9yGMUVF>
21. Su tais anglais kurie moka prancuzu ir vokieciu kalbas lietuvis imigrantas nebendrauja. Atvaziaves i kita sali 90% atveju socialineje padetyj PRADZIOJE smunki zemyn 3-4 laipteliais. Anglai gi kalbantys uzsienio kalbomis ne siame, o stiprios vidutines klases segmente. Anglai kurie dirba su imigrantais (warehouse operative, forklift drivers) tai ju luzeriai. Tie savaimė aisku prancuziskai nemoka. Jeigu tu mokedamas angļu kalba dar mokesi ir kaimyniniu valstybiu kalba(vokieciu ,prancuzu, olandu, ispanu) tu sandelyj uz 7L/h tikrai nedirbsi, ka daro pirmus metus

imigravę lietuviai ir neissilavinę anglai.

Nori ,kad tavo vaikai butu luzeriai Anglijoje - mokink juops lietuviu kalbos.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2O9zx5Vp0>

22. Palinkėsiu greičiau pamiršti tą lietuvių kalbą. Kam ji reikalinga? Nervus tiktai gadintis. Ir taip galva ištinus. O lietuviai taip pat be vargo jus galės pamiršti - kadaise buvusius tautiečius.<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OA0OZNjA>

23. o kam jie isvis save kankina airioj gyvena tegul ir laiko airiu kalba, cia gal tie vyresni vaikai atvaziave, nes kiek zinau kurie eina nuo pirmos klases tai nelabai ir moka lietuviska abecele<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OA0n97uw>

24. lietuvių kalba - neįveikiama užduotis ir kai kuriems lietuviams..<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OA2McEz3>

25. Beje lietuviai prastai moka angļu kalba.Kiek teko matyti interviu is ivairiu pasaulio vietu,tai susidaro ispudis,kad jie angļu kalbos mokomi geriau.Nemokedami kalbos mes nepazystame pasaulio.Ziurint tik Lietuvos ir Rusijos TV pasaulio nepazinsi ir jokiū budu nesusidarysi objektyvaus, ivykiu vykstanciu jame vaizdo.Tikiuosi dabartine karta kalba mokes geriau.Be abejo tai nereiskia,kad Lietuviu kalbos nereikia mokintis.Beje angļu vidurinioji klase daznai moka,net kelias uzsienio kalbas,nors jiems pakaktu ir angļu.. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OA341Sma>

26. nors musu dukra i JAV atvyko dar kudikis, lietuviskai jinai skaito, raso ir kalba tikrai puikiai- mes ja ismokem namuose-dabar jinai jau studente, bet mums laiskus raso TIK lietuviskai, ir skaito 2 knygas visada kartu-viena-angliskai, kita lietuviskai, sako, nenoriu kalbos uzmirsti.Beje, prancuziskai jinai irgi kalba puikiai-ar vaikas mokes savo tevu arba vieno is tevu kalba, priklauso tik nuo seimos-TIKTAI :-)

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OowX6VZk>

27. vaikams labai gerai moketi gimtaja kalba, net jei neplanuoja gryzti gyventi i Teyvne. Gal ne idealiai, bet nors susikalbeti. Ko ismoksi-ant peciu nenesiosi. Kuo daugiau kalbu moki, tuo geriau isvystytos smegenys ir mazesne Alzheimerio rizika. Nu bet artojams, gal dzin tos smegenys ir vaiku gabumai.

O ka jau kalbet apie vaiku psichine bukle.

Zmogus, kuris nemoka gimtosios kalbos visada jauciasi blogai savo kailyje. Jam buna geda pries kitus. Tevai ant Lietuvos gal supyke, bet vaikai tai noretu savo kilme didziuotis.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2OozV98RW>

28. bet PRAKTISKAI lietuviu kalba gyvenime NEREIKALINGA ! Na, aisku, jeigu gyveni mazyteje Lietuvoje, tai kas kita. O siaip, visame pasaulyje lietuviu kalba NIEKUR nesusikalbesi, nieko nepasieksi ja gerai kalbedamas... Siais laikais ANGLU k. puikus zinojimas yra tiesiog BUTINAS !

Ir anglu kalba kalbama visuose kontinentuose, ivairiose valstybese... O lietuviu ??? Savo gimtaja kalba gerai moketi yra puiku, taciau ANGLU kalbos zinojimas ATVERIA duris i daug kur...

O emigrantu vaikai Lietuvoje gali susikalbeti angliskai. Ir DAUGELIO emigrantu vaiku ateitis bus daug sviesesne negu tu LT vaiku kurie dabar mokinasi Lietuvoje. Lietuva yra dedziu ir tetu krastas, maza valstybe kurioje VISIEMS isskleisti sparnus tiesiog neimanoma.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op1OSa9k>

29. MANO SUNUS VOS VOS KALBA LIETUVISKAI NORS JO MOTINA, BROLIS LIETUVIAI O PROBLEMA TA KAD MOTINA LIETUVE SU JUO KALBA DANISKAI IR SPEJU METAMS BEGANT MUSU BENDRAVIMAS NUTRUKS KADANGI AS DANISKAI NEISMOKSIU O JAM TA LIETUVIU KALBA BUS IKI LEMPOS.. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op1aI7f7>

30. O jusu 10 metu vaikai moketu bent tiek pasakyti angliskai ar airiskai? Jei vaikai dar ankstyvoje vaikysteje isvezami i uzsieni arba ten gimsta, kaip jiems tobulai ismokti lietuviu kalba, jei gyvenimi kitokios kalbos terpeje? Pamanykite nezino zodzio suknele, suzinojo ir jau dabar zino. Kam tiems vaikams ateityje bus reikalinga lietuviu kalba? Tik su seneliais, dedemis ir tetomis susikalbeti, daugiau niekam. Vistiek jie gyvens, mokysis, karjera darys uzsienyje.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op3Hn3a0>

31. o man broliui ir dvi seserys teveliai neleidzia kalbeti lietuviu namie. mes atostogu beveik visa pasauli pamateme o lietuva tik tris kartus. sako neturime gimines jau tenai :(

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op77Yu8m>

32. nenejuokinkite su ta lietuviu kalba-as 42metu lietuvis pats nebesugebu istarti ar pasakyti(tai yra kabeti)tokia iskraipyta kaba kuria bruka mums kalbininkai.....,o va mano vaikuciai emigracijoj vis dar kalba lietuviskai,bet tik butiniausias frazes,o visi tie kolukiai,ir kiti zodziai tegu lieka istorija musu(tevu)galvose,ir aciu dievui vaikams

nebereikia ju tarti.....

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op63YdBC>

33. man tai kraupu buvo, kai giminaites dukra, kuri nuo 5 metu gyvena Airijoje (dabar jai 10m.) pamacius pakabinta suknele sako: "oi koks grazus..... nezinau kaip vadinasi sitas drabuzis lietuviskai, gal sijonas????"

kai pasakiau kad cia suknele, sako nezinojau sito zodzio!!!!

kazin kas cia kaltas, kad vaikas tokiu elementariu zodziu

nezino?. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op6Q8xIX>

34. o man broliui ir dvi seserys teveliai neleidzia kalbeti lietuviu namie. mes atostogu beveik visa pasauli pamateme o lietuva tik tris kartus. sako neturime gimines jau tenai

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/lietuviu-kalba-neiveikiama-uzduotis-emigrantu-vaikams.d?id=49271460#ixzz2Op77Yu8m>

35. Gyvenu Dubline 16 metu, vaikai lietuviskai moka tik aci pasakit, daugiau ir nereikia

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3ki5S7i>

36. Palyginus lietuviu pajamas Lietuvoj ir uzsienyje tai Lietuvoj isleidziama zymiai daugiau. Negirdejau ne vieno lietuvio, kuris gyvena uzsienyje kad verkslentu kiek daug jis isleidzia vaiku mokslams. Pvz. Svedijoje as vaiko mokslui neisleidziu nieko, netgi ir uz gimtosios kalbos mokymasi, visa tai sumoka Svedijos valstybe, nes sios salies poziuris yra toks, kad vaikas mokedamas savo gimta kalba greiciau integruosis kitoje salyje t.y greiciau ismoks kitos salies kalba ir nepraras savo identiteto.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3l58bIi>

37. čia galėtų padėti logopedai-kaip vaikams ugdyti kalbą,t.y dvi kalbas vienu metu.
iš logopedo esu girdėjusi-kad pavyzdžiui mišrių tėvų šeimoje-vaikai gali kalbėti su
mama-tik lietuviškai,o su tėvu tik-norvegiškai, o kieme,daržely-ta jaklba,kuria ten
šnekama.
toku būdu vaikas atskiria atskirus asmenis ir su jais sieja tos vienos kalbos žodžius,ir
nebesimaišo jiems tos kalbo tarpusavy.
ikimokykliniame amžiuje reikia ta kalba vaikų literatūra
skaityti,eilėraščius,dainelės,klausyti s
tele laidų ir žiūrėti filmukus ta kalba.
ir svarbu atskirti asmenis-susieti su kalba mamą ir tėtį,jų gimines.
galima ir trečią kalbą mokyti,jei ja kalbama daržely,pvz.anglijoj,o namie tėvas-
lenkas,o mama -rusė.
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3m1sfbt>
38. Bendrojo lavinimo mokyklose yra mokoma lietuvių kalbos, jei susidaro keletas
lietuviukų grupelė ir atsiranda mokytojas. Beje, mokomasi ir nuotoliniu būdu. Tai irgi
nekainuoja.
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3mQAr11>
39. As nesuprantu is kur tokiu intelekto nesuzalotu islenda? As taip pat emigrantas ir
gyvenu jau 10 metu UK turiu cia gimusiu ir jie sneka nepriekastingai lietuviskai.
Per tokius asilus kaip tamsta paskui visi ir stumia ant emigrantu nes sudarai nuomone
kad isvaziave tik runkeliai...
Duodu B.\$%y nukirst kad angliskai vapsi kaip as kinietiskai, bet reki visa gerkle kad
lietuviu kalbos tau nereikia - nors dirbi kokiam bananu fabrike kur 80% lietuviu ar ne
gerbiamasis anglikose?
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3mkoMK2>

40. o kam reikalinga ta lietuviu kalba,ka lietuva dave mano vaikams ,skurda?
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3mnnFwS>
41. o kam mum emigrantams ta lietuviu kalba? nu kam? ..kam šiukšlynų žmonių kalba reikalinga? geriau kokia dar ispanu pasimokinciau..Grižt į tą jūsų nabagyną nieks net sapnuose negalvoja..Tai mums pati baisiausia baumė
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3mwLRwI>
42. Ka jie cia svaigsta - neleisti namuose vaikui sneketi angliskai ie taskas.
Gyvenu UK turiu 2 vaikus - vienas jau mokykloje kitas darzeli lanko - anglu kalba ismoko zaibiskai kai tik pradejo vaiksciot y darzeli, bet namuose neskaitant pamoku ruosos kalbeti grieztai tik lietuviskai ir viskas tvarkoje plus pamokiniu vaikus rusu kalbos kuri net ir cia UK labai pravercia...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3n6xs2l>
43. Dabar užduosiu paprasta loginį klausimą: na* mano vaikams ta lithaenu kalba reikalinga BUZ jeigu JIS GYVENS NE LIETUVOJE??? Paprastas logiškas klausimas. Aš kaip tik su juo kalbėsiu angliškai vokiškai prancuziškai rusiškai, bet tik ne lietuviškai. Aš prisidedu prie litauenų nykimo, kadangi pavardė mano ne litauenisha :) Geros dienos. Nemokykit vaikų lietuviu, šaipysis mokykloje po to
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3nSv383>
44. nemokau a savo vaiko kalbet lietuviskai nes nematau prasmes. jis lietuvoj negyvena ir negyvens, atostogu ten taip pat neliedzia, kox tixlas?

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3pdhBJe>

45. Juokdariai - moksleivis gali pasirinkti egzaminą iš savo gimtosios kalbos. Ir kam jam dar toks egzaminas? Ką jis duoda? Bereikalo tik šnekame. Sekančiose kartose nedaugelis vertins save kaip lietuvius. Liks kai kurios pavardės. Juk ir provokatorius, organizavęs radijo stoties užpuolimą, dėl ko Hitleris paskelbė Lenkijai karą turėjo Naujoko pavardę. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3rd1eai>
46. Ne tau spresti ko tavo anukej reikes, jei ji nemokes lietuviu kalbos, tai aisku jai lietuvos niekada nereikes, nes ji cia nebepritaps, bet jai ji mokes ji visada tures galimybe, o tevu ir seneliu tikslas turi buti, kad vaikas turetu gyvenime galimybiu. Gaila, kad tokio siauro mastymo zmogus esi. Nors ir as emigrantas esu, bet mano vaikas kalbes lietuviskai, o poto vaikas gales rinktis kur jam saugiausia gyventi.. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3rd1eai>
47. Mano anuke gimus ne LT, tai kam jai ta lietuviu kalba- bet kuriuo atvej ji niekada negriz .As tuo tik dziaugiuosi- bent normalioj saly gyvens....
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3rlM2Wf>
48. su gera angliu kalba, mano vaikai gali baigti normalesiu univerus uzsienyje, su geromis specialybemis. Jei nores apsilankyti Lietuvoje, lietuviai lankstysis ir patys kalbes sveplai angliskai, kad tik pora euru gautu.... :) nafyg ta gera lietuviu kalba, juk nei verslui, nei kulturiniam bendraivmui ji pasauliui nelabai vaidina itakos. Ateitis ne lietuviu kalbai priklauso. Cia daugiau hobis, moketi "egzotines salies" kalba...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3wMGJ6O>

49. lietuvių kalba emigrantams reikalinga tam, kad grįžę į Lietuvą taisyti dantų, galėtų su gydytoju susišnekėti. Pažįstu bent keliasdešimt šaunuolių, nuolat dergiančių Lietuvą iš anglijos, airijos, amerikos aukštybių, bet dantų taisyti vis tiek čia grįžta. Na, vienžo, jei kretinas Lietuvoj, tas pats ir anglioj ar airioj, tik tiek, kad ten gyvendamas daugiau neoninių reklamų mato, daugiau naujų mašinų, etc. Rezultatas vis tiek tas pats - pinigų neturi ir neturės, o nutautėjęs bus, kaip čia vienas rašė, "nei velnias, nei gegutė". Pagarbiai.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3wmAss8>

50. Klystate kolega. Gimtoji kalba yra ne pagal gimimo vieta paskiriama, o ta kuria vaikas ismoksta pirmiausia t.y. ta kuria bendraujama jo seimoje. O tautiniu mazumu nesiiintegravimas, tai yra poziurio ir kvailu principu problema, o ne tai, kad ju gimtoji kalba trukdytu tai daryti.

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3wxaUtb>

51. straipsnis---absolutus nonsensas ir melagyste, kaip ir daugelis LT spaudoje----JAV gyvenam 21-eri metai , nei lietuvisku mokyklu, nei veituviu, nei bendruomene aplinkui kokiu 300 myliu atstumu (AD :-))) , vaikai raso, skaito, kalba lietuviskai, ko gero, ne vidutiniokai Lietuvoje----ir dar po 2 kalbas moka---nereikia cia dramu is to daryti--kai tevai nori ir jaucia atsakomybe uz savo vaikus, su jais bendrauja---viskas imanoma ir visai nesudetinga---beje, jei ir gyventume prie lietuvisku mokyklu, niekada neleisciau savo vaiku i jas---tenai sedi is Lietuvos atvaziave dabartines " mokytojos "---kurios su vaikais elgiasi baisiai---mat, ir Lietuvos isvaziave Lietuva su savimi atsiveze :-))

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3xEWImJ>

52. Nesuprantu, kodėl vaikai gimė ir gyvenantys svetur, turėtų mokytis nykštancios bananu valstybės kalbos....
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3xSzZPI>
53. juokas ima iš žmonių kurie apsimeta anglais ,airiais ir tt jus jais nebusit niekada ir akcento neigysit anglisko ar amerikonisko,o kam gėda lietuviskai kalbeti tai tik parodo,kad toks žmogus yra niekas,nei velnias nei gegute
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3xgcLl6>
54. Kas dėl kalbos - lietuvis emigrantas kuris nemokina savo vaiko lietuviskai yra visiskas degradas tiek ziniu. Galeciau cia visa straipsni parasyt apie emigrantus ir ALE patriotus likusius LT, bet ka cia diorgintis vistiek apdergs iš abiejų frontu :) Sekmes visiems...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3yAuobW>
55. Atsakysiu i Jusu simbolini klausima-Vaikams reikalinga ju tevu,proteviu kalba.Jei ji jums nieko nereiskia,jei jums nusipjauti ant savo saknu,tradiciju ,gimtosos kalbos,- tada zinoma-nereikia nei tersti musu gimtosios kalbos tokiomis mintimis,Tokie žmonės su tokia nuomone-neturi tautybes,neturi pagarbos ir meiles.Jei kokioj afrikoj - bus geriau Jums-Jus po metu afrikieciais savo vaikus vadinsit...man gėda,dėl tokiu tevyneiniu...Ir kur tas -knygnesiu lietuviskas kraujas,kai žmonės gyvybe aukojo,kad issaugotu gimtaji zodi???aciū dievui,ne visi masto kaip jus...
<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3ysUiGt>
56. Labai gėda kad tokiu bjaurasciu lietuviu yra,pati esu nepilnamete ir mokausi lietuviu kalbos.Nors ir negrisu as ten,ne tik delto kad ten nera galimybiu normaliai gyveni bet ir delto kad lietuviai tokia pikta tauta,nuo kurios norisi kuo toliau begti vien paskaicius delfi komentarus...Istiesu manau kiekvienas pirma savo darzeli apsikuopkit

pries snekant apie kitus. Kiekvienos šeimos pasirinkimas nori jį teikti savo vaikams lietuviškumą ar ne. Nors ir gyvenu užsienyje 10 metų, tikrai žinau kad mano vaikai snekes lietuviškai. Ir kažin kaip viena diena Jus brangieji pasijausite kai užauges jūsų vaikas paklaus 'kodėl aš nemoku tos žemės kalbos kurioje gimiau?' ... Nors ir negyvenu Lietuvoje esu patrijote, nemaziau nei dauguma iš jūsų, tu daug malanciu liezuviais kurie gyvena Lietuvoje ir skaičiuoja kitu pinigais.. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q3zW9CtV>

57. Na, aš jau 8 metai negyvenu LT, mokslai Briuselyje, dabar darbas Prancuzijoje, bet 10m sunus kuo puikiausiai kalba lietuviškai, skaito kiek prasciau, bet juk abecele beveik ta pati tiek angli, tiek prancuzu, tiek lietuviu, keleta raidziu parodai skirtingu- ir problemu nera, niekaip nesuprasiu kaip aikas gali nekalbėti lietuviškai? Nebent namuose kalbama kita kalba? Mes su vyru tik lietuviškai su vaikais kalbames ir jokių problemu nelyta, už amu ribų prancuziskai, namuose lietuviškai, kada užmiršti? <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q400zKD8>
58. Gyvenate užsienyje, stengiatės nekalbėti lietuviškai, norite užmiršti tiek Lietuvą, tiek lietuvių kalbą. Šaunu, sėkmės!!! Tik koki velnią Jūs čia Delfyje veikiate, kuriame - o siaubas!!! - viskas lietuviškai parašyta?? <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q44964MM>
59. nu ir kam ta lietuviu kalba ten gyvenant užsieni mokytis? Nemokeciau nei skatiko už lietuviu k.mokyma. I lietuva kas ten gyvena, o juo labiau ju vaikai kurie eina ten jau i mokykla tikrai negrys. O ko turetu gryzti? Vagių, korumpuotu valdininku, nusigereliu pasiziureti? Kad toliau smaughtu juos, kaip smauge ju tevus už grasių/? Kaip noretu dar susireiksminti savo ta kalba, kurios pasauli niekam neprireike ir neprireiks. <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/gimtosios-kalbos-pamokos-tustina-emigrantu-kisenes.d?id=59507489#ixzz2Q45o2D26>

60. Mielieji, programos nemaciau, negaliu zinoti ar ten manimi yra pasakyta, jog kalba nereikalinga. As uz daugiakalbyste. Tiesiog, kada aukleji vaikus daugiakalbineje seimoje, privalai pasirinkti. Mes seimoje vartojame daug kalbu. Be to mokyklose pas vaikus pamokos budavo nuo 8.45 iki 16 val. O po to namu dazrbai. Taip cia mokosi mokyklose. Ir dar mokyti ju lietuviu kalbos be to, kad mes ta kalba snekame namuose, butu absurdas.

Su pagarba,

Liutauras Kazakevicius

Busite belgijoje, uzsukite:

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/belgijoje-dirbantis-lietuvis-grizciau-tik-jei-pasiulytu-tapti-lietuvos-karaliumi.d?id=60911259#ixzz2QFzFRjFs>

61. iudna, kai tevai is savo vaiku atima teise ismokti kalbeti lietuviskai. Žinote, nemažai žmonių JAV (išsilavinusių amerikiečių) žino savo šaknis ir labai didžiuojasi savo kilme - ar tai būtų italai, danai, švedai, vokiečiai ir t.t. Didžiausiam mano nusivylimui - lietuviai negerbia savo šalies. Gali nemylėti žmonių, nesutikti su valdžios padarytais įstatymais, nepritapti prie visuomenės ar jaustis nuskriaustam, bet nemylėti savo istorijos, tos mažytės teritorijos su nuostabia gamta, tiesiog tėvynės, kuri nieko tau nepadarė, o kaip tik davė daug daugiau nei tu gali įsivaizduoti (ne žmonių santykiuose ar materialiai apskaičiuota) , vien tai, kad gimei čia, tu privalai gerbti savo šalį. Ir tai, kad gyveni ir esi gyvas, kad esi lietuvis, čia yra tavo atramos taškas. Šiandieniniame pasaulyje yra begalės žmonių, kurie negali savęs indentifikuoti, o tai visgi lemia gyvenimo kokybę (buvo daryti tyrimai). O mes lietuviai tai žinome, bet gyvenimo kokybės patys nenorime keisti...moralą pasidarykit patys :)

<http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/belgijoje-dirbantis-lietuvis-grizciau-tik-jei-pasiulytu-tapti-lietuvos-karaliumi.d?id=60911259#ixzz2QFzc0GDl>

62. Gyvenu emigracijoje 15 metu,savo vaikus nemokinau ir nemokinsiu lietuviskai,nes jie tikrai nesiruosia gyventi ar lankytis toje degradavusioje bezdzioniu salyje

!!! <http://www.delfi.lt/news/daily/emigrants/belgijoje-dirbantis-lietuvis-grizciau-tik-jei-pasiulytu-tapti-lietuvos-karaliumi.d?id=60911259#ixzz2QFzsZFAb>

63. „Labiausiai gailiuosi, kad mano gimtoji kalba ne kokia nors Anglų ar Rusų. Nes ir viena ir kita kalba yra tūkstantį kartų informatyvesnės ir reikalingesnės nei Lietuvių. Dabar šalia niekam nereikalingos kalbos, šias dvi teko mokytis papildomai ir taip gaišti brangų laiką, kurį galėjau skirti kitų mokslų studijoms“ (<http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=37119079&com=1&s=2&no=80>).
64. Dabar gyvename informacijos pasaulyje, dirbame globaliame pasaulyje ir lietuvių kalba tampa tik graži pačių lietuvių bendravimo kalba. Jeigu reikia gauti retos informacijos (knygos, straipsniai, dokumentai, analizės) rasti jos Lietuvių kalba praktiškai neįmanoma. O jeigu ir randi, tai visuomet kyla daug klausimų dėl vertimo ti kslumo <http://pilietis.delfi.lt/voxpathuli/article.php?id=42697679&com=1&s=2&no=20>